



naše
redovničke zajednice
HUVRP-HKVRP

NAŠE REDOVNIČKE ZAJEDNICE



U godini Velikog Jubileja
Zagreb, 2000.



Nakladnik:

Hrvatska unija viših redovničkih poglavarica

Sunakladnik:

Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara

Tehnička priprema:

s. Ana Marija Kesten, SMI

Uredila i odgovara:

s. Petra Vidaković, OSU

Prilaz G. Deželića 75

10000 Zagreb

Tisak

KRINEN d.o.o., Zagreb

ISBN 953-98239-0-0

UVOD

Već duže vremena osjeća se potreba i želja za boljim upoznavanjem redovničkih zajednica u Crkvi u Hrvata. Hrvatska unija viših redovničkih poglavarica i Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara odlučili su izdati knjigu informativnog karaktera namijenjenu svima, a osobito mladima koji žele bolje upoznati načine života i rada Bogu posvećenih osoba. Svaka redovnička zajednica sama se predstavlja, što knjizi daje određenu osobnost i zanimljivost.

Prilikom uređivanja knjige bilo je neophodno neke tekstove skratiti. Oni koji žele više saznati o pojedinoj zajednici naći će adresu na koju se mogu obratiti za dodatne pojedinosti.

Veličina i bogatstvo Božje stvaralačke ljubavi prema čovjeku očituje se i u raznolikim obicima redovničkog života. Zajednice su nastajale onog trenutka kada su njihovi utemeljitelji ili utemeljiteljice dobili poticaj Duha Svetoga da u tom povijesnom trenutku budu produžena ruka Božje skrbi za čovjeka. Njihovi duhovni sinovi i kćeri nastavljaju to djelo i na pragu trećeg tisućljeća.

U godini Velikog Jubileja ovu knjigu posvećujemo svim iskrenim tražiteljima puta zajedništva s Bogom.

s. Petra Vidaković, osu
tajnica HUVRP i HKVRP

REDOVNICE

DOMINIKANKE

Početak XIII. stoljeća u zemljama zapadne Europe kršćanstvo je došlo u krizu, vjerski život je slabio. Da bi vratio Kristov duh u Crkvu, Dominik Guzman osniva apostolski red čiji su članovi primjerom evandeoskog života i propovijedanjem Božje Riječi privodili ljude istini.

Znakovito je da Dominik najprije osniva sestersku zajednicu koja će molitvom i žrtvom zazivati Božji blagoslov na red braće propovjednika. Prva takva zajednica osnovana je 1206. godine u Prouilleu, u južnoj Francuskoj.

Na ovim prostorima sestre dominikanke pojavljuju se 1241. u Ninu. Znakove svoje prisutnosti ostavile su u Splitu, Šibeniku, Zadru, Dubrovniku i ostalim gradovima po Dalmaciji. Iz 1345. godine sačuvan je "Red i zakon sestara Reda sv. Dominika", do sada najstariji tekst pisan latinicom.

Povijesne neprilike utrnule su život većine ovih samostana, osim onih u Splitu i Šibeniku, koji postaju jezgra sadašnje Kongregacije sestara dominikanki svetih Anđela Čuvara s kućom maticom u Korčuli, koju je na nove temelje postavio glasoviti propovjednik, misionar i rodoljub, otac Marija Anđeo Miškov, tadašnji provincijal Hrvatske dominikanske provincije.

To je vrijeme kada u Dalmaciji postoje zavodi za odgoj djevojaka, a vode ih sestre čije su kuće matice bile u Italiji gdje su se one školovale. Odgoj u vjerskom i kulturnom pogledu bio je na visini, ali nesvjesno i - protunarodan, budući da je jezik u tim zavodima bio talijanski, a književnost i povijest koje su učile talijanske.

Taj glasoviti rodoljub, uz pomoć dobročinitelja i istomišljenika, otvara zavod za žensku omladinu i predaje ga u ruke sestara 1905. godine.

Ulogu nove kongregacije najbolje je izrazio sam Utemeljitelj riječima što ih je dao uklesati na pročelje samostana u Korčuli: BOGU, REDU, NARODU. Nakon nepuna dva mjeseca po utemeljenju, otac Miškov

ucjepljuje novu kongregaciju u Dominikanski red, kako bi s mnogobrojnim kongregacijama tvorila veliku dominikansku obitelj.

Ni ovaj novi izdanak ne ostaje besplodan. Raste i razvija se hranjen molitvom i žrtvom, ljubavlju i zanosom svojih članova.

Danas ova kongregacija broji 143 doživotno zavjetovane sestre, 3 novakinje i 5 kandidatica koje žive i djeluju u dvadesetak zajednica.

Zbog poratnih prilika sestre su bile prisiljene napustiti škole i odgojne domove. Bilo je teško, ali duhom nisu klonule. Tražile su nove oblike apostolata, uvijek imajući pred očima geslo uklesano u kamenu i u srcima svake pojedine: BOGU NA SLAVU, REDU NA PONOS, NARODU NA KORIST. Zato se isplatilo žrtvovati i boriti.



Bave se odgojem djece, dječjim vrtićima, poučavaju vjeronauk, okupljaju djevojke na duhovne vježbe, rade u zdravstvenim ustanovama, u domovima za starije i nemoćne, daju privatne satove, vode kućanstvo svećenicima i braći dominikancima, vode crkveno pjevanje i brinu se za uređenje crkava.

Duhovnost ove kongregacije je istovjetna s duhovnošću cijelog Dominikanskog reda, čiju je bit izrazio sv. Toma Akvinski: *Contemplata aliis tradere* - razmatrati i drugima davati plodove razmatranja.

Da bi mogle biti službenice Istine, trebale bi se potpuno predati toj Istini, dopustiti da Istina - Krist ravna životom i radom svake pojedine. Istina je zahtjevna, traži cijelu osobu. Sestre propovijedaju u doslovnom smislu riječi, kao braća dominikanci, ali životom i djelovanjem naviještaju i šire istinu o Bogu i čovjeku.

To je moguće jedino ako se same napajaju na izvorima Istine, na Božjoj Riječi.

Dosta vremena posvećuje se osobnoj molitvi i razmatranju vječnih istina.

Krunica je uvijek imala važno mjesto u životu članova Dominikanskog reda. Posebnu pobožnost gaje prema nebeskoj Majci Mariji, muci Isusovoj i prema euharistijskom Isusu.

Hranjene tom hranom, mogu biti sol zemlje i svjetlo svijeta, mogu odgovoriti dominikanskom pozivu: slava Božja, spas duša, duhovna potpora braći propovjednicima.

Svaka prava dominikanka nastoji pohranjivati Božju Riječ u svom srcu, poput Marije, s njom se sjединiti, da bi potom Riječ njenim posredstvom postajala kruh za spas svijeta.

Adrese:

Kuća matica:

Sestre dominikanke

Samostan Anđela Čuvara

20260 Korčula

Kontakt osobe:

s. Slavka Sente

Kruga 44 A

10000 Zagreb

s. Dolores Matić

SAČ

20260 Korčula



DRUŽBA SESTARA SLUŽAVKI MALOGA ISUSA

Družba sestara služavki Malog Isusa (SMI), koja svjedoči svojim služenjem u Crkvi već 108 godina, nikla je na našem domaćem ispaćenom i krvlju natopljenom tlu u srcu Bosne - u Sarajevu.

Utemeljio ju je prvi vrhbosanski nadbiskup i metropolit dr. Josip Stadler 24. listopada 1890. godine.

Naše postojanje temelji se na mukotrpnom životnom putu našeg oca Utemeljitelja koji je svoj život gradio na Isusu Kristu. Kao dijete od deset godina ostao je siročić bez oca i majke, starije sestre i najmlađeg brata, da bi jednoga dana Bosna s tim siročićem postala obogaćena na duhovnom, materijalnom, kulturnom, karitativnom i raznim drugim područjima.

Božji planovi nekada su nama čudni i neshvatljivi, ali uvijek smišljeni i nepogrešivi. I tako malog Josipa Božji plan dovede do oltara 1868. godine.

Godine 1881. postaje prvi vrhbosanski nadbiskup i metropolit. U svoju nadbiskupiju poziva sestre raznih družbi da mu pomognu u ostvarenju planova u narodu

koje mu je Bog povjerio. I dolazile su, otvarale škole i bolnice. Ali, to nije bilo dovoljno.

Proživljeno djetinjstvo ostavilo je pečat u plemenitom i otvorenom srcu za svakoga, posebno za najsiromašnije, te otvara kuću u kojoj dijeli siromasima hranu i tako postavlja temelje za osnivanje Družbe SMI, koja će se u prvom redu posvetiti odgoju siromašne i napuštene djece. Tu brigu na početku povjerava dobrim djevojkama koje su željele dobrotvorno raditi. Novu okupljenu zajednicu stavlja pod zaštitu Djeteta Isusa i prozva ih Služavkama Malog Isusa.

Danas nas ima 430 članica Družbe, njenih mladica nakalemljenih na sebedarnim i mučeničkim životima prvih sestara koje su zajedno sa svojim Utemeljiteljem radile i gradile: kuću u ulici Mjedenici, zatim kuću "Betlehem", "Egipat", kuću na Hankupaniji, Dolorozi, a potom i preko granica Nadbiskupije gdje je bilo potrebno vidati rane bolesnicima, pružati utjehu, hraniti gladne i ostavljene izvršujući karizmu - svrhu svoga utemeljenja, a to je "sudjelovati u životu Crkve brigom za Isusovu najmanju braću nejaku siročad, zapuštenu djecu, iznemogle i zapuštene starce i bolesnike" (Konst. čl. 5). Naša karizma, dar Duha po kojoj smo se angažirale u jedan poseban stil i oblik života, crpi snagu iz molitvenog života, našeg zajedništva i vjernosti svetim zavjetima. U nejakoj i zapuštenoj djeci sestre gledaju Malog Isusa koji je trpio i bio malen. Primjer u tom služenju im je Blažena Djevica Marija (Usp. Konst. čl. 2). Da bi nasljedovale ljubav i poniznost Isusa Krista, sestre zavjetom čistoće, siromaštva i poslušnosti, u iskrenoj jednostavnosti djece Božje, svoje puzdanje stavljaju u providnost i ljubav nebeskog Oca. Sestre sve svoje sposobnosti posvećuju rastu i širenju kraljevstva Božjega. Zato je njihov cjelokupni život prožet apostolskim duhom i djelovanjem (Usp. Konst. čl. 3 i 4).

Živimo karizmu nadbiskupa Stadlera koji je bljesnuo kao meteor na obzorju vrhbosanske Crkve, obasjao ju, pokrenuo naprijed i preporodio. Stoga nije čudno da ga zovu drugim apostolom Bosne, a narod Bosne nadjenu mu najljepše ime: "OTAC I MAJKA SIROTINJE".

Svoj životni put temeljio je na geslu:

“Imaj prema sebi srce sudačko,
prema bližnjemu srce materinje,
prema Bogu srce djetinje.”

Sreća koja ga je u životu pratila bila je sreća koju nebo svojim miljenicima poklanja, a to je trpljenje. Tu sreću ostavi i nama u baštinu kao trajni spomen i sigurni znak ispravnog puta.

Za života Utemeljitelja Družba se širi izvan granica Bosne. Najprije u Perast - 1904., zatim u Split - 1905., Metković - 1910., Omiš - 1917. Godine 1917., na poziv zagrebačkog nadbiskupa dr. Antuna Bauera, sestre dolaze u Zagreb i u Maksimiru osnivaju samostan “Antunovac” i preuzimaju brigu oko nezbrinute djece - ratne siročadi. Družba je uz pomoć Božju stalno napredovala i širila svoju djelatnost. Godine 1923. sestre odlaze u Vinkovce i otvaraju zavod “MARIJIN DOM” - sirotište za djecu te Dom za starce i starice.

Kao i drugi redovi i kongregacije, i mi smo osjetili težinu strašnog rata i njegove posljedice. Kobne 1949. godine sestre su protjerane iz Bosne. Izgubile su svoje najvažnije samostane, ustanove i posjede, ali u srcu je ostala Utemeljiteljeva uzrečica “Bog će providjeti!”. Nisu klonule duhom.

U samostan “Antunovac” prelazi iz Sarajeva sjedište Vrhovne uprave, gdje uprava ostaje do 1962. godine kada su zbog gradnje Dinamova stadiona sestre morale napustiti samostan u Maksimiru i preseliti se jednim dijelom na Kraljevac, gdje je kuća novicijata, a jednim dijelom u ulicu Nova Ves 55, gdje je bila smještena Vrhovna uprava Družbe, u stari župni dvor crkve sv. Ivana. Niklo je tada i mnogo novih filijala. Osnovano je i nekoliko novih kuća.

Sestre odlaze i u inozemstvo: u Belgiju (1956.), u Njemačku (1960.), u Francusku (1963.), u Italiju (1967.) i u Austriju (1972.).

Godine 1979. sestre odlaze u Kanadu i djeluju kao pastoralne suradnice u radu za naše iseljenike u Torontu i Mississaugi.

Od godine 1979. sjedište Vrhovne uprave nalazi se u Zagrebu na adresi Naumovac 12.

Godine 1988. otvorile smo misijsku postaju na afričkom tlu, u Ruandi.

Gubitkom sirotišta i ubožnica sestrama je bilo onemogućeno djelovanje radi kojeg je Družba osnovana, pa su preuzimale druge djelatnosti koje su tada bile najpotrebnije.

Danas svoje djelovanje usmjerujemo prema današnjim potrebama i mogućnostima, imajući na umu glavnu svrhu Družbe. Po državnim staračkim domovima, u domovini i inozemstvu, preuzimamo njegu bolesnih i nemoćnih. Neke naše veće samostanske zajednice njeguju bolesne i nemoćne starice, a pojedine retardiranu djecu.

Današnje vrijeme nametnulo je i novi apostolat - zbrinjavanje male djece čiji su roditelji u radnom odnosu. Osim te prvotne svrhe, preuzimamo, koliko je moguće, rad u župskom apostolatu.

Na izvanrednom Generalnom kapitulu 1969. godine, radi lakšeg upravljanja, Družba je podijeljena na tri provincije: Provincija Presvetog Srca Isusova i Marijina (Zagreb), Provincija sv. Josipa (Split) i Provincija Bezgrešnog začeća (Sarajevo).

Družba je u svojoj, 108 godina dugoj, povijesti prolazila kroz teška iskušenja: I. svjetski rat, smrt oca Utemeljitelja, II. svjetski rat, izgon sestara iz Bosne, odlazak dijela sestara koje su osnovale novu zajednicu Služavke Kristove.

I tek što se Družba donekle podigla na noge, nakon razaranja i progonstva u II. svjetskom ratu, počeo je novi, još gori, okrutniji, bezumniji rat, agresija Srbije i Crne Gore na Hrvatsku, a zatim na Bosnu i Hercegovinu. Razrušeni su mnogi samostani i prognane mnoge sestre. Najviše je nastradala sarajevska provincija. I sjedište provincijalne uprave privremeno je izmješteno u Zagreb. Samo je nekoliko sestara stalno ostalo na tlu Bosne. Ostale su prognane iz svojih samostana i sa svojih radnih mjesta. Sličan rat zadesio

je i naše sestre u misijama u Ruandi. I njihovo je misijsko djelovanje prekinuto te sada djeluju u domovini.

U proživljenim teškim danima ne gubimo nade. Utemeljitelj nas je poučio: "Bog je davao, daje i davat će." U Božje ruke stavljamo svoje živote i svoje planove. Dižemo se ponovo iz pepela, zahvalne Bogu što smo ostale žive.

Treba slijediti Maloga Isusa; ta njegov dom bijaše siromaštvo Betlehema, a životni put - progonstvo u Egipat. Providjet će ON kao i uvijek, samo da u nama ne klone duh i ne oslabi ljubav za potrebite, siromašne i nemoćne.

I Gospodin pohodi u osobi Svetoga Oca, APOSTOLA MIRA I LJUBAVI, 12. i 13. travnja 1997. godine naše razrušeno Sarajevo. Sam hrli da nas osnaži, ojača i obodri. Za nas to osta poseban, neizbrisiv dan upisan u povijest naše družbe, kada smo mi sestre preuzele ulogu Marte i Marije za vrijeme boravka Svetoga Oca u Sarajevu. Naše patnje bile su nagrađene kada smo promatrale Hodočasnika mira gdje kleči i moli na grobu našeg Utemeljitelja i čule iz njegovih usta: "Kako u ovoj katedrali ne spomenuti msgr. Josipa Stadlera, prvog nadbiskupa obnovljenoga starog biskupskog sjedišta u Vrhbosni, današnjem Sarajevu, i utemeljitelja Družbe služavki Maloga Isusa, jedine redovničke zajednice koja je nastala u Bosni i Hercegovini? Neka živi spomen na toga velikog pastira, posve vjerna Apostolskoj Stolici i uvijek spremna služiti braći, hrabri i podupire misionarsko zalaganje svih Bogu posvećenih osoba koje rade u ovome meni tako dragom kraju!"

Trsimo se i nastojimo u svakoj iznemogloj starici, malom djetetu i svakom potrebitom prepoznati betlehensko Dijete, kome je bio potreban drugi, a taj drugi danas želimo biti MI. Osobito smo sretne i zahvalne Bogu što smo to posvjedočile i blagopokojnom sluzi Božjem, našem novom blaženiku, kardinalu Alojziju Stepincu, kojega smo njegovale u krašićkom zatočeništvu i bile svjedoci blažene smrti.

Zahvalne smo Bogu koji je prije 155 godina obdario svijet osobom Josipa Stadlera, koji je po sarajevskim i bosanskim ulicama i sirotištima činio čudesna djela Božje ljubavi. Dana 8. prosinca 1918. godine proplakala su mnoga bosanska srca, koje on nahrani i za čiji se odgoj pobrinu.

Godina 1998. osamdeseta poslije smrti, proglašena je Stadlerovom godinom. Bila je to godina u kojoj smo oživljavale spomen na Oca sirotinje, dolazile k njemu tražiti zagovor i pomoć u svim potrebama i nevoljama. U sarajevskoj katedrali, a i mnogim samostanima i župama, svakog osmog u mjesecu slavi se sveta misa za njega i njemu na spomen. Mnoge sestre, mladi i djeca hodočaste na njegov grob moleći blagoslov za Družbu i za sve malene, siromašne i napuštene kojima su Služavke Maloga Isusa po pozivu i pripadnosti ovoj družbi poslane.

Ako želiš upoznati život i rad sestara Služavki Maloga Isusa javi se na ove adrese:

1. Vrhovna uprava Družbe
sestara služavki Maloga Isusa
Naumovac 12
10000 Zagreb

2. Provincija presvetog Srca Isusova i Marijna
Nova Ves 55
10000 Zagreb

3. Provincija sv. Josipa
Prilaz nadbiskupa Stadlera 1A
21311 Stobreč Šine - Split

4. Provincija Bezgrešnog Začeca
Bjelave 54
71000 Sarajevo



DRUŽBA SESTARA NAŠE GOSPE - ZAGREB

Po broju nevelika - oko 90 članica, ali papinskog prava, ova družba je jedna od sedam kongregacija istih korijena čija nadahnuća sežu u XVI. stoljeće. Svaka kongregacija ima svoju povijest, a sve zajedno isto poslanje nadahnuto karizmom odgoja. Potreba prosvjećivanja i odgoja, a potom i osnuci ovih kongregacija vezani su uz imena muževa i žena koji su se Bogu posvetili i postali uzor i poticaj tisućama djevojaka, koje i danas žive istu karizmu: sv. Petar Fourer (1565.-1640.), bl. Alix le Clerc (1597.-1622.), bl. Terezija Gerhardinger (1797. -1879.), Marija Terezija Franz (1825. -1911.) i M. Roza Anuncijata Kopunović (1887. -1956.).

Zauzimanjem blakopokojnog nadbiskupa, uzoritog dr. Alojzija Stepinca i s. M. Anuncijate 1941. godine, kuća Matica ove kongregacije prenesena je iz Subotice u Zagreb, gdje se nalazi i sada u Primorskoj ulici br. 20. U Zagrebu se nalazi i kuća formacije i dječji vrtić u

Bukovačkoj ulici br. 316, a sestre rade i u župi sv. Blaža u Zagrebu, Deželićeva 64.

Osim u Zagrebu, živimo i radimo po Hrvatskoj: u Živogošću, Taborskom, Garešnici, Osijeku i Gunji, a izvan Hrvatske u SR Jugoslaviji (Subotica), u Njemačkoj (Holzkirchen) i Belgiji (Liege).

U ovo naše vrijeme, kao i prije, osluškujemo i čitamo potrebe vremena i nastojimo na njih odgovoriti. Dušom djevice i srcem majke svaka od nas susreće potrebite, brine o odgoju djece i mladih, napose djevojaka. Nastojimo i ženama pružiti pomoć kroz gostoprimstvo, toplu riječ, molitvu i pouku. U svim poslovima koje obavljamo kako u našim zajednicama, tako i izvan njih: u školi, u župi, knjižnici, uredu, njezi bolesnih i starih i sl., želja nam je činiti svako moguće dobro, odgajati i promicati kulturu srca i duha.

Pjesmom, raznim, više ili manje umjetničkim, izrazima nastojimo pronositi i ukazivati na ljepotu i dobrotu Stvoritelja koji je bogat milosrdem i velik u svojoj stvarateljskoj ljubavi. U ovoj ljubavi povjerio nas je, preko naših utemeljitelja i obnovitelja, zaštititi nebeske majke Marije. U njezinoj školi duboke šutnje i vjere tepamo i mi prebirući sve te događaje u svom srcu.

Mnogo puta nemoćne, neki put u okolnostima koje ne razumijemo, oslonjene na Providnost poput Marije, ne gubimo nadu u mlade, između kojih očekujemo nove članice, zahvalne za svoju prošlost, živeći svoj "sada", radujemo se našoj budućnosti.

Nadahnute mislima i životom naših utemeljitelja rado poniremo u te sadržaje. Na primjer:

"Bože moje duše, ništa me ne može rastaviti od ljubavi Tvoje, ni kušnje, ni trpljenja, ni siromaštvo, glad, bolesti, pa ni sama smrt. Ništa, ni svijet, ni pakao, neće me rastaviti od ljubavi moga Otkupitelja i Boga." (sv. P. Fourier)

"Gola istina, prostodušnost i jednostavnost lijepe su, odvažne, sigurne i ugodne Bogu i ljudima." (sv. P. Fourier)

"Redovnica NAŠE GOSPE je majka: nikakva briga, ni muka ne smiju umoriti njezinu ljubav; ona je apostol:

nijedan posao ne smije zaustaviti njezinu revnost.” (sv. P. Fourier)

“Naš se mir u ovom životu sastoji u velikoj strpljivosti: a da bismo je postigli, potrebna nam je velika Božja milost koja se ne uskraćuje onima koji je spremno znaju iskoristiti.” (B1. M. Alix)

“Molim Gospodina da vas sačuva u svojoj ljubavi. Neka Gospodin bude sva ljubav vaših srdaca.” (bl. M. Alix)

“Dobro iskoristite vrijeme koje vam je dano na zemlji. Suradujte s milošću Božjom. Upotrijebite svu svoju snagu i duše i tijela u njegovoj službi.” (bl. M. Alix)

“Milost Božja i dosljedna samodisciplina kroz cijeli život polako ostvare u redovnici pravog čovjeka, pravog kršćanina, pravu redovnicu. Ovako svojim životom svjedoči da je put prema visinama kršćanskog ideala prohodan i siguran, ako slijedimo Majku Božju i vršimo djela ljubavi.” (M. Terezija Franz)

“Primjeri su kao luč. Iz daleka svijetle, iz bliza griju!” (M. Anuncijata Kopunović)

“Dobro ne čini buke, niti buka dobra. Uvijek naprijed, nikad nazad!” (M. Anuncijata Kopunović)

Adresa:

Sestre Naše Gospe
Primorska 20,
10000 Zagreb

Kontakt osobe:

s. M. Tarzicija Tunjić,
s. M. Martina Koprivnjak.

DRUŽBA SESTARA KRALJICE SVIJETA

Družbu sestara Kraljice svijeta utemeljio je 6. listopada 1963. godine otac Ivan Jäger, DI u mjestu Turanj kraj Zadra. Tri djevojke došle su iz župe Zaton kraj Vinjana i tako je nastala nova redovnička družba na tlu Lijepe naše.

O. Ivan Jäger (1907.-1988.) bio je poznati pučki misionar, profesor, teolog i odgajatelj mladeži, a posebice svećeničkih kandidata.

Kao misionar prošao je diljem Hrvatske i uvjerio se da mnoge župe nemaju svećenika. Vladala je prava duhovna pustoš u životu ljudi i obitelji. O. Jäger htio je pomoći u duhovnoj obnovi Crkve. On je živio za Crkvu i ljubio je žarkim svećeničkim i redovničkim srcem. Mnogo je radio na liturgijskoj, katehetskoj i pastoralnoj obnovi Crkve. Imao je svoje tri velike ljubavi. Ljubav prema Euharistiji u kojoj je crpio snagu i jakost za apostolat, ljubav prema Mariji kojoj je povjeravao sve svoje pothvate i želje, ljubav prema Crkvi za koju se od rane mladosti zauzimao, radio i žrtvovao.

Potaknut Duhom Svetim i potrebama vremena, odlučio je uz Božju pomoć osnovati redovničku zajednicu koja ima svrhu da njezine članice svoj život i sposobnosti posvete svetoj Crkvi u župskom apostolatu.

Družba sestara Kraljice svijeta nastala je za vrijeme zasjedanja II. vatikanskog sabora. O. Ivan Jäger osjetio je prvu i pravu podršku upravo u odlukama saborskih otaca.

Geslo Družbe glasi: "DA SE U NAMA I PO NAMA PROSLAVI BOG!" Ova misao vodilja utkala se u duše sestara Kraljice svijeta od samog osnutka. Otac Utemeljitelj napominje sestrama da stoje hrabro uz križ svoga Spasitelja i zajedno s Gospom otkupljuju svijet svojom oduševljenom i požrtvovnom ljubavlju prema poniženima, ostavljenima i zaboravljenima. Približiti se svakom čovjeku i pomoći mu da uzljubi Boga i Crkvu.

Kandidatica prolazi godinu dana kandidature, dvije godine novicijata, a nakon prvih zavjeta, koje obnavlja

punih šest godina, polaže doživotne zavjete. Sestre daju prednost duhovnom životu, svjesne da tako mogu uspješnije djelovati u svom poslanju župskog apostolata.

Sestre svaki dan jedan sat meditiraju, mole cijeli časoslov, časte svoju Kraljicu krunicom, čitaju duhovno štivo, dva puta ispituju savjest. One hrane svoju duhovnost na izvorima autentične kršćanske duhovnosti, a najčistiji i najbolji izvor jest Sveto pismo. Riječ Božja hrani duše sestara svakodnevnim čitanjem i razmatranjem. U Družbi je posebna pobožnost prema Euharistiji. Ona je sunce sestrarskog duhovnog života.

U Družbi se na poseban način štuje Blažena Djeвица Marija. Zato u Konstitucijama svojih duhovnih kćeri Utemeljitelj naglašava:

“S Isusom je tijesno povezana njegova Majka, Zaručnica Duha Svetoga, Majka naše Crkve i uzor njezina i našega apostolata. Njezin život je naš život: njezine riječi - to je Isusov govor. S Crkvom se povezujemo u jednu životnu cjelinu, želimo dijeliti s njom, našom Majkom na zemlji, njezine napore, patnje, suze i radosti, brige i rad!”

Prema svrsi Družbe, sestre čine raznovrsna apostolska djela u župama: dužnost sakristanke, vjeroučiteljice, organistice, voditeljice crkvenog pjevanja, organiziraju sudjelovanje vjernika kod slavljenja svete mise i sakramenata. Sestre pomažu u organiziranju biblijskih i liturgijskih skupova, nastoje oko povezivanja obitelji i drugih župnih zajednica. Pod vodstvom župnika preuzimaju brigu za djecu i djevojke, za obiteljski apostolat po kućama, brinu se za širenje katoličkog tiska, za organiziranje duhovnih vježbi za djevojke.

U Družbi je naglašeno zajedništvo. Ono sestre okuplja u zajednicu kojoj je temelj vjera, a svrha joj je slava koju nam je Isus već dao i koja će se životom koji dolazi objaviti u svojem veličanstvenom sjaju. Osim toga zajednički život daje sestrama mogućnost da vježbaju pravu kršćansku ljubav koja traži podnošenje bližnjega. Sestre slijede Krista koji je čist i siromašan, u poslušnosti do smrti na križu spasio i posvetio ljude.



Živjeti za Krista znači živjeti za Crkvu; zato se trude da njihove kuće budu kvasac za jačanje i porast Kristova Tijela - Crkve.

Družba djeluje na više mjesta u Hrvatskoj i u Münchenu u Njemačkoj.

Sestre djeluju u više župa, škola, u jednom dječjem vrtiću, staračkom domu. Imaju manji stacionar za stare i nemoćne gospođe u Zagrebu i Splitu.

Družba ima ukupno 44 članice.

Zajednica prima djevojke obdarene Božjim pozivom, psihički i tjelesno zdrave, od 13. do 30. godine života.

Otvorena je svima koji žele raditi u apostolatu Crkve i koji su spremni predati se do kraja ljubavi Isusovoj služeći u župskom apostolatu.

Adresa:

Družba sestara Kraljice svijeta
Mrzlopoljska 3, 10040 Zagreb

Osoba za kontakt:

s. Vjera Peroš

DRUŽBA SESTARA "SLUŽAVKI KRISTOVIH"

Družba sestara služavki Kristovih relativno je mlada redovnička zajednica, koja unutar velikog jubileja Kristova rođenja slavi i svoj mali jubilej, 25. obljetnicu svog nastanka i djelovanja po milosti i zamisli Božjoj. Družbu sestara pod imenom Služavke Kristove osniva augsburški biskup dr. Josip Stimpfle 8. veljače 1973. godine.

Nova Družba sestara služavki Kristovih nije započela svoje redovničke ideale i karizmu tek 1973. g., nego nastavlja živjeti karizmu prvotne Družbe služavki Maloga Isusa, koju je 24. listopada 1890. g. osnovao prvi sarajevski nadbiskup dr. Josip Stadler.

Dio sestara služavki Maloga Isusa sarajevske provincije odlazi u Njemačku. U želji da ostanu vjerne redovničkom idealu koji se temelji na karizmi utemeljitelja nadbiskupa J. Stadlera, sestre nailaze na veliku ljubav i razumijevanje biskupa J. Stimpflea, koji ih prihvaća i brine se očinski za njih.

Biskup Stimpfle jedan je od najpoznatiji biskupa ne samo u Njemačkoj nego i po cijelom svijetu u drugoj polovici XX. stoljeća.

Svojim srcem i ljubavlju bio je otvoren svim potrebama Crkve u cijelom svijetu. To je znala osjetiti i naša domovinska Crkva.

Ime "Služavke Kristove" izričito je želio biskup Stimpfle. To ime sjedinjuje novost Družbe i kontinuitet s karizmom nadbiskupa Stadlera.

Po svjedočenju samoga biskupa Stimpflea, ovo mu je bilo gotovo nametnuto kao inspiracija s neba dok je molio u crkvi Svete Marije Velike u Rimu.

Moleći se pred glavnim oltarom bazilike, gdje su pohranjene relikvije jaslica iz Betlehema, odjednom, kao po nadahnuću, progovori biskup Stimpfle: "Neka dosadašnje Služavke Maloga Isusa preuzmu ime Služavke Kristove te cijelu Družbu stavi pod zaštitu i okrilje Blažene Djevice Marije.

Godine 1983. u čitavoj augsburškoj biskupiji slavila se tisućugodišnjica blažene smrti sv. Ulricha, biskupa Augsburga.

Te jubilarne godine, značajne za naš osnutak, daje biskup Stimpfle kao obilježje Družbe pobjednički križ sv. Urlicha, zaštitnika augsburške biskupije. Svaka sestra nosi ovaj umjetnički izrezbareni križ sv. Urlicha, po kojem se prepoznaju među drugim redovnicama.

Karizma Družbe:

Izvorna karizma Služavki Kristovih potječe od prvog sarajevskog nadbiskupa dr. Josipa Stadlera, koji je svoju ljubav, brigu i služenje poklonio najpotrebitijima. Među njima su prvo mjesto zauzimali stari i napuštena djeca, kao i sva ostala sirotinja. Služeći najsiromašnijima nadb. Stadlera hrabrila je i veselila Isusova izjava u Matejevu Evanđelju: "Što ste učinili jednome od ove moje najmanje braće meni ste učinili." (Mt. 25,40) Sestre služavke Kristove nastavljaju svoju prvotnu karizmu služeći u ljubavi, posebno se nadahnjujući primjerom milosrdnog Samaritanca (Lk. 25,37). Stav milosrdnog Samaritanca zapravo je bit naše karizme. Prepoznati čovjeka u nevolji i pomoći mu. Isusove izgovorene riječi onome farizeju u onoj prisposobi jesu geslo naše družbe: "Idi pa i ti čini tako."

Statistika:

Družba broji 41 zavjetovanu sestru i 4 kandidatice.

Sestre žive i rade u 7 filijala kako u domovini tako i inozemstvu.

Osim izvorne karizme koju sestre vrše u ovim kućama, njegujući stare i bolesne u staračkim domovima i bolnicama, Družba prihvaća i druge poslove prema potrebama Crkve i Božjega naroda te sestre rade u dječjim vrtićima i pastoralno djeluju u župama i školama.

Generalna kuća sestara služavki Kristovih nalazi se u Njemačkoj.

Adresa:

Sestre "Služavke Kristove"
Blumenallee 23
86343 Königsbrunn
Njemačka

DRUŽBA SESTARA FRANJEVKI OD BEZGREŠNOG ZAČEĆA IZ DUBROVNIKA

Povijest ove redovničke zajednice seže u daleku prošlost. Dok većina redovničkih ustanova u Crkvi ima svoje točno određene početke i svoje utemeljitelje, Družba sestara franjevki od Bezgrešnog začeca iz Dubrovnika je na neobičan način započela svoj povijesni hod. Na početku naše družbe izmjenjivale su se kroz stoljeća skromne djevojke - trećoretkinje, zvane "dumne" (od lat. *domina* što znači gospoda). Stanovale su na poluotočiću Danče, zapadno od stare dubrovačke gradske jezgre. Taj je poluotočić puna dva stoljeća služio Dubrovačkoj Republici za smještaj okuženih. U ono doba kuga je često harala našim krajevima (1430.-1640.).

Godine 1457. Senat Dubrovačke Republike daje sagraditi na Dančama lazaret i crkvicu Gospe od milosti, u narodu poznate pod imenom Gospa od Danača. Ta je crkvica (kasnije proširena) naša sadašnja samostanska kapela, i danas omiljeno svetište Dubrovčana, osobito pomoraca. O iskrenoj privrženosti dubrovačkog puka i njegovih pomoraca ovom svetištu svjedoče mnogobrojne sačuvane zavjetne pločice. Pomorci osobito vjeruju u pomoć Gospe od Danača i zagovorne molitve sestara. Kada god svojim brodovima prolaze pored naše crkvice, brodskim sirenama pozdravljaju Svetu Mariju od milosti, a sestre im otpozdravljaju zvonjavom zvona.



Godine 1457., kada je sagrađena crkvice, sagrađena je i kućica za svećenika koji se brinuo za duhovne potrebe bolesnika i dva poslužnika. Ne možemo sa sigurnošću utvrditi kada se na Dančama nastanjuju pobožne djevojke. Možemo samo pretpostavljati da su i one činile djela kršćanske ljubavi dvoreći okužene. U dokumentima pronađenim u Dubrovačkom arhivu, "dumne" na Dančama prvi put se spominju 1644. godine. Lazaret za okužene se u to vrijeme preselio u istočni dio grada, a one su ostale kao čuvarice crkve i groblja. Bavile su se još posluživanjem bolesnika po kućama i ručnim radom. Ove pobožne djevojke - pućanke, živjele su poput redovnica nastojeći iz dana u dan oko osobnog i zajedničkog usavršavanja u kršćanskom životu. Franjevci iz samostana Male braće primali bi ih u Franjevački svjetovni red i brinuli se za njihov duhovni život. Od 1709. zajednica se službeno zove "Dumne trećoredice sv. Franje".

Dubrovački biskup dr. Josip Marija Carević (poslije mučen i ubijen zbog svoje vjere u II. svjetskom ratu) 1923. godine dokida ustanovu doživotnog mandata poglavarice sestara na Dančama te imenuje poglavaricom mladu i poduzetnu sestru Margaritu Milin (rođ. 1891. na otoku Ugljanu). Ona je sve svoje sposobnosti uma i srca posvetila temeljitoj obnovi zajednice te stoga s pravom nosi ime obnoviteljice Družbe. Godine 1925. franjevački general o. Bernardin Klumper priznao je zajednicu kao samostalnu ustanovu i pripojio je Franjevačkom redu pod nazivom "Družba sestara Bezgrešnog začeca III. reda sv. Franje".

Stoljetna jednostavnost života zajednice počinje se naglo mijenjati. Godine 1926. sagrađen je novi dio kuće na Dančama u kojem sestre otvaraju djevojački dom, a 1929. preuzimaju franjevački samostan u Stonu, gdje otvaraju dječje zabavište i domaćinsku školu za djevojke mjesta i okolice. Ujedno pomažu svećeniku u pastorizaciji župe. Uz odobrenje dubrovačkog biskupa Carevića, 1932. godine započinje prvi novicijat na Dančama, a sljedeće godine na blagdan sv. Elizabete Ugarske devet sestara polaže prve redovničke zavjete.

Među njima je i s. Margarita Milin, prva generalna poglavarica i obnoviteljica ove mlade zajednice s bogatom prošlošću. Na poziv franjevca o. Leonarda Ruskovića, 1938. devet sestara odlazi u daleku Argentinu, gdje preuzimaju brigu za napuštenu djecu u nekoliko zavoda. Sestre ostaju u Argentini do 1963.

Poslije II. svjetskog rata Družba se pod vodstvom s. Margarite pomladila i umnožila. Sestre su počele djelovati u više župa u dubrovačkoj biskupiji. Družba je zatim postupno širila svoju djelatnost i na područja izvan dubrovačke biskupije, u domovini i inozemstvu. Usprkos siromaštvu, u školama su se osposobljavale mlade sestre za pastoralnu, medicinsku i odgojiteljsku djelatnost. Godine 1969. odlaze prve sestre u Njemačku, radeći sa starcima i na hrvatskim katoličkim misijama, a 1980. počinju djelovati među hrvatskim iseljenicima u Kanadi.

Na Generalnom kapitulu 1973. preuređene su Konstitucije u skladu sa smjernicama II. vatikanskog sabora. Družba dobiva novi naziv: Sestre franjevke od Bezgrešnog začeća iz Dubrovnika. Sveta kongregacija za redovnike i svjetovne institute Družbu je 1983. godine uzdigla u red ustanova papinskog prava i ujedno odobrila i potvrdila obnovljene Konstitucije. Zajedno s Konstitucijama prihvaćeno je i novo "Pravilo i život braće i sestara trećega samostanskoga reda sv. Franje", koje je potvrdio Sveti Otac Ivan Pavao II. 1982. godine.

Glavna svrha Družbe je unapređivati kršćanski odgoj, činiti djela kršćanske ljubavi i pomagati u župskom apostolatu. U skladu s ovom svrhom, sestre danas imaju vlastitu predškolsko-odgojnu ustanovu i nastoje kršćanski odgajati malenu djecu, poučavaju djecu i mlade kršćanskom nauku u školama i župama, vode crkveno pjevanje i pomažu na razne načine svećenike u pastoralnom radu iz svojih vlastitih kuća ili stanujući u župama. Organiziraju i vode u svojim kućama susrete za mlade, služe starcima i bolesnima u bolnicama ili staračkim domovima. Na taj način ova franjevačka zajednica želi ostati vjerna svojoj karizmi, jer su od početka njezine sestre njegovale ljubav prema

bolesnima i djeci. Također nastoji svim silama ostati kreativno vjerna franjevačkom duhu jednostavnosti i poniznosti, siromaštva i međusobne ljubavi.

Statistika:

Danas zajednica broji 65 zavjetovanih sestara. Djeluje u 5 vlastitih kuća i 10 filijala na području 7 biskupija u domovini i inozemstvu.

Adrese:

Sestre franjevke od Bezgrešnog začeca
Don Frana Bulića 8 (Danče) - p. p. 21
20101 DUBROVNIK

Kontakt osobe:

s. Kornelija Zorić - vrhovna poglavarica
s. Katica Dabo

SESTRE FRANJEVKE OD BEZGREŠNE

Družba sestara franjevki od Bezgrešne spada u veliku obitelj Franjevačkog reda. Svoj postanak bilježi 1673. godine u Šibeniku, kada su se prve sestre nastanile "u jednoj malaknoj kući i siromaškoj" - kako piše "Knjiga od uspomena" napisana lijepom bosančicom, a hrvatskim jezikom. Prva je došla u samostan Mara Žižić iz sela "ispod Promine", a nešto kasnije Kata Burmazova. S redovničkim odijelom Mara Žižić dobila je ime s. Klara, a Kata Burmazova s. Serafina. Spomenuta "Knjiga od uspomena" o ovim dvjema sestrama piše: "Ove se učiniše jedno ogledalo ovoga mista, a navlastito Klara, ona se viaše sveti život činiti u svakom opsluženju i dobri dili." Oko sestara Klare i Serafine ubrzo se formirala zajednica, koja u svojim najranijim počecima djelotvorno pomaže franjevcima u pastorizaciji stanovništva. Sa svojim narodom sestre su bile povezane u vjeri, molitvi, trpljenju, a posebno je bila poznata njihova skrb za bolesne i umiruće.

U svoj hospicij (gostinjac) sestre su primale seljake iz siromašne Zagore, pružale im konačište i mnoge druge usluge. Narodu su bile vrlo bliske i on ih je volio i cijenio. Osim što su bile na uslugu potrebitima, bavile su se ručnim radom, a vrlo rano počinju s radom dječjeg zabavišta, već od 1903. godine. U tim zabavištima čuvala su se i odgajala djeca u dobi od 2. do 14. godine, i to bez iznimke jesu li katolici ili pravoslavni. Sestre su živjele po Pravilu pape Leona X. što ga je izdao 20. siječnja 1521. godine. U novije vrijeme živjele su po Pravilu samostanskog Trećeg reda sv. Franje i po Konstitucijama koje je potvrdio šibenski biskup Josip Fosko 1878. god. Iste Konstitucije preuredio je prema novom kanonskom pravu šibenski biskup Jeronim Mileta god. 1928. Poslije 1930. godine djelovanje sestara znatno je prošireno, stoga su 1958. god., za vrijeme šibenskog biskupa Ćirila Banića, Konstitucije ponovno preuređene da odgovaraju zadacima Družbe.

S novim potrebama Crkve, osobito nakon II. vatikanskog sabora pristupilo se izradi obnovljenog

teksta Konstitucija, koje je Sveta Stolica potvrdila 1. studenoga 1983. godine. Važna godina za život zajednice je svakako 1973. kada je Družba proslavila 300. obljetnicu svog postojanja i kada joj Sveta Stolica dodjeljuje "Decretum laudis" - dekret pohvale, i podiže je s biskupskog prava u red družbi papinskog prava. O 325. obljetnici Družbe, 1998. godine, blagoslovljen je kamen-temeljac novog matičnog samostana u Šibeniku, a nalazi se na istom mjestu gdje je bio stari, koji je u rujnu 1991. godine granatiran i teško oštećen.

Značajna i zanimljiva osobina zajednice bilo je to što nije imala puno članova. Još 1913. bilo je samo 12 doživotno zavjetovanih sestara. Za to ima više razloga. No značajno je da su pripravnice bile u dugoj kušnji. Tek kad je bilo posve jasno da kandidatice žele i da su sposobne predano služiti Bogu u redovničkom staležu, dalo im se redovničko odijelo, primilo ih se u novicijat i dopustilo im se da polože zavjete. Stariji naziv zajednice - "Sestre od pokore", potvrđuje da je način života u ovoj zajednici bio zahtjevan i tražio je velike žrtve i odricanja. Danas zajednica ima stotinu zavjetovanih sestara.

Od značajnih godina svakako treba spomenuti 1930. kada sestre počinju novu djelatnost izvan Šibenika. Te godine uputile su im sestre Bezgrešnog začeća iz Senja molbu za sjedinjenje. Molba je udovoljena, a šibenske franjevke odlaze u Senj, otvaraju tamo novicijat i odmah počinju s radom dječjeg zabavišta. Godine 1934. otvorile su u Senju i internat za gimnazijalke, Dom svete Terezije. Radile su kod biskupa, u domaćinstvu i kancelariji. Čak su ustupile i dio svoje kuće uredima senjske biskupije, jer je biskupska palača u ratu srušena. Vodile su i pjevanje u katedrali. Iz Senja sestre odlaze 1964. godine.

Danas sestre djeluju na raznim mjestima u nekoliko biskupija: u šibenskoj biskupiji, splitskoj nadbiskupiji, zagrebačkoj nadbiskupiji te u inozemstvu - u Njemačkoj i Italiji. Djelatnosti su danas raznolike. Posebno se posvećuju čuvanju i odgoju male djece u dječjim vrtićima u Zagrebu, Splitu, Šibeniku i Primoštenu, njeguju

bolesne i nemoćne u staračkim domovima i bolnicama, rade po župama, katehiziraju, vode liturgijsko pjevanje, rade u domaćinstvima, župnim kućama i samostanima, okupljaju djevojke na duhovne obnove i uključuju se u rad s medijima.

Domovinski rat donio je nove zahtjeve. Sestre su radile s prognanicima u šibenskom prognaničkom hotelskom naselju "Solaris", u vodičkom hotelu "Imperial", u splitskom hotelu "Lav" i "Dujlovo". U samostanima u Podstrani kod Splita, u Zagrebu, Primoštenu i Šibeniku pružile su određenom broju prognanika i izbjeglica smještaj. Tako se ponavlja povijest da žive s narodom, jadnima, s kojim zajedno trpe, mole, tješe ga, stradaju, plaču i nadaju se vjerujući i zalažući se za bolju budućnost.

Adresa:

Sestre franjevke od Bezgrešne
Riječka 6
22000 Šibenik

FRANJEVKE MISIONARKE IZ ASSISIA

Družbu sestara franjevki misionarki iz Assisia osnovao je u Assisiu 1702. franjevac konventualac o. Josip Antun Marcheselli s franjevačkom trećoretkinjom sestrom Andelom Marijom del Giglio. Svrha Družbe bila je potpuno posvećenje Bogu putem redovničkih zavjeta uz intenzivni molitveni život i pokoru te vršenje djela milosrđa. Od samog početka sestre su se posvetile odgoju i poučavanju djevojaka. Živjele su prema Pravilu koje je sveti Franjo Asiški napisao za Treći red, a o. Marcheselli je napisao knjižicu "Uputa" odnosno prve Konstitucije. Tek nakon 200 godina života i djelovanja samo u gradu Assisiu sestre odlaze u misije, najprije u Grčku, zatim u Rumunjsku i Tursku (1902. godine). Između godine 1957. i 1960. odlaze u Australiju, Japan, Zambiju, Brazil i SAD. Godine 1960. dolazi do osnutka Generalne delegature u Hrvatskoj, ali bez nazočnosti talijanskih sestara. Godine 1980. otvorena je misija u Južnoj Koreji, a 1990. u Keniji. Tako "misionarnost" čini jednu od temeljnih oznaka i ciljeva Družbe te ona dobiva naziv Družba sestara franjevki misionarki del Giglio (kasnije je del Giglio promijenjeno u di Assisi).

Generalna delegatura Družbe u našoj zemlji osnovana je krajem 1960. na otoku i u gradu Cresu zaslugom provincijala franjevac konventualca o. Pija Polonija. Danas je to Hrvatska provincija sv. Maksimilijana Kolbea.

Provincija broji 25 sestara koje djeluju u tri samostana franjevac konventualca u Hrvatskoj (Cres, Vinkovci, Novi Marof) te u jednom samostanu u Njemačkoj (Kaiserslautern) i u dvije gore navedene vlastite kuće. Sestre u župi i u samostanu vode domaćinstvo, sviranje i pjevanje u crkvi i katehizaciju u župi i školi, pomažu starima, bolesnima, siromašnima i duhovno potrebitima. Nove Konstitucije obvezuju na usmjerenje služenja prema najsiromašnijima i nezaštićenima, odbačenima i hendikepiranima, već prema mjestima i najhitnijim potrebama. A posebnu pažnju



treba upraviti obiteljima u poteškoćama i onima koji trpe zbog siromaštva, napuštenosti ili osamljenosti. Budući da pripadamo misionarskoj družbi, sve trebamo rasti u raspoloživosti da budemo u misije i poslane. Tko osjeti Božje nadahnuće, neka očituje svoju nakanu višoj poglavarici, na koju spada da ocijeni molbu. (Iz Konstitucija).

Provincija još nema vlastitih misija "ad gentes", ali za tim teži, a sve ovisi o misijskim zvanjima. Misijska redovnička formacija ostvaruje se najprije u vlastitoj provinciji, a upotpunjuje u Generalnoj kući u Assisiu i u misijama.

Adresa provincijalne uprave:

Hrvatska provincija sestara franjevki
misionarki iz Assisia
Svačićev trg 4
10000 Zagreb

Kontakt osobe:

s. Anica Jureta
Kraljevečki odvojak 40/a 10000 Zagreb
s. Ana Zovkić
Alojzija Stepinca 73 32100 Vinkovci

SESTRE FRANJEVKE MARIJINE MISIONARKE

Bog je ljubav i želi da se svi ljudi spase...

Jedan od puteva, koji izabra Božja ljubav da bi Evanđelje došlo do svih ljudi, je Institut FRANJEVKI MARIJINIH MISIONARKI.

Za ustanoviteljicu Instituta pozvao je Bog Mariju de la Passion, rodom iz Francuske, koja je željela svim srcem služiti Bogu. Ona je na želju pape Pija IX. 1877. godine osnovala Institut, koji je već od početka posvećen sveukupnom misionarskom poslanju Crkve. Samo pet godina kasnije Institut je bio primljen u franjevački Treći red i od tada nosi naziv: Franjevke Marijine misionarke.

Kao misionarke smo pozvane da navijestimo Isusa Krista najprije onima koji ga još ne poznaju. Zato živimo na sve četiri strane svijeta, u gradovima i selima, u pustinji ili u šumama. Živimo i djelujemo u 77 zemalja širom svijeta, na svim kontinentima. Sestre navješćuju Riječ Božju ili tiho svjedoče o Kristu, sestre se brinu o bolesnicima, pomažu braći u nevoljama, bore se za pravednost, za dostojanstvo čovjeka... Polje rada nije ograničeno, djeluju u službi Evanđelja na odgojno-prosvjetnom, zdravstvenom i socijalnom području.

Snagu i nadahnuće za misionarski apostolat crpimo iz Euharistije i klanjanja Presvetom Oltarskom sakramentu. Naša je ustanoviteljica uvijek ponavljala: "Isus u Euharistiji je prvi misionar našega Instituta."

Naš Institut ima preko 8000 sestara podrijetlom iz 70 različitih naroda. Kad god je to moguće nastojimo živjeti u zajednicama raznolikog nacionalnog sastava, želimo graditi zajednicu kakvu želi Krist, prihvaćajući svaku sestru kao dar koji nam daruje Bog.

Svoje zvanje ostvarujemo u franjevačkomu duhu: u jednostavnosti, miru i veselju. Poput sv. Franje, želimo radikalnije živjeti Evanđelje i biti blizu najsiriomašnjima, prezrenima... i onima koji Krista još ne poznaju.



Marija je bila otvorena za djelovanje Duha Svetoga i riskirala je svoje "Neka mi bude". Poput Marije želimo i mi biti potpuno na raspolaganju volji Božjoj u našem životu.

Kao odgovor na potrebe vremena odlučile smo poslije rata otići u Bosnu i tako biti blizu ljudima koji su stradali. Već dvije godine živimo i djelujemo u župi Odžak. Kao međunarodna zajednica želimo biti orude mira, pravog i istinitog mira koji nam daje Bog.

Naša provincija pokriva države: Austriju, Njemačku, Mađarsku, Sloveniju i Bosnu. Provincijalna kuća je u Beču:

Leystrasse 25-27 1205 - WIEN - Austrija

Ako nas tko želi upoznati može se obratiti na gornji naslov ili na:

Sestre franjevke Marijine misionarke
(kontakt osoba: s. Cirila Koršič)

Kuća sestara

Titova b.b.

76290 ODŽAK

SESTRE FRANJEVKE BOLNIČARKE ISUSA NAZAREĆANINA

Ovu redovničku zajednicu utemeljio je o. Kristofor od sv. Katarine 1673. u Cordobi. Glavna ideja Utemeljitelja je "Živjeti za opće dobro", a karizma zajednice je: pomagati slabima, nezbrinutima i ugroženima kroz bolnice, škole, župe i misije.

Zajednica broji 275 sestara, a sestre djeluju u Španjolskoj, Americi, Dominikanskoj Republici, Portoriku, Peruu, Italiji, Bosni i Hercegovini.

U gore navedenim zemljama otvorile su svoje kuće i domove za nezbrinute, a u nekima se pripremaju za otvaranje.

Prvog prosinca 1996. g. sestre su došle u Novu Bilu (BiH) s namjerom da otvore dom za stare osobe.

Sestre se u svom apostolskom djelovanju nadahnjuju na molitvenom nadahnuću utemeljitelja Kristofora:

**"MOJA PROVIDNOST I TVOJA VJERA
UZDRŽAT ĆE OVA DJELA."**

ISUSOVE MALE SESTRE

Povijest i počeci Bratstva Isusovih malih sestara datiraju, mogli bismo reći, još iz vremena kada je brat Karlo, 1898. u Nazaretu, napisao: "Ono o čemu sanjam, a da to sam sebi i ne priznam, ono što mi se nameće jest nešto veoma jednostavno i malobrojno, nalik na prve zajednice iz prvih vremena Crkve." Tako je Bratstvo rođeno u želji, molitvi, žrtvi, posvećenju i ljubavi prema ljubljenom Bratu i Gospodinu Isusu, kako ga je brat Karlo rado nazivao.

Charles de Foucaud rođen je 1858. u Strasbourgu (Francuska). Vrlo rano ostaje bez roditelja, ranjeno je dijete. Upisuje se u vojnu školu i možda da bi ispunio tu afektivnu prazninu odaje se neurednom životu.

U 28. godini u sakramentu pomirenja i svete pričesti Karlo susreće Boga ljubavi, koji oprašta, koji je prisutan pod znakom razlomljenog kruha.

Obraćanje brata Karla bilo je euharistijsko. Poslije sav njegov život postaje i ostaje euharistijski, sve do 1. prosinca 1916. kada je u Temmanrasetu (Alžir) nesretnim slučajem ubijen. U pijesku pored tijela brata Karla pronađena je pokaznica s posvećenom hostijom.

Nakon obraćenja, brat Karlo želi izblížega živjeti Evandelje. Duboko je bio dirnut otajstvom Božje poniznosti.

U skrovitosti posla i kroz duge sate molitve Karlo je sve više svjestan beskrajne Božje nježnosti za sve ljude, osobite Božje ljubavi za malene, napuštene, prezrene. Želi postati brat i prijatelj svih, biti spasitelj s Isusom. U 43. godini života prihvaća biti redan svećenikom da bi nosio i dijelio gozbu ljubavi s najnapuštenijima.

Mada je živio u pustinji, Karlo je postajao sve više i više brat sviju. Licem u lice s Gospodinom pomoglo je bratu Karlu biti rame uz rame s čovjekom, ne odvajati sakrament oltara od sakramenta brata: "što god učinite...", "ovo je tijelo moje... ovo je krv moja..." (usp. Mt 25; 26).

Za svoga života brat Karlo je ostao sam, no čvrsto je vjerovao da "ako pšenično zrno ne umre, ostaje samo,

ako li umre donosi obilat rod" (Iv 12) i Bog je blagoslovio vjeru ovog zrna!

Čitajući životopis brata Karla mala sestra Magdalena piše: "Tu sam pronašla sav ideal o kojem sam sanjala, življeno Evanđelje, potpuno siromaštvo, povučenost među napuštenim pučanstvom i iznad svega ljubav u svoj svojoj punini: Isus - Ljubav."

Nakon dugogodišnjih kušnji i iščekivanja 1936. odlazi u Saharu. Nepredviđene okolnosti, u kojima se bez sumnje očitovala volja Božja, vodile su je da osnuje novu kongregaciju, Bratstvo Isusovih malih sestara. "Bog me uzeo za ruku i slijepo sam ga slijedila." Ovu vjeru i nepokolobljivo povjerenje male sestre Magdalene Bog je blagoslovio. Bratstvo je rođeno u pustinji i ubrzo se proširilo na svih pet kontinenata. Danas je prisutno u sedamdesetak zemalja, s oko 1400 malih sestara. Budući da smo međunarodna zajednica, evandeoski zahtjev jedinstva želimo živjeti ponajprije među nama. Uvjerene smo da biti "svjedoci jedinstva" jest sastavni dio našeg poslanja. Živimo u malim bratstvima obavljajući obične, jednostavne poslove već ovisno o sredini u kojoj živimo: kao radnice u tvornicama, na polju, kao čistačice... "Ne izdvajaj se iz ljudskog društva... Poput Isusa budi dio tog društva... Prije nego redovnica, budi čovjek i kršćanka u punom smislu i ljepoti te riječi." Bila je to želja male sestre Magdalene.



“U Crkvi, male sestre imaju specifično poslanje, svjedočiti čitavim svojim životom stvarnost Betlehema i Nazareta. Tako se pridružuju djelu Krista - Spasitelja, započetom u nemoći jaslica, a dovršenom u bijedi Križa.” (iz naših Konstitucija). Euharistija, srce našeg života, srce povijesti, srce svijeta, srce je našeg poslanja. Tu mi crpimo snagu i razlog našeg postojanja. Dok svakodnevno molimo pred izloženim Presvetim u tišini želimo da se ta molitva produži u svakodnevici.

Prisutnost, besplatnost, prijateljstvo, gostoprimstvo dragocjenosti su bitne za naše zvanje i poslanje u Crkvi.

U različitim stvarnostima i “banalnostima” svagdanjeg života utjelovljuje se i konkretizira naš kontemplativni život. Želimo biti kao “kvasac u tijestu”, biti mali znak nježnosti Božje, zraka svjetlosti i nade usred trpljenja, u molitvi, zagrliti i biti svijet pred Bogom. “Jer Bog je tako ljubio svijet da je poslao Sina svoga Jedinorođenca...” Povjeravamo sve to Mariji, Djevici iz Betlehema, Nazareta i podno Križa... Njoj, koja je u običnom životu znala primiti Riječ, čuvati je u svom srcu, posredovati u Kani... sa svom tankoćutnošću i nježnošću žene.

Adrese:

Isusove male sestre

II Breznička 12 a

10000 Zagreb

Hrvatska

KARMELIĆANKE BOŽANSKOG SRCA ISUSOVA

Družba je rođena iz revnosti za spas duša jedne velike, Bogom osvojene duše, Službenice Božje Majke Marije Terezije od sv. Josipa. Pojavila se kao poslanik višeg svijeta ušavši u službu ovog svijeta, najmanje misleći na sebe, žrtvujući se za spasenje drugih ne računajući na snagu svojih riječi i svoga srca nego samo na slavu Božanskog Srca.

Družba raste i razvija se kao nova mladica isključujući iz panja starog časnog Karmela, prožeta novim duhom, duhom sv. Terezije od Isusa i mističnim naukovanjem svetoga Ivana od Križa koje Družba smatra svojim duhovnim učiteljima. Privlačna karizma Karmela učinila je snažan utjecaj na mladu Anu Mariju Tauscher van den Bosch, kasnije Majka Marija Terezija od svetog Josipa. Ona shvaća kao svoje životno poslanje kontemplativni duh Karmela staviti u izravnu službu apostolata. Tako je duhovnost Karmela prostrujala iz klauzure svijetom da po njezinim kćerima konkretnim djelima ljubavi čini dobro svima.

Družba je obilježena Terezijinim beskompromisom, korjenitošću, ljubavlju prema Kristu-Osobi, oduševljenjem i žarom ljubavi prema Crkvi. Temeljni element karmelske duhovnosti jest sjedinjenje s Bogom, uživanje u njegovoj blizini. Ovaj ideal i ova dubinska čežnja osvjetljuju sav karmelski život. Prvotna zadaća Karmela BSI jest nasljedovanje i produženje Krista koji moli. Molitva je sveopća vrednota rasta i sazrijevanja u duhu, jer je ljubav i prijateljstvo s Kristom. Svetohranište ima za nas sestre čudesnu moć, ne dopušta da se umori ljubav. Klanjanje je bitno obilježje našeg posvećenog života, tako tjedno obavljamo višesatno klanjanje kao zajednica, a kroz dan dolazimo često na tihi poklon Živome Bogu, Vječnoj Ljubavi koja je toliko zaboravljena i podrivana.

Zajednica želi pružiti egzistencijalno svjedočanstvo da je zahvaćena i privučena Božjom Slavom. Stoga se na zajedničku molitvu sakupljamo pet puta dnevno. Tu

smo kao zajednica hvalospjeva moleći časoslov Crkve, kao zajednica koja kroz jednosatnu meditaciju živi nastanjena u Svetoj Tajni te zajednica koja osluškuje Riječ i hrani se kruhom Života vječnoga - slaveći svetu Euharistiju. Karmelska duša stavlja sebi zadatak da pomoću vjere i ljubavi ostvari odnos dubokog prijateljstva s Bogom.

Mi sestre karmelićanke Božanskog Srca Isusova posvećene smo zadaći koja izražava dvostruko ime: Majka Karmela - ZAGOVOR i Srce Isusovo - ZADOVOLJŠTINA.

Trudimo se unositi plodove kontemplacije u apostolsko djelovanje. Iskrena povezanost s Kristom određuje naše apostolsko zalaganje. Tako brinemo za duhovno i tjelesno dobro bližnjega. Kršćanski odgoj djece i mladih koji nemaju obiteljskog doma, zatim vjeronaučnu pouku i održavanje susreta za mlade djevojke kroz trodnevne duhovne obnove. Pomažemo mladim obiteljima u odgoju njihove djece u dječjim jaslicama i vrtićima te centrima dnevnog boravka. Posebnu brigu posvećujemo starijim osobama u vlastitim domovima. Sestre im nastoje uz pružanje njege posvijestiti da starost nije ruševina života već pogodan trenutak za pripremu na gozbu Života vječnoga.

Po uzoru na Osnovateljicu nastojimo ublažiti bijedu siromaha, pružajući beskućnicima toplinu izgubljenog doma. Tako u našim zajednicama imamo domove za siromašnu i napuštenu djecu. Sestre im zamjenjuju roditeljsku skrb, majčinsku ljubav i nježnost. U djelatnosti Družbe pripada i animacija liturgije u župi. Zauzetost za čast Božju očituje se u radosnom i raspjevanom slavlju svete Euharistije, stoga nastojimo Božji narod, djecu i mlade uvoditi u liturgijski život Crkve. Nastojeći odgovoriti želji Osnovateljice da Karmel Božanskog Srca Isusova bude raširen po svem svijetu, naša hrvatska provincija osniva u nedavnoj prošlosti tri redovničke kuće na latinsko-američkom kontinentu, zauzimajući se za siromahe, osobito djecu i mlade koji su ostali bez topline roditeljskog doma prepušteni uličnom životu. Osnovateljica je željela da njezine kćeri djeluju pod geslom:

BOGA U SVIMA GLEDATI,
BOGU U SVIMA SLUŽITI,
BOGA U SVIMA LJUBITI.



Kćeri Karmela Božanskog Srca Isusova, zaogrnete bijelim karmelskim plaštem, bistre dušu molitvom, zaodjenute u mudrost stasaju u gorostase duhovnog života ispunjene ljubavlju u intimnom drugovanju s Bogom i prema želji Utemeljiteljice nastoje biti u svijetu vjesnice i oružje ljubavi našega Gospodina i “anđeli utjehe i mira” ljudima koji žive u boli, očaju i bezvjerju. Karmel je utjelovljena ljubav prema Bogu, stoga ne možemo iscrpsti njegova bogatstva. On je aktualan za sva vremena i za sva područja. On ima privlačnu moć i može angažirati ponizne i nedužne isto kao i učenjake i mistike. I veliki i mali nalaze svu puninu u Karmelu. U Hrvatskoj sestre karmelićanke Božanskog Srca Isusova djeluju u deset zajednica.

Sjedište provincije i kuća odgoja nalazi se u Zagrebu, Vrhovec 29.

Trenutni broj članica naše provincije jest: 114 sestara i 3 novakinje.

Brazilska zajednica koja pripada našoj hrvatskoj provinciji ima: 32 sestre i 14 novakinja.

Svi koji žele dublje i više upoznati lik naše Osnovateljice Majke Marije Terezije od sv. Josipa, duhovnost i aktivno zalaganje naše družbe mogu stupiti u kontakt sa sestrama:

| s. M. Kristina Pišković
| s. M. Leticija Marić
| Vrhovec 29
| 10000 Zagreb

DRUŽBA KĆERI MILOSRĐA

Osnovana je 4. listopada 1920. godine, kao providnosni odgovor na teške gospodarske prilike u Blatu na Korčuli po završetku I. svjetskog rata. Na poticaj msgr. Josipa Marčelića, dubrovačkog biskupa, Družbu je utemeljila Marija Propetog Isusa Petković, rođena 10. prosinca 1892. u Blatu, kao osmo dijete i poseban Božji dar u braku Antuna i Marije Petković-Kovač. Oštroumna i plemenita, od malena je pomagala siromašnoj djeci i nevoljnicima unoseći svjetlo i kršćansku nadu u njihov mučni život. Majčinskim srcem brinula je o djeci i darivala je kršćansko milosrđe i radost odraslima: bolesnim i starijim osobama, udovicama i potrebitima bez razlike. Bogata naravnim i nadnaravnim darovima, vodila je više katoličkih udruženja i bila vrlo zauzeta u župnoj zajednici molitvom i dobrotvornim djelima.

Gospodin je odabire za služenje, a ona se hrabro odazvala Isusu velikodušnim sebedarjem kao redovnica koja opću i domovinsku Crkvu obogaćuje novom franjevačkom obitelji, Kćeri Milosrđa. Četrdeset jednu godinu mudro i predano upravlja Družbom, dok je ne napustiše fizičke snage 1961. godine.

Svoj misijski žar oplodila je služeći siromašnima u latinskoameričkoj Crkvi od 1940. do 1952. U njihovo srce unijela je evandeosku radost spasenja i služila im ljubavlju i dobrotom.

Umrla je 9. srpnja 1966. u Rimu u središnjoj kući Družbe. Na osnovi proširenog glasa o svetosti Marije Petković, na Rimskome je vikarijatu 28. veljače 1989. započeo postupak za njezino proglašenje blaženom i svetom.

Družba je utemeljena s glavnom svrhom: slava i ljubav Božja, osobno posvećenje sestara i evandeosko služenje potrebitima, siročadi i napuštenima. Apostolat duhovnih i tjelesnih djela milosrđa obuhvaća i odrasle bolesne, starije i osamljene osobe. Nova franjevačka Družba osnovana je kao proročki odgovor na teške društveno-gospodarske prilike u južnoj Hrvatskoj

neposredno poslije I. svjetskog rata. Marija Propetog Petković slijedi vrhunaravni poticaj Božje providnosti i uz očinsku suradnju i blagoslov biskupa Marčelića otvara se velikodušno potrebama svoga vremena, Crkve i društva. Sa svojim mladim sestrama hrabro preuzima na se, uz Božju pomoć, težak i odgovoran teret duhovno-karitativnog i socijalno-prosvjetiteljskog rada u rodnome mjestu. Uz očitu Božju naklonost, Družba uspješno i brzo napreduje brojem članica i aktivnostima.

Prva polja rada bili su dječji vrtići i sirotišta te njega bolesnika. Nove sestarske zajednice brzo su nicala na Korčuli i u Vojvodini, zakratko u Srbiji i Makedoniji te stalne po sjevernoj i južnoj Hrvatskoj. Godine 1936. sestre su prihvatile apostolat milosrđa u zemljama Južne Amerike i tako je Družba postala već 1940. godine višenacionalna, obogaćena domaćim djevojkama koje je privukao franjevački duh i karizma jedne hrvatske Družbe - živjeti Evanđelje svjedočenjem milosrdne ljubavi Očeve, slijedeći Isusa raspetoga, po uzoru sv. Franje Asiškoga.



Kao svaki redovnički Institut, i naša Družba prepoznata je i prepoznatljiva u Crkvi po svom specifičnom poslanju - KARIZMI: živjeti Evanđelje svjedočeći ljubav i milosrde Očevo, slijedeći Raspetoga Krista u duhu našeg oca sv. Franje i naše Majke Utemeljiteljice.

Nadahnete primjerom naše Utemeljiteljice Službenice Božje, težimo u slobodi duha uvesti u prostore

evandeoskog milosrđa potrebitu braću da bismo zajedno ljubile nebeskoga Oca. Svoje redovničko poslanje trudimo se ostvariti u duhu uzajamne ljubavi, poniznosti, jednostavnosti, žrtve i životne radosti, ljubeći Crkvu.

Svoju duhovnost oblikujemo hvalom i slavom Presvetoga Trojstva, suobličavajući svoj život onome Isusa raspetoga kao žrtve ljubavi na slavu Vječnoga Oca, u Duhu Svetom. Častimo Presvetu Djevicu, Majku Božje milosti i bezgrešno začetu kao uzor duhovne plodnosti i čistoće srca.

Posvećujemo se kršćanskom odgoju i vjerskoj izobrazbi djece i mladeži u odgojno-obrazovnim ustanovama i župama, župnom pastoralu, njezi ostarjelih i bolesnih osoba te misijama, promičući dostojanstvo ljudske osobe.

U sedamdeset družbinah kuća živi i djeluje 450 zavjetovanih sestara Kćeri Milosrđa u 11 država: Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Italiji, Njemačkoj, Kanadi, Argentini, Paragvaju, Čileu i Peru. Družba je podijeljena u pet provincija: Hrvatska, Italija, Argentina, Paragvaj i Čile - Peru.

Statistika:

Hrvatska provincija Krista Kralja danas ima 195 zavjetovanih sestara, 3 novakinje i 2 kandidatice.

U neprekidnom predanju Ocu Milosrđa, pouzdavajući se u milost i darove Duha Svetoga, želimo svjedočiti u Crkvi i u svijetu geslo naše Družbe: "Budi volja Tvoja!"

Adrese:

Provincijsko središte:

Samostan Kćeri Milosrđa

Mallinova 4, 10000 ZAGREB

Kontakt osobe:

s. M. Viktorija Gadža

s. M. Angelina Tokić

Petrinjska 1, 21000 SPLIT

KĆERI BOŽJE LJUBAVI

“Već od najranijeg djetinjstva bila sam obuzeta čežnjom da svoj život posve posvetim Bogu i siromasima. Htjela sam zajedno s djevojkama koje misle jednako kao i ja ovaj ideal provesti u djelo.”

Franziska Lechner i osnivanje družbe

Franziska je rođena na Novu godinu 1833. u mjestu Edling, nedaleko od Münchena, u katoličkoj obitelji Lechner. Bila je osobito voljeno dijete svojih roditelja. Ljubav i toplina očinskog doma bile su izvrsna podloga za iskustvo Božje ljubavi u Franziskinom životu. U 16. godini odlazi u München da se pripremi za učiteljsku službu, koja ju je tada jako privlačila. Međutim, Gospodin joj je namijenio drugu zadaću. Bilo je to vrijeme razvitka i zamaha industrijalizacije i s njom povezanih društveno-ekonomskih previranja u Europi. Mnoge su seoske djevojke, prisiljene neimaštinom, odlazile u grad da nađu zaposlenje kao radnice ili kućne pomoćnice. Franziska je brzo uvidjela kakvim su sve opasnostima izložene te mlade i neiskusne djevojke. Po karizmi primljenoj od Boga postade joj jasno da bi to bilo ono što želi i traži, naime prihvaćati te djevojke i biti im na pomoć u svim njihovim duševnim i tjelesnim potrebama. Odmah se odazove tom poticaju Milosti, ostavi svoju domovinu i krene u Beč, veliki carski grad, u kojem su obilje i bijeda zajedno obitavali.

U Beču još jače osjeti bilo svoga vremena te sagledavši bolje i dublje njegove potrebe, na blagdan Marijina prikazanja 21. studenoga 1868. osniva Družbu kćeri Božje Ljubavi. Prema Franziskinoj želji, članice ove družbe trebaju biti službenice i oruđe neizmjerne Božje ljubavi. Sve u životu Kćeri Božje Ljubavi treba doista svjedočiti o ovom djetinjem odnosu prema Bogu, o pouzdanju i ljubavi prema Njemu. Osobito u brizi i odgajanju ženskih osoba nastojat će članice Družbe služiti kao oruđe Božanske ljubavi. Za svoju novoustanovljenu družbu uzima Pravilo sv. Augustina, a sama sastavlja Konstitucije.

Dolazak sestara Kćeri Božje Ljubavi u naše krajeve i njihovo djelovanje

Na poziv sarajevskog nadbiskupa dr. Josipa Stadlera 28. travnja 1882. sestre Kćeri Božje Ljubavi, predvođene samom Utemeljiteljicom, dolaze u Sarajevo. Ondje otvaraju prostrano polje djelovanja.

Odmah po dolasku sestre su započele s izgradnjom samostana, škola, internata... S puno ljubavi razvijale su svoje socijalno-karitativno djelovanje, skrb i zaštitu ostavljenih i zapuštenih. Služavke, najzapušteniji društveni sloj, bile su djeca njihove ljubavi, kako ističe u svom govoru nadbiskup dr. Ivan Šarić prigodom proslave 50. obljetnice Zavoda sv. Josipa u Sarajevu. Svoja djela ljubavi širile su sestre i po drugim mjestima Bosne i Hrvatske sve do 1949. god. Ta ljubav ih je vodila do kraja, do prolijevanja i zadnje kapi krvi, što su posvjedočile i naše Drinske mučenice. Po uzoru na svoga Zaručnika nisu se umarale činiti dobro, zato ih je okrunio krunom mučeništva, a nama podario kao uzor i zagovornice.

Poslije II. svjetskog rata sestre Kćeri Božje Ljubavi ostale su ne samo bez svojih škola, nego i bez svoje imovine. Zahtjevi i potreba vremena u takvoj poslijeratnoj situaciji preusmjerili su djelatnosti sestara.

Veoma važno područje djelovanja postao je župski apostolat gdje su sestre, živeći sa župskom zajednicom, svojim požrtvovnim, svestranim radom u župskom pastoralu, preko kateheze, vođenjem crkvenih zborova, okupljanja djece i mladih, uređivanjem crkava, vođenjem župskog domaćinstva i drugih župskih aktivnosti puno pridonosile odgoju u vjeri te rješavanju raznih socijalnih problema. I u tim poratnim situacijama sestre su osnivale dječje vrtiće i na taj način pomagale obiteljima u čuvanju i odgoju njihove djece. Internat za djevojke srednjoškolskog uzrasta u Zagrebu, hvala Bogu, nije prestao postojati. To je drago mjesto okupljanja za sve djevojke koje su prošle kroz tu kuću, koje su tu stjecale svoja životna usmjerenja. Osobitu ljubav sestre posvećuju napuštenoj i nezbrinutoj djeci. Također rade sa starijim osobama po staračkim

domovima te u bolnicama iskazujući tako svoju pomoć svima potrebitima.

Dolaskom demokracije vjeronauk je ušao u škole pa sestre Kćeri Božje Ljubavi, uz župske aktivnosti, sudjeluju i u školskom vjeronauku. Godine 1994. ponovo je otvorena škola, danas Katolički školski centar u Zavodu sv. Josipa u Sarajevu. Tako sestre mogu oživljavati i ovaj oblik svoje prvotne školske djelatnosti. Za sada školu pohađa oko 1100 učenika, raznih vjera i nacionalnosti.

Držeći se preporuke svoje Utemeljiteljice "Činiti dobro, darivati radost, usrećivati i tako voditi u nebo", sestre djeluju u mnogim mjestima BiH, diljem čitave Hrvatske te na Kosovu, u Makedoniji i Albaniji, ukupno u 44 zajednice i župe.



Statistika:

Provincija Božje Providnosti sa sjedištem u Zagrebu ima: 275 zavjetovanih sestara, 4 novakinje u Zagrebu i 7 u Albaniji.

Adrese:
Provincijalna kuća:
Nova Ves 16
10000 ZAGREB

SESTRE KĆERI MARIJE POMOĆNICE

- Kako pomoći mladima?
- Kako ih zaštititi od opasnosti ulice i pogibelji koje im prijete?
- Što učiniti za njih da pođu pravim putem u život i da se spase?

Ova i slična pitanja zaokupljala su misli mladog svećenika Ivana Bosca, koji je u XIX. st. živio u Torinu. Upoznao je mnoge mladiće koji su, prepušteni sami sebi, bez podrške obitelji i ikoga da se za njih zauzme, krenuli krivim putem završavajući u zatvoru, a neki i na vješalima. Susreti s mnogim mladim tužnim očima potaknuli su ga da nešto poduzme za njihov spas.

Njegov je cilj bio učiniti od njih "dobre kršćane i poštene građane". To je činio koristeći preventivni sustav, koji se temelji na razumu, vjeri i ljubaznosti. Približio se mladima tako da im je dao osjetiti koliko ih voli, a zatim ih je uvodio u osnovne ljudske i kršćanske vrednote. Voleći don Bosca, mladi su postupno zavoljeli i ono što im je on nudio - školu, dužnosti, molitvu... iako im to inače nije bilo privlačno. Na taj je način don Bosco osvojio srca mnogih mladih, postavši im "otac i učitelj". Imao je jasno opredjeljenje: "Obećao sam Bogu da ću do svog zadnjeg daha živjeti za svoje siromašne mladiće." To je stvarno i učinio.

"Tebi ih povjeravam!" riječi su koje su odjekivale u duši Marije Dominike Mazzarello, dvadesetčetvero-godišnje djevojke, članice udruženja Kćeri Marije Bezgrešne, dok je razmišljala o svojoj budućnosti. Čiji je to glas bio?

Nakon teške bolesti ostala je bez fizičke snage i nije znala što će biti s njom. Odjednom je osjetila u sebi želju da učini nešto za siromašne i napuštene djevojčice za koje nitko nije mario. Odlučila je naučiti ih šivati da same mogu privređivati i brinuti za svoj život, a ujedno ih preko toga voditi k Bogu. Učinilo joj se da bi to mogao biti njen životni zadatak.

Zajedno s prijateljicom Petronillom izučila je zanat krojačice. Godine 1862. otvorile su malu krojačku radionicu na rubu svog sela Mornesea za desetak djevojčica koje su dolazile k njima i učile šivati. Već su od početka pred sobom imale jasan cilj: raditi za Gospodina. Stoga je i nakana bila jasna: "Svaki ubod igle čin je ljubavi prema Bogu."

Ali jedne snježne zimske večeri netko je pokucao na vrata njihove radionice i sve se promijenilo. Bio je to neki putujući trgovac sa dvije djevojčice, udovac koji ih je zamolio da prime njegove kćerke preko noći, jer sam nije mogao kod kuće brinuti za njih. Tako se mala krojačka radionica od te večeri pretvorila u kućicu za siromašne djevojčice. Uskoro je djevojčica, koje su trebale toplu kuću i nekoga da brine za njih, bilo sedam.

Vidjevši djela Marije i Petronille, svojom su im se pomoću pridružile još dvije djevojke. Tako je nastala mala zajednica Kćeri Marije Bezgrešne, u kojoj su četiri djevojke živjele zajednički život, poučavale djevojčice u šivanju i bile majke onima koje su bile s njima danju i noću. Među njima je vladalo veselje, jednostavnost i ljubav. Radile su, molile, pjevale i igrale se.

Ujesen 1864. godine don Bosco je sa svojim dječacima došao u Mornese. Mnogi su ga poticali da učini nešto za žensku mladež kao što to radi za dječake. Već je duže vrijeme razmišljao o tome, ali nije znao ni što ni kako to izvesti. Kad je upoznao Kćeri Marije Bezgrešne i njihov način rada s djevojčicama, bio je to za njega znak. Povezao se s tim djevojkama i preko njihovog župnika don Pestarina savjetovao im da se nastoje priviknuti na život u prisutnosti Božjoj, da često mole kratke molitvice i pobožne zazive, postupaju s drugima blago, strpljivo i ljubazno, da uvijek budu s djevojčicama - gledajući da su zaposlene i pomažući im da napreduju u pobožnom, jednostavnom, iskrenom i spontanom životu. Marija i njene prijateljice su to zapravo već radile, ali sada je to preporučao don Bosco, koga su doista doživljavale kao sveca, te je za njih to postao zadatak.

Iako su bile dobre kršćanke, ni jedna od njih nije namjeravala postati sestra redovnica, no kad im je don Bosco predložio da se osnuje družba za odgoj siromašnih djevojčica, prihvatile su.

Prvih jedanaest sestara položilo je 5. kolovoza 1872. zavjete, a četiri su postale novakinje. Don Bosco ih je nazvao "Kćeri Marije Pomoćnice" jer je želio da budu trajni živi spomenik njegove zahvalnosti Mariji Pomoćnici za velike milosti što ih je od nje primio. Marija D. Mazzarello, prva poglavarica Družbe, naglašavala je kako je prava poglavarica zapravo Marija Pomoćnica, a ona je samo njena namjesnica.

Sestre su započele svoj redovnički život u velikom siromaštvu, jednostavnosti i radosti, nastojeći stvarati u svojoj zajednici "kuću Božje ljubavi". Njihov broj naglo je rastao, a isto tako i broj djevojčica i djevojaka koje su bile povjerene njihovoj brizi.

Već dvije godine nakon osnutka, 1874., otvorile su prvu kuću izvan Mornesea, u Borgo San Martino, a zatim su se širile dalje, i izvan granica Italije.



U Hrvatskoj su sestre Kćeri Marije Pomoćnice prisutne od 1940. godine. Trenutno imaju dvije kuće: u Zagrebu i u Rijeci. Uključene su u vjeronauk u školi i u župne pastoralne aktivnosti (kateheza u pripravi na sakramente, pjevanje, liturgijska animacija, oratorijske djelatnosti...). Imaju vrtić i internat za srednjoškolke, organiziraju razne susrete za mlade i djecu, duhovne vježbe, izlete i druge odgojne inicijative. Polje njihova rada je široko i otvoreno pa su stalno u nastajanju novi oblici rada, već prema potrebama i mogućnostima.

Budući da pripadaju družbi koja je sva Marijina, sestre Kćeri Marije Pomoćnice žele biti kao i ona "pomoćnice", naročito ženskoj mladeži. Kao što je povjerila mlade don Boscu i majci Mazzarello, nadahnivši im želju da osnuju nove redovničke zajednice za njih, Marija Pomoćnica je tako sigurno i danas aktivno prisutna među svojim kćerima, vodi ih, usmjeruje i pomaže.

Za detaljnije upoznavanje, komunikaciju ili suradnju možete nam se javiti na sljedeću adresu:

Sestre Kćeri Marije Pomoćnice
Otavička 12
10000 Zagreb

KLANJATELJICE KRVİ KRISTOVE

Utemeljiteljica Družbe sestara klanjateljica Krvi Kristove blažena je Marija De Mattias. Rođena je 5. veljače 1805. u Vallecorsi (Italija) u tadašnjoj Papinskoj državi. Djetinjstvo i mladost proživjela je u burnim vremenima napoleonskog i postnapoleonskog doba obilježenog osvajačkim ratovima i prolijevanjem krvi.

Početkom XIX. stoljeća u Rimu se rađa pokret Krvi Kristove čiji članovi, štujući "cijenu našeg spasenja", žele dati zadovoljštinu za mnogu nevino prolivenu krv i pridonijeti pomirenju. Zahvaćen ovom duhovnošću, rimski svećenik, sv. Gašpar del Bufalo (1786.-1837.) uz poseban poticaj i dozvolu pape Pia VII. utemeljio je 1815. godine Družbu misionara Predragocjene Krvi. Misionari su krenuli sa sveobuhvatnim planom obnove naroda, pozivajući na obraćenje i pomirenje propovijedajući neizmjernu Božju ljubav koja se očitovala u Isusu Kristu.

Susret s misionarima obilježio je i budući život Marije De Mattias. Duh Sveti je u njenom srcu probudio želju da mu se posveti i čini dobro. Dok je tražila gdje je Bog želi, u njeno su rodno mjesto došli misionari. Potaknuta primjerom i žarom Gašpara del Bufalo i ona je poželjela postati misionarka.

Nakon savjetovanja s misionarima, molitve i nekoliko godina pripreme, Marija De Mattias prihvaća poziv biskupa i otvara školu za siromašne djevojčice u malom mjestu Acutu nedaleko od Rima i tamo 4. ožujka 1834. utemeljuje Družbu klanjateljica Krvi Kristove. Cilj zajednice bio je trajno se u životu i radu klanjati raspetom i uskrsлом Kristu i na taj način sudjelovati u Njegovom djelu otkupljenja.

Kao sredstva za postizanje ovog cilja izabrala je Marija De Mattias evangelizaciju i promicanje dostojanstva ljudske osobe na poseban način siromaha.

Bilo je to nastojanje da se poučavanjem u školama, koje su tada bile osobito potrebne, i drugim apostolskim djelima pomogne svima da upoznaju ljubav radi koje je Isus prolio svoju Presvetu Krv.

Ubrzo su joj se pridružile i druge djevojke koje su s njom dijelile život i rad. Družba se već za života Utemeljiteljice proširila izvan Italije, a kasnije i po cijelom svijetu.

Marija De Mattias umrla je u Rimu 20. kolovoza 1866. Papa Pio XII. proglasio ju je blaženom 1. listopada 1950.

Prve klanjateljice Krvi Kristove došle su u naše krajeve iz Austrije 7. listopada 1879. na poziv trapista Franza Pfanera, priora samostana Marija Zvijezda. One su u blizini Banje Luke počele razvijati svoju prosvjetnu i karitativnu djelatnost.

Pored prvog samostana, koji su nazvale Nazaret, gdje je bilo sirotište i škola, otvorile su ubrzo i druge škole u Banjoj Luci i okolici: Bos. Aleksandrovcu, Novoj Topoli, Bos. Gradiški te u drugim mjestima po Bosni: Zenici, Bihaću, Jajcu. Prvu su zajednicu u Zagrebu klanjateljice otvorile 1933. godine. Svršetak II. svjetskog rata donio je velike promjene: oduzete su i zatvorene sve škole kao i većina sestarskih kuća.

Apostolsko djelovanje provincije, koje je u prvih 65 godina imalo gotovo isključivo pedagoško obilježje, poprimilo je novi oblik. Sestre počinju raditi u župama, bolnicama, staračkim domovima, vrtićima.



Otvaranje manjih zajednica dovodi sestre sve više u kontakt s ljudima te počinju organizirati i voditi razne susrete, duhovne obnove i duhovne vježbe. Nove su zajednice otvorene u raznim dijelovima Hrvatske, Bosne i Hercegovine, a nekoliko zajednica i u Njemačkoj. Godine 1963. jedna grupa sestara odlazi u Australiju gdje se posebno posvećuju radu među hrvatskim iseljenicima te se s vremenom sve više uključuju u djelovanje lokalne Crkve. Danas tamo djeluje 13 klanjateljica u tri zajednice: Sydney, Adelaide i Canberra.

Danas su sestre uključene u mnoga djela pastoralne, prosvjetne i karitativne naravi, a po izvornom nadahnuću nastoje se uvijek iznova usmjeravati na one pothvate koji danas pomažu istinskoj duhovnoj obnovi društva.

Na razini Družbe nakon II. vatikanskog koncila sve veći naglasak se stavlja na misionarsko djelovanje; pomalo se napuštaju tradicionalna djela apostolata (velike škole i razni instituti), a nastoji se dati prednost djelovanju među siromasima i onima do kojih još uvijek nije stigao navještaj Evanđelja. Gotovo su sve provincije preko svojih članica prisutne u misijskim zemljama Azije, Afrike i Južne Amerike gdje na poseban način uz navještenje Evanđelja rade na promicanju dostojanstva žene, zaštiti djece i siromaha svake vrste.

Brojno stanje u hrvatskoj provinciji: sestre s doživotnim zavjetima - 215, sestre s privremenim zavjetima - 7, broj novakinja - 3, broj zajednica - 43.

Provincijalna kuća
Tuškanac 56
HR-10000 ZAGREB
s. Ines Kezić Prov. pogl.

MARIJINE SESTRE ČUDOTVORNE MEDALJICE

Marijine sestre su izrasle iz Družbe kćeri kršćanske ljubavi, koje je 1633. godine u Parizu, zajedno sa sestrom sv. Lujzom de Marillac, osnovao sv. Vinko Paulski. Za osnutak Družbe ključna je osoba s. Leopoldina Brandis. Rođena je 1815. u Grazu. Majka Leopoldina uočava jedan društveni problem i potrebu: njegovanje bolesnika po kućama, u obiteljima.

Tako se zaslugom majke Leopoldine Brandis, nakon mnogo savladanih zapreka, rodila Družba Marijinih sestara. Godine 1878. s. Leopoldina Brandis dala je posebnu odjeću bolničkim djevojkama (tako su ih ljudi nazivali i bolničke sestre) u Ljubljani. Bile su obučene u Utočištu sv. Josipa na Vidovdanskoj cesti. Kad je majka Brandis vidjela da tu novu ustanovu prati blagoslov Božji i da ona ima budućnost, 1882. je napisala "životna pravila" po kojima bi bolničke djevojke trebale živjeti. Konačno osamostaljenje Družbe bilo je 15. ožujka 1926. u Ljubljani. Dosadašnje "bolničke djevojke" dobivaju službeno ime Družba Marijinih sestara Čudotvorne medaljice. Uz njegu bolesnika, staraca, hendikepiranih, sestre dijelom prihvaćaju i druge poslove: katehizaciju, pastoralnu suradnju u župama i rad u župničkim domaćinstvima. Družba je povezana s ukazanjem Blažene Djevice Marije sestri Katarini Laboure 1830. u Parizu. Prilikom ukazanja Blažena Djevica Marija je objavila s. Katarini uzorak medaljice i zaželjela da se osnuje Družba Bezgrešne koja će štovati i širiti medaljicu. Marijine sestre službeno nose Čudotvornu medaljicu te iskrenim pouzdanjem i vjerom se utječu zagovoru Bezgrešne od Čudotvorne medaljice. Godine 1971. Družba se podijelila na dvije provincije, slovensku i hrvatsku. Hrvatska provincija ima sjedište u Osijeku, Strossmayerova 141.

Družba Marijinih sestara je prva crkvena kongregacija koja je po crkvenim propisima smjela slati svoje članice bolesnicima u privatne kuće danju i noću. To je

njezino specifično i prvo poslanje. U radu im je uzor Marijina vjera i skromnost. U bolesnicima poslužuju Krista.



Marijine sestre su za geslo odabrale Marijine riječi “Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvoj” (Lk 1, 38) koje već od početka označuju duh kongregacije. “Duh Družbe je duh poniznog služenja bližnjem u potrebi nadnaravnom dobrohotnom ljubavlju. Time Družba želi nasljedovati Isusa i Mariju te častiti Boga Oca” (K 8). Pored te dobrohotne ljubavi koja je neophodno potrebna za nadnaravnu brigu, preporuča se sestrama da gaje one kreposti koje ih podupiru u njihovom radu i već su spomenute u prvotnim Pravilima: čistoća srca i nakana, jednostavnost, poniznost, blagost, a posebno je naglašeno veliko poštovanje ljudskog dostojanstva (K 10). Odluka o suvremenoj promjeni redovničkog života također daje opća načela za čuvanje i obnovu prvotnog duha kad kaže “da je potrebno stalno vraćanje općim izvorima kršćanskog života i prvotnom duhu ustanova, kao i njihovo prilagođavanje promijenjenim vremenskim uvjetima” (R 2). Pokoncilске Konstitucije Marijinih sestara vode računa o tim uputama time kad sestre “svoj

duh Družbe iznova obnavljaju čitanjem Sv. pisma, prvotnih Pravila majke Leopoldine Brandis, spisa sv. Vinka te Konstitucije” (K 13).

Statistika:

U Hrvatskoj provinciji ima: 89 sestara - od toga 12 juniorki, 7 novakinja i 18 kandidatice.

Adresa:

Provincijalat Marijinih sestara

Strossmayerova 141

31000 OSIJEK

MILOSRDNE SESTRE SVETOGA KRIŽA

Družba milosrdnih sestara sv. Križa nastala je u burnim vremenima društvenih i političkih previranja u Europi sredinom XIX. stoljeća. U europskim industrijskim zemljama vladala je duboka socijalna bijeda koja je pogađala široke slojeve naroda. U takvim okolnostima stupa na scenu sam Gospodin Bog i zauzima se za čovjeka - po čovjeku. Budi duh mladog redovnika o. Teodozija Florentinija (1808.-1865.), franjevca kapucina iz Münstera, kanton Graubünden, Švicarska. On ne može mirno gledati siromaštvo svojih sugrađana. Kršćanska škola činila mu se u taj čas najveća potreba vremena. U tu svrhu osniva Družbu sestara učiteljica u Menzigeni 1844. g. Posebnu ulogu u daljnjem razvoju ove družbe odigrat će Ana Marija Katarina Scherer, koja se pridružila maloj zajednici početkom 1845. godine. Iste godine položila je prve zavjete i kao sestra Marija Terezija počela raditi na školi u Galgenenu.

Aktivnosti oca Teodozija su se proširivale, jer ljubav Kristova gonila ga je na nove pothvate. Nezbrinutost bolesnika i staraca potakla ga je da preuzme rad u ubožnici u Nafelsu godine 1850. Bio je to težak početak novog apostolata. Zato za voditeljicu ubožnice i škole, koja se nalazila pokraj ubožnice, poziva mladu s. Mariju Tereziju. Ovo je za nju bila teška kušnja, jer je vrlo voljela rad sa djecom, a sada ga se morala odreći i još k tome zbog teških prilika raditi u civilnom odijelu. Unatoč poteškoćama, svom dušom posvetila se brizi za ove siromahe i ubrzo stekla ime "majka siromaha".

Nakon dvije godine, 1852., neumorni o. Teodozije preuzima rad u bolnici u Churu, a vodstvo nove ustanove povjerava također s. M. Tereziji. Ovo novo polje rada zahtijeva i nove sile te o. Teodozije godine 1856. osniva novu družbu - Milosrdne sestre sv. Križa, određivši joj kao temeljnu svrhu i djelokrug - služenje siromasima i bolesnima. Njegova vjerna suradnica u ovom apostolatu je s. Marija Terezija. Izabrana je za prvu generalnu poglavaricu Družbe i do smrti bila majka i duša

zajednice, čije je sjedište bilo i danas je (Institut Ingenbohl, CH - 6440 Brunnen) u švicarskom mjestu Ingenbohl, nedaleko od gradića Brunnena. Pod njezinom upravom ne umnaža se samo broj članica Družbe, nego se kongregacija i prostorno širi. Osnivaju se nove provincije u Austriji, Njemačkoj, Češkoj, Slavoniji (Đakovu) i drugdje. Iznenada 15. veljače 1865. umire utemeljitelj o. Teodozije, a sva briga o mladoj Družbi, uz to i mnogi započeti pothvati i s tim u vezi nastali dugovi i obveze, padaju na leđa mladoj Časnoj Majci. Ona velikom upornošću i mudrošću nastavlja voditi Družbu.

Iscrpljena brigama, radom, neprestanim putovanjima i teškom bolešću preminula je na glasu svetosti u kući Matici u Ingenbohl 16. lipnja 1888. g. s riječima: "Nebo, nebo!" Dana 29. listopada 1995. priznala je Sv. Crkva herojske kreposti majke M. Terezije i odobrila njezino štovanje, proglašivši je blaženom i ubrojivši je među svece Katoličke Crkve. Blagdan joj se slavi na dan smrti, tj. 16. lipnja.

Osnutak provincije u Đakovu

Na molbu biskupa J. J. Strossmayera došlo je prije 130 godina - 7. lipnja 1868. g., deset sestara sv. Križa iz Švicarske u Đakovo. Tu su po biskupovoj želji, nakon što su naučile jezik, preuzele odgoj u četverorazrednoj pučkoj školi, ženskoj preparandiji i njegu bolesnika u maloj bolnici sa 20 kreveta koja je pripadala biskupskom vlastelinstvu. Sama Utemeljiteljica majka M. Terezija posjetila je četiri puta sestre u Đakovu, ohrabrila ih da nastave započeti posao, osnovala provinciju i brižno nastojala da se čuva Utemeljiteljev duh i da se djeluje pod njegovim geslom: "Potreba vremena volja je Božja".

Đakovo je tako postalo središte Hrvatske provincije milosrdnih sestara sv. Križa. Osim u Hrvatskoj sestre ove provincije danas djeluju u Crnoj Gori, na Kosovu, u Makedoniji, Srbiji i zapadnoj Europi. Hrvatska je provincija po svojim sestrama bila zastupljena i u misijama. Dvije sestre su radile niz godina u Indiji te



tamo čekaju i dan uskrsnuća. Obje počivaju na groblju sestara u Hazaribaghu gdje su svoj život darovale u dvorbi bolesnika i siromaha. Danas dvije sestre služe misijskom poslanju Crkve u Brazilu. Djelatnost sestara je raznolika. Sestre rade u bolnicama i staračkim domovima, u školama kao vjeroučiteljice, surađuju u župskom pastoralu vodeći crkveno pjevanje i brinući se za ljepotu liturgije i crkvenog prostora, rade u dječjim vrtićima, predaju u školama, služe u drugim crkvenim ustanovama. Spoznaja o. Teodozija "Potreba vremena volja je Božja" ostaje i danas pokretačka snaga Družbe. Ova evandeoska prilagodljivost omogućila je sestrama djelovanje u svim državnim sistemima i među svim slojevima društva. U svakoj potrebi društva i čovjeka, vođene Božjim Duhom, prepoznaju sestre volju Božju. Tako je zajednica sestara u Đakovu potaknuta novim društvenim promjenama započela i neke nove vrste apostolata te se u okviru bolnica i staračkih domova, osim dosadašnjeg načina rada nastoji da sestre koje odlaze u mirovinu ostanu u istoj ustanovi, ali kao duhovna pomoć bolesnicima ili starcima.

Proširene su mogućnosti za rad s predškolskom djecom te je u Đakovu izgrađen vlastiti dječji vrtić, u kojem sestre rade po modelu Montessori pedagogije koja u sebi uključuje i religiozni odgoj kao i integraciju djece s poteškoćama u razvoju.

Izazvana problemima koje je ostavio rat na duhovnom i moralnom području, provincija je godine 1993. započela rad sa ženama pružajući duhovnu pomoć majkama, udovicama, ženama, a također i drugim osobama. U tu svrhu otvoren je u Đakovu u studenome 1996. Dom duhovne pomoći. Dvije sestre su angažirane u ovom pastoralu. Njima po potrebi pomažu i druge sestre, kako iz provincijalne kuće tako i iz župa.

U Družbu stupaju djevojke sa završenom osnovnom ili srednjom školom. Već prema svojim sklonostima i talentima koje im je Bog darovao, usmjeruju se u budući rad i u provincijalnoj kući završavaju vrijeme formacije predviđeno vlastitim Pravilom i propisima Sv. Crkve.

Statistika:

Hrvatska provincija broji danas: 490 sestara i 4 novakinje.

Adresa:

Voditeljica Postulata
Kralja Tomislava 22
31400 Đakovo

SESTRE REDA SV. BAZILIJA / VASILIJU VELIKOG

Red sestara bazilijanki počinje u Kapadociji (Mala Azija) i vezan je uz obitelj sv. Bazilija i sestre mu sv. Makrine. Vremenski je to IV. stoljeće, kad je Crkva dobila slobodu.

Progon kršćana službeno je prestao. Trebalo je srediti ustrojstvo, hijerarhiju, iskristalizirati vjeru. Upravo su se u IV. stoljeću formirale vjerske dogme o Presvetom Trojstvu, Kristu Bogočovjeku, o Presvetoj Bogorodici. Prva zajednica sestara bazilijanki započela je u rodnoj kući sv. Bazilija u Anesiji Pontu nad rijekom Iris, između godine 352. i 356. U to doba Bazilije se nalazi na studijima u Ateni, a njegova majka Emilija i sestra Makrina postavljaju sebi za uzor život prvih kršćana, koji su tvorili zajednicu jednakopravnih pred Gospodinom. Bijahu oni jedno srce i jedna duša.

Toj prvoj redovničkoj zajednici Bazilije piše Pravila o životu i služenju Bogu u redovničkoj, Bogu posvećenoj zajednici. Do danas su sačuvana kraća pravila koja imaju 313 pitanja i odgovora. Opširna pravila imaju samo 55 pitanja i odgovora s nešto dužim tekstom.

Redovnička Pravila sv. Bazilija uskoro su bila poznata ne samo na Istoku, nego i na Zapadu. Tako sv. Benedikt u VI. stoljeću temelji svoja Pravila na Pravilima sv. Bazilija.

Bazilijeva redovnička Pravila Papa Ziberije potvrđuje 363. godine, papa Damaz 373., Lav I. Veliki 456. godine.

Danas je Red sv. Bazilija Velikoga

- papinskoga prava, kontemplativno-aktivni, i u njemu se polažu svečani zavjeti.
- Dekretom Svete Stolice od 1. lipnja 1951. godine centraliziran je pod jednom upravom, generalnom u Rimu.
- Sastoji se od: provincija, viceprovincija, delegatura, misija i kontemplativnih samostana.
- Istočnog je obreda u krilu katoličke Crkve.

Internacionalni je, s redovničkim zajednicama na svim kontinentima, s oko 830 redovnica.

Sestre bazilijanke Hrvatske viceprovincije bilježe svoju nazočnost u Hrvatskoj od kolovoza 1915. godine.

Naklonost mjesne Crkve utječe često na razvoj i napredak redovništva. U Hrvatskoj se ne bi pojavile sestre bazilijanke bez zauzetosti i želje mjesnog Ordinarija, biskupa križevačkoga Julija Drohobeckoga i njegovog generalnog vikara dr. Dane Sajatovića. Ta i prve kandidatkinje bile su upravo nećakinje msgr. Sajatovića iz žumberačke obitelji Smičiklasa.

Kandidatkinje su završile novicijat u Sloviti (Galicija). Boravak hrvatskih kandidatkinja u Galiciji trajao je od 1908. do 1915. godine. U vihoru II. svjetskog rata vraćaju se sestre s položenim Vječnim zavjetima u svoju križevačku biskupiju.

Hrvatska viceprovincija sv. Bazilija i sv. Makrine sa sjedištem u Križevcima ima 24 redovnice s vječnim zavjetima, 2 novakinje i 2 postulantice. Djelujemo u križevačkoj biskupiji, koja je sufragan zagrebačkoj Metropoli.

POČETAK SESTARA VASILIJANKI U HRVATSKOJ

Križevački biskup dr. Dionizije Njaradi jako je želio u svojoj biskupiji osnovati samostan sestara Vasilijanki. Stoga je poslao nekoliko djevojaka, koje su izrazile želju za redovnički život, ukrajinske i hrvatske narodnosti grkokatoličkog obreda u Ukrajinu kod sestara vasilijanki na školovanje i novicijat. Po završetku školovanja, s još nekoliko sestara iz Ukrajine, 1915. godine dolaze prve sestre vasilijanke u Hrvatsku sa sjedištem u Križevcima. Zgrada bivšeg biskupskog konvikta "Julianeum" postala je prvi sestarski samostan u Hrvatskoj.

Godina 1920. donosi veliku novost u vezi daljnjeg života ove redovničke grkokatoličke zajednice sestara vasilijanki. Te godine biskup Dionizije Njaradi donosi odluku i u Križevcima ostavlja sestre vasilijanke

hrvatske narodnosti, a sestre ukrajinsko-rusinske narodnosti šalje u Šid i smješta ih u biskupski dvor te otvara Dom za djecu siromašnu i bez roditelja. Ovo su bili počeci razvitka sestara koje su se kasnije razvile u dvije zasebne skupine i to: Ukrajinsku provinciju sestara sa sjedištem u Osijeku pod nazivom Sestre vasilijanke (po osnivaču reda koji se na ukrajinskom jeziku naziva sv. Vasilije Veliki) i Hrvatsku viceprovinciju sa sjedištem u Križevcima, a koja nosi osnivački naziv Sestre bazilijanke (po istom osnivaču reda, ali na hrvatskom jeziku se naziva sv. Bazilije Veliki). Jedne i druge sestre imaju zajedničku Generalnu poglavaricu sa sjedištem u Rimu, kao i ista redovnička Pravila i Konstitucije.

DJELATNOST SESTARA VASILIJANKI

U duhu karizme utemeljitelja sv. Vasilija i sv. Makrine, od samog početka svoga postojanja, sestre su se bavile odgojno-obrazovnom djelatnošću. Zatim rade u bolnicama, bave se ručnim radom i šivanjem crkvenog ruha. S nastankom nezavisne Hrvatske otvorena je mogućnost daljnjem radu s djecom i mladima. U Osijeku sestre su 1993. otvorile Dječji vrtić Božje providnosti. Jedna od najvažnijih djelatnosti sestara je pastoralni rad i misijska djelatnost u širenju Radosne vijesti - Evangelizacija.



Da bi redovnica mogla svoj duhovni život živjeti u punini, izvor snage crpi iz sv. Sakramenata. Svakodnevno sudjelovanje na euharistijskoj gozbi, primanje sv. pričesti, česta mogućnost pristupanja sakramentu pomirenja, moljenje časoslova: Večernje, Jutarnje... sve su to rijetke milosti i velikim privilegijem svake sestre vasiljanke. Kao što svakodnevno krijepimo svoje tijelo da bismo mogli živjeti i raditi, daleko više svakodnevno čitanje i razmatranje Evandolja, moljenje krunice, česti pohodi Presvetom Otajstvu, mjesečne duhovne obnove, jedanput godišnje duhovne vježbe i mnogobrojne privatne molitve obogaćuju i oplemenjuju dušu i daju joj snage u izvršavanju redovničkih dužnosti u izgrađivanju Kraljevstva Božjega i to ne smo riječju već i svojim životom.

Adresa:

Sestre Reda sv. Bazilija Velikog
Račkoga 38
48260 KRIŽEVCI

Sestre Reda sv. Vasilija Velikog
Vilsonova 13
31000 OSIJEK

SESTRE MILOSRDNICE

Prvi korijeni Družbe sestara milosrdnica sežu u daleko XVII. st. koje je naš utemeljitelj sv. Vinko Paulski obilježio novim pogledima redovničkog življenja. On redovnici i njezinom služenju daje smisao i smionost.

U dubini duše potaknut i nošen kršćanskom ljubavlju oblikovao ju je u specifičan oblik služenja, kojim je zadužio čovječanstvo postavivši temelje socijalnom radu. A da ljubav ne može biti pasivna, govori činjenica što su ga mnogi htjeli nasljedovati te je zajedno s Lujzom de Marillac 1633. osnovao zajednicu Kćeri kršćanske ljubavi u Parizu. Uočavajući potrebe pariških žitelja, ova zajednica preuzima skrb za osobe s ruba društva. Bave se poučavanjem siromašne djece, brinu se za bolesne, napuštene, stare, zarobljene. Ova se družba ubrzo preko Njemačke proširila po Europi i svijetu. Danas je milosrdnička grana najbrojnija redovnička zajednica na svijetu, s osnovnom svrhom da ublaži ljudske patnje.



Početak rada i nagli razvitak ove zajednice u Hrvatskoj, s kućom maticom u Zagrebu, vezan je uz ime velikoga zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Jurja

Haulika. Iako srcem i rodom Slovak, u duhu narodnog preporoda slavenskih naroda ljubio je Hrvatsku kao svoju domovinu, a njezin narod kao svoj rođeni.

Za škole koje su tada osnivane pod crkvenom upravom tražio je vrsne učitelje, a za bolnice koje je trebalo osnovati dobre bolničarke. Pronašao ih je u Tirolu u sestrama milosrdnicama sv. Vinka Paulskoga.

Tako, 5. rujna 1845. dolazi šest sestara u Zagreb, gdje se Haulikovom zakladom od 200.000 forinti gradi samostan i crkva. Sestre odmah počinju radom, udarivši temelje za dvije najjače djelatnosti Družbe: odgojno-prosvjetni rad u školama i njega bolesnika i staraca. U odgojno-prosvjetnom radu od osobitog je značenja samostanska Ženska učiteljska škola u Zagrebu, koja je od svoga osnutka 1848. do 1945. dala nekoliko tisuća učiteljica, među kojima su i brojne sestre milosrdnice. One su širile prosvjetu u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Turskoj i Albaniji te uz prosvjetni rad njegovale apostolat kršćanskog odgoja.

Odgoju i brizi za djecu posvećivale su se sestre u vrtićima i sirotištima, zatim pouci i odgoju u stručnim i djevojačkim školama. Godine 1926. počela je radom družbina realna gimnazija u Zagrebu, koja se pod pritiskom komunizma ugasila 1946. godine. O slavlju 150. obljetnice djelovanja naših sestara na ovim prostorima i stjecajem povoljnih okolnosti u domovini, počela je 1995. raditi Ženska opća gimnazija pod vodstvom sestara milosrdnica, koja danas ima tri generacije upisanih učenica.

Školstvo je u temeljima zagrebačkih milosrdnica. Već prve školske godine (1846.) samostanska škola ima 270 učenica, 40 ih ide u nedjeljnu školu, a 150 uči ručni rad. To dokazuje da su sestre od samog početka imale veliko područje rada. Sve su to mogle uz neumornog Haulika, koji sve do svoje smrti, dakle gotovo četvrt stoljeća, pomaže mladu redovničku zajednicu novcem, materijalnim dobrima, savjetima.

Godine 1856. zagrebačke milosrdnice postaju samostalna družba s vrhovnim poglavarstvom u Zagrebu. Veliku i nezamjenjivu ulogu u rastu Družbe imao je

superior Fidelis Hoepperger, koji je svoju službu savjesno obavljao od 1857. do 1896. godine. U njemu je kardinal Haulik našao čovjeka poduzetna duha, spremna i sposobna da uz suradnju vrhovne poglavarice razvije i afirmira odgojno-prosvjetnu, zdravstvenu i karitativnu djelatnost Družbe. Superior se prvenstveno zauzima za unapređenje škola, a izuzetno vješt u graditeljstvu proširuje, nadograđuje i namješta samostansku crkvu i druge prostore (škole, bolnice). U zagrebačkim školama bilo je već 650 učenica.

Poslije Haulikove smrti (1869.) Družba se proširila po Hrvatskoj i ondašnjim turskim zemljama (Bosni, Hercegovini, Makedoniji, Bugarskoj...). Na poticaj Kongregacije za evangelizaciju zasnovana je, zaslugom superiora Hoeppergera, ekumensko-misijska djelatnost 1881. god. u Drinopolju. Sestrama je povjeren rad u pučkoj školi, sirotištu i konviktu.

Godine 1858. sestre su se počele baviti izrađivanjem crkvenog ruha prema liturgijskim zahtjevima. Ova se djelatnost održala u kontinuitetu do danas, a mnoge crkve i kapele opskrbljene su crkvenim ruhom izrađenim marljivim rukama sestara milosrdnica.

Družba je, radi lakše uprave, 1932. podijeljena u provincije (Zagrebačka, Riječka, Splitska). Godine 1939. osnovana je Argentinska provincija sestara milosrdnica, 1974. Sarajevska provincija i Paragvajska 1997. Uz to su utemeljene tri delegature: Rimska (1959.), Sjevernoamerička (1963.) i Bugarska (1963.).

Sav rad sestara milosrdnica protkan je dobrotvornošću. Često su gradile školske zgrade i bolnice o svom trošku, a kao učiteljice i bolničarke zadovoljile su se veoma malom plaćom. Već 1847. otvorile su konvikt za siromašne učenice, kojih je bilo na smještaju 12 do 50. Godine 1853. osnovan je u samostanu konvikt za dječake (njih 40). Oni su plaćali opskrbu, a sestre su im plaćale odgojitelje - "školsku braću".

Godine 1855. osnovano je u samostanu zabavište (pjestovalište) za siromašnu djecu. Broj od dvadesetero djece brzo je narastao na 100.

“Marijino društvo za utočište i odgoj sluškinjah” proradilo je u samostanu 1860., a svrha mu je bila pomoći djevojkama kućnim pomoćnicama. Ova društva, uz najvažnije Društvo sv. Vinka, pomažu siromasima u odjeći, hrani, ogrjevu, a što je najvažnije, brinu se za duhovni život siromašnih.

Rad u bolnicama ima svoju dugu i zanimljivu povijest. Početak je već 1846. god., kada je u južnom krilu samostana osnovana mala ženska bolnica sa 12 kreveta, a već 1848. u bolnici je liječeno 245 bolesnika. Preseljenje bolnice u Opću zemaljsku bolnicu u Ilici (1871.) nije zadovoljilo potrebe, te sestre 1893. počinju gradnju velike bolnice u Vinogradskoj cesti. Građena je na dug koji je godinama tištio Družbu i tražio velika odricanja. Uz ovu sagradile su i bolnicu u Zemunu (1887.) i Plovdivu (1924.).

Prihvaćajući rad u ubožnicama i kaznionicama, sestre su pokazale veliku smionost i nesebičnu spremnost u predavanju kršćanskoj ljubavi. Uz redovitu pomoć i poslove u tim ustanovama, njihova je zadaća bila djelovati u moralno-odgojnom pogledu.

Godine 1864. otvoren je prvi Mirovni dom u Vlaškoj ulici, a od god. 1888. do 1924. sestre su upravljale dječjim sirotištem u Josipovcu, gdje 40 dječaka stanuje i školuje se pod majčinskom skrbi sestara.

Potkraj XIX. i početkom XX. st. sestre milosrdnice preuzele su brigu za kućanstvo i prehranu gotovo u svim crkvenim zavodima u Zagrebu. Nakon II. svjetskog rata, kada su sestre nepravednim postupkom ondašnjih vlasti ostale bez svojih škola i bolnica, mnoge su se uključile u župski apostolat, koji obuhvća katehizaciju, crkveno pjevanje i sviranje, brigu o crkvenom prostoru i kućanstvu svećenika. Izvan domovine sestre su jednaku brigu preuzele u Hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu 1924. god. Kasnije su u Italiji otvorile osnovnu školu, zabavište i penzionat.

Veliku požrtvovnost i povezanost s narodom pokazale su sestre milosrdnice i u ovom nemilom ratu, koji je uza sva rušenja uzeo kao žrtvu paljenicu i našu sestru Ceciliju Grgić u Presnačama. Druge su sestre

ostale na svojim radnim mjestima do uništenja pojedinih gradova ili izgona s mjesta prebivališta. U Sarajevu su postojano vodile bitku s neimaštinom, izložene granatama i snajperskim hicima, svjesne da je njihovo služenje u Bogu utemeljeno i da Ljubav uključuje i ono - darovati život za svoje bližnje.

Od male tirolske redovničke zajednice narasla je velika družba, rasprostranjena u raznim našim krajevima, zatim u zemljama Europe i Amerike.

Adresa vrhovne uprave:

Sestre milosrdnice
Frankopanska 17
10000 ZAGREB

SESTRE PRESVETOG SRCA ISUSOVA

U XIX. stoljeću, nastankom romantizma, nastaje jedno novo religiozno buđenje, koje čovjeka ponovo sagledava u svoj cjelovitosti satkanoj od razuma, srca, volje i fantazije. Tada se osjeća također i novo buđenje laikata u Crkvi te procvat života posvećenog Bogu. Istodobno se počela razvijati pobožnost "srca". Tada na europskom katoličkom zapadu niču nove pobožne udruge i osniva se također veliki broj muških i ženskih kongregacija posvećenih Presvetom Srcu Isusovu. Upravo iz tih mnogih udruga proizašle su neke redovničke zajednice pod istim nazivom, kao što je i Družba sestara Presvetog Srca Isusova, koja se također razvila iz katoličke udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova, koju je u Trstu 1879. godine osnovao o. Arcangelo da Camerino OFM kapucin u suradnji s nekoliko djevojaka, među kojima je bila i Marija Kozulić, kasnije utemeljiteljica Družbe.

Rođena je u Rijeci 20. rujna 1852. godine u dobroj kršćanskoj obitelji hrvatskog podrijetla iz Malog Lošinja.

Marija je primila dobar kršćanski odgoj i naslijedila ljubav i pobožnost prema Presvetom Srcu Isusovu. Već u ranom djetinjstvu Marija je pokazivala težnju za pobožnošću i duhovnim životom. Bila je vrlo krhkog zdravlja, ali puna ideala za pomoć bližnjemu i proslavu Kristova Srca.

Školuje se najprije u Rijeci, a zatim u Gorici u Italiji završava studij za učiteljicu zabavišta. Poznavala je više stranih jezika, bila je učiteljica glazbe; žena široke naobrazbe i velike kulture. Godine 1879. postaje članicom spomenute udruge u Trstu. Tu ostaje deset godina i posvećuje se djeci, mladeži, osobito siromašnim i napuštenim djevojčicama, poučavajući ih u vjeri i kršćanskom moralu, šireći pobožnost Presvetog Srca Isusova.

Godine 1889. vraća se u rodni grad Rijeku gdje nastavlja karitativno-odgojni rad kao ravnateljica istoimene udruge. Iako iz plemićke obitelji, imala je

posebno veliku ljubav i srce prema siromašnima. Uvidjevši tako veliku socijalnu, vjersku i moralnu bijedu u tom gradu, 1895. godine osniva Zavod Presvetog Srca Isusova za žensku mladež i dječji vrtić. To je bilo utočište za siromašne i napuštene djevojčice bez obzira na vjeru i narodnost.

Kako je njezino djelo kao zauzete vjernice, katoličke intelektualke dobivalo sve veće razmjere, piše Konstitucije pod vodstvom oca Arcangela da Camerina OFM kapucina, koje je odobrio senjsko-modruški biskup Antun Maurović 6. srpnja 1899. godine. Time je osnovana nova redovnička zajednica posvećena Presvetom Srcu Isusovu u Rijeci na hrvatskom tlu.

Služenje Majke Krucifikse malenom bratu nastavlja se dalje po služenju njezinih duhovnih kćeri prema Konstitucijama Družbe kako ona sama zapisa: "Sestre će pod obvezu savjesti primati u svoj Institut najveći mogući broj djevojčica i napuštenih i onih koje su u bilo kakvim opasnostima. Skrbnik će se za njihov kršćanski odgoj i obrazovanje te ih uvoditi u sve ženske poslove sve do 18. ili 20. godine života." (Konst. 1899. str. 4.)

Središte duhovnosti Sestara Presvetog Srca Isusova je čašćenje otajstva Presvetog Srca Isusova i ostalih od Crkve prihvaćenih pobožnosti, promicanje čašćenja i pobožnosti u svijetu te osobito prianjanje i osobno svakodnevno otvaranje i predanje sebe Presvetom Srcu Isusovu.

Godine 1914. sestre su otvorile prvu filijalu izvan Rijeke u Risiki na otoku Krku. Tu su se skrbile za djecu i mladež poučavajući ih u domaćinskim poslovima. Kasnije se krčki biskup Antun Mahnić zauzeo da ostanu tamo.

Hrvatska grana Sestara Presvetog Srca Isusova

Nakon I. svjetskog rata počinje povijest hrvatske grane družbe. Godine 1920. Družba se dijeli na hrvatsku i talijansku granu zbog nacionalnih napetosti unutar same zajednice, kada je Rijeka potpala pod Italiju.

Iste godine, devet sestara Hrvatica odlaze na područje novoosnovane države SHS i žive najprije kratko vrijeme u Risiku i Vrbniku, a zatim providonosnim posredovanjem književnika i pjesnika Vladimira Nazora dolaze u Crikvenicu u Dječji dom, gdje je on bio ravnatelj.

Dana 29. rujna 1922. godine umire na glasu svetosti u Rijeci Majka Krucifiksa.

Godine 1927. hrvatske sestre su kupile kuću u Crikvenici. To je bila i prva kuća matica i zavod za siročad te su stoga Sestre Presvetog Srca Isusova dugo bile poznate pod nazivom "crikveničke sestre".

Godine 1934. dekretom Svete kongregacije za redovnike pobožna bratovština sestara postaje redovnička zajednica biskupskog prava.

Nakon II. svjetskog rata sestre su se našle pred novim iskušenjima, onemogućene da djeluju sukladno vlastitoj karizmi.

Međutim, sestre pronalaze nove oblike služenja, poslušne glasu Crkve preuzimaju župni apostolat na brojnim župama i crkvenim ustanovama u riječko-senjskoj nadbiskupiji, krčkoj i porečko-pulskoj biskupiji i u zagrebačkoj nadbiskupiji. Šezdesetih godina Družba je proširila svoje djelovanje i izvan granica domovine u Austriji i Njemačkoj otvarajući nova polja rada u bolnicama, staračkim domovima i dječjim domovima.



U domovini danas sestre vode dva dječja vrtića i dva staračka doma, djeluju u katehizaciji u školama i župama i rade u nekim crkvenim ustanovama.

Godine 1992. Družba je dobila papinsko odobrenje u povodu 70. obljetnice smrti svoje Utemeljiteljice. Ta godina milosna je godina za cijelu Družbu u buđenju svijesti karizmatске djelatnosti. Plod je to milosnog djelovanja Duha Svetoga koji će zasigurno uroditi obilnim plodovima u nadolazećem trećem tisućljeću.

Statistika:

Statistički podaci od 31. prosinca 1997. god.: sestre s doživotnim zavjetima - 120, sestre s privremenim zavjetima - 1, novakinje - 2, postulantice - 2, kandidatice - 4.

Adresa:

Kuća matica:

Družba sestara Presv. Srca Isusova

Cvetkov trg 5

51000 RIJEKA

SLUŽBENICE MILOSRĐA - "ANČELE"

Sveta Marija Krucifiksa di Rosa, čiji blagdan slavimo 15. prosinca, rođena je 1813. godine u Bresci na sjeveru Italije. Po svojim sposobnostima i bogatom plemićkom rodu mogla je biti "sve" što poželi. Ipak, nije ju privuklo varljivo blago ovozemaljskih dobara, nego izabire život u skromnosti i jednostavnosti redovništva. Ljubila je neizmjereno Boga preko čovjeka koji je bio potrebit ljubavi, pažnje, milosrđa. Iako je živjela samo 42 godine, ostavila je iza sebe djelo koje i danas živi i u kojem ona djeluje preko svojih sestara. Danas službenice milosrđa djeluju širom Italije, Hrvatske, Švicarske, Njemačke, Brazila, Ekvadora i Ruande.

Kada se 1836. godine u Bresci pojavila teška zarazna bolest kolera, Paula (kako se djevojački zvala) moli od oca dopuštenje da dvori oboljele, na što joj otac odgovara dopuštanjem i blagoslovom. Kad je zaraza prestala, neumorna u ljubavi za druge Marija Krucifiksa otkrila je novo područje svog djelovanja: preuzima zavod za napuštenu žensku mladež, organizira duhovne vježbe za mlade, otvara oratorij za mlade, pomaže župniku u organiziranju misija. Njezinom zaslugom otvara se škola za gluhonijeme. Uz sav posao ne zaboravlja bolesnike.

Kako dobri primjeri privlače, tako je i dobar primjer mlade Paule privukao mnoge djevojke koje su se željele posvetiti dobrim djelima.

Još za života svetice, prve službenice milosrđa stižu na Hrvatsko tlo. Iz skromnih početaka razvio se kasnije bogat rad sa ženskom mladeži u raznim školama i odgojnim aktivnostima. Nakon II. svjetskog rata oduzete su im zgrade i zabranjen rad u školama, ali ostale su volja, ljubav i domišljatost.

Sveta Marija Krucifiksa crpila je snagu za život i djelovanje hraneći se s euharistijskog stola i klanjajući se svakodnevno pred Svetohraništem.

Po njezinoj želji i tradiciji Družbe, svakog je dana izlagano Sveto Otajstvo na klanjanje, gdje do nogu Spasiteljevih želimo da nam ne izmakne "bolji dio".

Djelo koje je Gospodin započeo preko svete Marije Krucifikse želimo nastaviti i neka svaki naš korak bude na slavu Božju, kako nam je sveta Utemeljiteljica preporučivala:

Hrabro! Isplati se težiti za velikim stvarima.

Danas naša zajednica u Hrvatskoj broji 158 zavjetovanih sestara.

Adresa:
Provincijalat
Službenice milosrda
Ćiril-Methodova 14
21000 Split

Kontakt osoba:
s. Katarina Knežević
Gosposvetska 35,
10000 Zagreb,





SESTRE SLUŽBENICE PRESVETE BOGORODICE

Družba sestara službenica Presvete Bogorodice osnovana je u XIX. stoljeću u Ukrajini. U to vrijeme duhovni život grkokatolika u Ukrajini bio je u velikoj krizi, vladala je vjerska mlakost i zapuštenost.

Monasi bazilijanci odigrali su veliku ulogu u duhovnoj obnovi grkokatolika, kao i u osnivanju naše družbe. Jednome od njih, ocu Jeremiji Lamnjak, obratila se Mihajlina Hordasebska, s još nekoliko drugih djevojaka, i izrazila želju da postane redovnica.

U bazilijanskoj crkvi u Ljvovu 24. srpnja 1892. godine održano je svečano oblačenje Mihajline, koja je uzela redovničko ime sestra Jozafata. Ubrzo su joj se pridružile i druge djevojke, s kojima je u mjestu Zuzelj osnovala prvu zajednicu sestara Presvete Bogorodice. Od blagdana Velike Gospe počele su živjeti pravim redovničkim životom pod geslom: "Slava Bogu, Mariji čast, mir nama."

Život prve zajednice odvijao se u krajnjem siromaštvu i s mnogo poteškoća, ali unatoč svemu zajednica je brojčano rasla i širila se. Tako već 1902. godine četiri sestre odlaze u Kanadu živjeti i raditi sa svojim narodom u emigraciji. Godine 1911. jedanaest sestara odlazi u Brazil.

Prve sestre došle su u Hrvatsku 1906. godine na poziv grkokatoličkog biskupa da vode domaćinstvo u biskupskoj rezidenciji u Križevcima. Kako u Križevcima nije bilo Ukrajinaca, sestre su ubrzo otišle u Bačku, kako bi radile sa svojim sunarodnjacima. Radile su u zabavištima s djecom, pripremale djecu i mlade na sakramente, davale vjersku poduku mladima i odraslima, pomagale u župi...

Godine 1927. osnovana je kuća u Ruskom Kusturu u koju je 1954. preseljen novicijat i viceprovincijalna uprava, koji su do tada bili smješteni u mjestu Kučur.

Danas sestre žive i rade u Vojvodini, u mjestima gdje ima Ukrajinaca. U Hrvatskoj djeluju dvije sestre u zagrebačkom sjedištu križevačkog biskupa.

Adresa:

Službenice Presvete Bogorodice

Kaptol 20

10000 ZAGREB

ŠKOLSKE SESTRE FRANJEVKE KRISTA KRALJA (Provincija Presvetog Srca Isusova)

Školske sestre franjevke dolaze iz Maribora u Split 1904. godine. Pozvao ih je splitski biskup Filip Franjo Nakić, čuvši da dotične redovnice čine mnogo dobra, da se bave odgojem djevojaka. Sestre se nastanjuju u samostanu franjevki trećoretkinja uz crkvicu sv. Ciprijana u staroj jezgri grada. Bio je to drevni samostan, koji je svojoj kćeri Klari oporučno ostavila bosanska kneginja Stanica Radić iz Jajca krajem XV. stoljeća. Samostanski život trećoretkinja kod Sv. Ciprijana je izumirao. Bila je to malobrojna zajednica bez pravnog ustroja, koja je živjela u teškim materijalnim uvjetima. Prema biskupovoj želji oživljavanja toga samostana, trećoretkinje su se uključile u Družbu školskih sestara.

Godine 1914., uz goleme poteškoće, ali s nepokolebljivim pouzdanjem u Božju providnost, sestre se nastanjuju u novosagrađenom samostanu na Lovretu.



Splitska provincija osnovana je 1922. godine. Iste te godine ustanovljen je i novicijat splitske provincije. Godine 1974. prve sestre započinju apostolatom u misijama u Zairu, današnjem Demokratskom Kongu.

Stanje: u Hrvatskoj sestara s doživotnim zavjetima ima 215, s privremenim zavjetima 8, u Kongu 5.

Karizma

Svoju karizmu - život po Evanđelju u redovničkoj zajednici u duhu pokore, veselja i jednostavnosti sv. Franje Asiškoga - sestre su pozvane oživotvoriti poslanjem odgoja mladeži te drugih djela u službi Crkve, prema trenutnim prilikama i potrebama. Odgoj mladeži sestre osjećaju glavnim svojim poslanjem. Međutim, složene životne prilike već od početaka uvjetovale su prihvaćanje raznolikih djelatnosti.

Apostolsko djelovanje

Odgoj mladeži

Domaćinska škola za poučavanje ženske mladeži otvorena je 1914. godine. Bila je to prva domaćinska škola takve vrste u Dalmaciji. Škola i zavod, s unutrašnjim i vanjskim učenicama, djelovala je sa zapaženim uspjehom do zabrane škole i nacionalizacije dijela zgrade 1945. godine.

Od samog početka misijskog djelovanja u Zairu (Kongu) sestre su osnovale domaćinsku školu. U program je uključeno opismenjavanje i rad sa ženama u smislu razvoja kršćanske i društvene samosvijesti.

Zakloništa-sirotišta i dječji vrtići - sestre prihvaćaju skrb i odgoj djece u tim ustanovama u svim prigodama, mirnodopskim i ratnim, u prilikama kada je to bio jedini način izravnog odgojnog djelovanja. Trenutno sestre djeluju u dva vlastita dječja vrtića.

Katehizacija, u župama i u školi, u domovini, iseljeništvu te u misijama najobuhvatnije je područje vjerskog odgoja djece i mladih sestara ove provincije.

Prigodice se pastoralni rad odvija i s roditeljima vjeroučenika.

Duhovne obnove za mlade sestre predvode u našim kućama i po župama, u domovini i inozemstvu. U tom smislu pastoral sestre zauzeto djeluju i među afričkim djevojkama.

Ostale djelatnosti

Izrada crkvenog ruha do danas se njeguje u provinciji kao svojevrsni dio povijesne baštine. Zdravstveno-njegovateljskom službom u bolnicama i staračkim domovima sestre započinju 1930. godine u bolnici u Kninu, a uskoro je proširuju i po drugim mjestima u domovini te u Kongu (bivši Zair). Sestrinska skrb proteže se i na nemoćne i zapuštene starije osobe u društvenim ustanovama u inozemstvu. Vođenje crkvenog pjevanja djelatnost je kojoj se sestre od početka posvećuju. Vođenje domaćinskih poslova postaje najdostupnijom djelatnošću sestara nakon zabrane djelovanja u školama.

Sakristanskoj službi i uređivanju crkava sestre se predano posvećuju u Franjinom duhu brige za dostojno održavanje svetih prostora, ruha i posuđa. Socijalni i karitativni rad u domovini i među našim iseljenicima odgovor je sestara na potrebe suvremenih potrebnika različitih profila.

Adresa:

Školske sestre franjevke Krista Kralja
Lovretska 9
21000 Split

ŠKOLSKJE SESTRE FRANJEVKE KRISTA KRALJA (Provincija Svete Obitelji - Mostar)

Kratki povijesni prikaz

Školske sestre franjevke došle su iz Maribora u Hercegovinu (Mostar) godine 1899. na poziv mostarskog biskupa fra Paškala Buconjića i molbu da preuzmu sirotište za nezbrinutu hercegovačku djecu.

Školske sestre našle su u Hercegovini plodno tlo za obogaćivanje novim zvanjima. Već od 1902. godine djevojke se prijavljuju za kandidatice te odlaze u Maribor u postulaturu i novicijat. Većina ih se poslije novicijata vraća u Hercegovinu, tako da zajednica raste i širi se u Hercegovini. Čini se da su se djevojke dosta teško uklapale u slovensko okružje, pa su često obolijevale. Stoga biskup fra Alojzije Mišić traži osnivanje novicijata u Mostaru, što je i učinjeno godine 1923. Provincija se osniva tek 1932. godine.

Nakon osamostaljivanja, provincija doživljava svoj uspon i procvat, što je zaustavljeno u godinama poslije II. svjetskog rata, posebice 1949., kad je provinciji zaprijetilo uništenje. Godine 1948. ukinut je novicijat, ali je ponovo osnovan 1954. u Bijelom Polju. Od tada provincija iznova počinje doživljavati svoj uspon brojčano, a i materijalno se oporavlja.

Karizma

Karizma Družbe: život po Evandelju u redovničkoj zajednici iz ljubavi prema Bogu i Franjinu duhu pokore, veselja i jednostavnosti, odgoj mladeži, obavljanje drugih apostolskih djela u službi Crkve sestre oživotvoruju različito prema danim prilikama. Odgoj mladeži u provinciji zaživljava kao prvotna zadaća, ali zajednica je otvorena za potrebe trenutka, pa u njoj dosta rano zaživljavaju i druge djelatnosti.

Apostolsko djelovanje

Rad u sirotištu prvo je apostolsko djelovanje Školskih sestara franjevki Provincije Svete Obitelji u

Hercegovini. Ova djelatnost onemogućena je u komunističkom sustavu, da bi ponovo zaživjela tijekom Domovinskog rata.

Od izbijanja rata u Bosni i Hercegovini 1992. sestre okupljaju ratnu siročad i skrbe za njih. To prerasta u odgojnu ustanovu "Majčino selo" u kojoj danas sestre, uz tridesetak nezbrinute djece, skrbe i o drugim socijalnim slučajevima. U toj odgojnoj ustanovi sestre rade s djecom u dječjem vrtiću.

U doba stvaranja hrvatske države postupno oživljava i proširuje se rad s mladima, koji je bio zatrt tijekom komunističkog režima. Tako sestre pastoralno djeluju držeći vjeronaučne poduke u župi i u školi, u domovini i inozemstvu; vode crkvene zborove; organiziraju i predvode odgojno-molitvene seminare za djevojke; pripremaju radioemisije s duhovnom porukom.

Ostale djelatnosti

Njega bolesnika djelatnost je koja je u Družbi zaživjela odmah iza odgoja mladih. U ovoj provinciji njega bolesnika započela je u prosincu 1929. U Mostaru je taj rad nastavljen i proširen poslije II. svjetskog rata radom u bolnicama, jedno vrijeme njegom bolesnika u privatnim kućama, radom s umobolnom djecom u domovima, njegom staraca u staračkom domu u Njemačkoj. Danas sestre rade u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama te u staračkom domu u Njemačkoj.

Izrada crkvenog ruha bila je sastavni dio rada sestara u stručnim školama; danas se sestre još bave izradom crkvenoga ruha u dvjema radionicama.

Sakristanska služba i uređenje crkava zapažen je i vrlo kreativan rad naših sestara. Rad u kućanstvu u župama, u samostanima, u internatima djelatnost je kojoj su se sestre ponešto posvećivale i u vrijeme prije II. svjetskog rata. Poslije rata, pa sve do danas, to je postala gotovo glavna djelatnost u provinciji.

Socijalni i karitativni rad zaživio je u domovini tijekom Domovinskog rata, a u inozemstvu je to dodatni i usputni posao koji najčešće obavljaju vjeroučiteljice.

Naša osobitost je otvorenost za potrebe trenutka. Kad se tome doda i otvorenost, jednostavnost i veselost kao odraz franjevačke karizme i ovoga mentaliteta, onda je to kvaliteta koja zajednicu čini elastičnom i sposobnom za uklapanje u vrijeme i mentalitet.

Statistika:

Broj sestara s doživotnim zavjetima - 231; broj sestara s privremenim zavjetima - 8.

Adresa:

Školske sestre franjevke
Provincije Svete Obitelji
Zagrebačka 9
88000 Mostar

ŠKOLSKE SESTRE FRANJEVKE

KRISTA KRALJA

(Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina)

Prve sestre naše kongregacije, na poziv franjevacu Bosne Srebrene, došle su u Bosnu 1929. g. iz Maribora. U Visoko su došle 22 sestre, a u franjevačku bogosloviju u Sarajevu šest, za vođenje kućanstva u ova dva odgojna zavoda.

U želji da i na ovim prostorima otpočnu djelovati u duhu vlastite karizme, one 1936. godine otvaraju dječji vrtić i nižu stručnu školu u Varešu i Novom Šeheru.

Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina osnovana je 1942. godine u iznimno teškim okolnostima. Prvom provincijalkom imenovana je s. M. Verena Dijaković sa sjedištem u Visokom, a od 1958. g. provincijsko sjedište je u Sarajevu.

Nakon II. svjetskog rata sestrama su oduzeti vrtići i škole i one su tada morale tražiti nove putove i načine opstanka te se počinju više baviti domaćinskim poslovima u župama i u franjevačkim samostanima.

Gotovo od samih početaka, u ratnim i poratnim prilikama, u teškim uvjetima života, sestre u Bosni kao i na prostorima Hrvatske otvaraju nove podružnice: u Virovitici, Kloštru Ivaniću i drugdje, pa iz istih razloga provincija nosi naziv Bosansko-hrvatska. Od 1957. godine, sve do danas Kloštar Ivanić je kolijevka našeg novicijata, gdje su odgajani naraštaji naših sestara.

Šezdesetih godina, osobito nakon Koncila, sestre se počinju osposobljavati za katehizaciju i vođenje crkvenoga pjevanja, koje preuzimaju postupno po župama i samostanima u kojima su do tada djelovale. Ubrzo odlaze u Njemačku i Austriju, u sjemeništa, u staračke domove, u hrvatske katoličke misije, kako bi svećenicima pomogle u pastoralnom i karitativnom radu, a i zaradile za naš svakodnevni život, izobrazbu, gradnju novih kuća, prijeko potrebnih za život i rad.

Sestre su uvijek nastojale odgovoriti na potrebe Crkve i vremena, prilagođavajući se svakoj situaciji.

Tako su i u Domovinskom ratu, koji je znatno utjecao na život, rad, djelovanje i planiranje naše zajednice, uz svu patnju, nedaće i strahote rata, ostajale na svojim mjestima s narodom, gdje je god bilo moguće. Osobito je teško bilo našim sestrama u Fojnici, Sarajevu, Bugojnu, Travniku, Jajcu, Bosanskoj Posavini, kao i u drugim područjima odakle je naš narod prognan.

Ostale smo bez mnogih svojih kuća i podružnica, mnoge sestre morale su u progonstvo, trebalo je naći krov nad glavom - nova prebivališta i nova radna mjesta. Zbog ratnih neprilika, nemogućnosti komunikacije i rada, provincijsko sjedište u tijeku rata privremeno je preseljeno iz Sarajeva u Zagreb. Od ožujka 1997. ponovo je u Sarajevu. Iako i same u teškoj situaciji, nastojale smo drugima pomoći, aktivno se uključujući u karitativni rad, prihvaćajući prognanike i izbjeglice u naše kuće, prikupljajući hranu, lijekove, odjeću i obuću za najpotrebitije. Na te, kao i na druge načine, naše sestre pokušavaju pomoći ovom našem napaćenom narodu i barem supatništvom u svakodnevnim brigama i mukama učiniti život osmišljenijim i radosnijim na svim prostorima na kojima su nazočne tijekom svoje povijesti. Sestre su se vratile i vraćaju s našim narodom na mjesta odakle su bile prognane, gdje god je to sada moguće. Među prvim povratnicima u Jajce bile su i naše sestre, koje tu pastoralno i karitativno djeluju. I na



drugim mjestima obnavljamo naše porušene samostane, zaživio je opet Centar za duhovnost u Bugojnu. U Bučićima k/N. Travnika uređena je sestrinska kuća, osnovana nova redovnička zajednica, odakle sestre odlaze raditi u škole, župe i bolnicu u Novoj Biloj. U Busovači sestre su posredstvom humanitarnih organizacija uredile općinski dječji vrtić i preuzele njegovo vođenje.

Usprkos svemu, osjeća se nova dinamika življenja u duhovnom i svjedočanskom načinu služenja i djelovanja. Svoju karizmu nastojimo još više produbiti i u praksi živjeti. Danas naše sestre djeluju u 42 podružnice: predaju vjeronauk u osnovnim i srednjim školama, vode crkveno pjevanje, rade u crkvenim ustanovama, bolnicama, đačkim i staračkim domovima, dječjim vrtićima i u službi svojih i drugih samostanskih zajednica. U posljednje vrijeme sve više sestara završava više i visoke škole, studije. Sestre naše provincije djeluju u nekoliko zemalja. U Bosni i Hercegovini u 24 podružnice djeluje 108 sestara, u Hrvatskoj u 12 podružnica živi i radi 117 sestara, u Njemačkoj, Austriji i Italiji djeluje 39 sestara u 6 podružnica, od kojih njih 10 radi u hrvatskim katoličkim misijama u Beču, Mainzu i Berlinu.

Statistika: ukupan broj sestara u provinciji je 263, od kojih je 8 juniorki.

Adresa:

Provincijalat Školskih sestara franjevki

Bosansko-hrvatske provincije

Bjelave 43

BiH - 71000 SARAJEVO

s. M. Ana Antolović, provincijalna predstojnica

URŠULINKE RIMSKE UNIJE

Hrvatske uršulinke pripadaju Rimskoj uniji Reda svete Uršule.

Utemeljiteljica im je sv. Andela Merici, rođena 1474. u sjevernoj Italiji. Bila je to duboko molitvena duša, kojoj je Bog bio sve i koja je u svemu i po svemu svima donosila Boga. Ižarivanjem svoje vjere, djelotvornom ljubavlju, Andela je bila tješiteljica patnika, savjetnica neukih i učenih, uspješna mirotvorka i mudra odgojiteljica. Odgoj je temeljila na ljubavi i slobodi, evanđeoskoj radosti i nadi, slozi i jedinstvu. Bila je otvorena za promjene prema novim potrebama i prilikama, što je ostavila u baštinu i svojim kćerima i zato ostaje uvijek suvremena.

Godine 1535. osnovala je Družbu svete Uršule, iz koje se tijekom stoljeća razvilo oko 40 ogranaka uršulinki, koje štiju svetu Andelu kao Utemeljiteljicu. Razlikuju se po svojim pravilima, ali ih prožima isti Andelin duh. Njihova je misija svjedočiti i naviještati Evanđelje u ovom razdijeljenom svijetu, obilježenom ravnodušnošću.

Uršulinke Rimske unije, sa sjedištem u Rimu, posvećuju se jednako naglašenim molitvenim i apostolskim životom, živeći u sestrinskim zajednicama i baveći se apostolatom odgoja u smislu evangelizacije.

Formacija Uršulinke Rimske unije traje niz godina:

- Kandidatura traje dovoljno dugo da bi se upoznala solidnost zvanja i da bi se i sama djevojka i red, koliko je to moguće, uvjerali da li njezino zvanje odgovara uršulinskoj karizmi.

- U Postulatu (barem 6 mjeseci), i u Novicijatu (2 godine) sustavno se uvodi u redovnički život i stječe se iskustvo o načinu života u Institutu te se oblikuje njegovim duhom. Kroz to vrijeme molitva ima prvorazredno mjesto, a "30-dnevne duhovne vježbe pomažu novakinji da stekne iskustvo produljene molitve i duh rasuđivanja, da produbi svoju spoznaju i ljubav prema Isusu Kristu, da provjeri i učvrsti svoju želju da ga slijedi u uršulinskom životu" (K.118).

- Vrijeme privremene obveze traje 5 godina, a zatim se polažu doživotni zavjeti.



“Junioristica prema svojim sposobnostima stječe potrebno znanje i kvalifikacije, produbljuje vjersku, ljudsku i stručnu formaciju, da bi potpunije odgovorila Božjem pozivu i učinkovitije radila na djelu Otkupljenja” (K.127 i 131).

- Treća probacija, po prilici 10 godina nakon privremenih zavjeta, jest “intenzivno vrijeme redovničkog i apostolskog života”; tu se “svaka još više ukorjenjuje u ljubavi prema Crkvi i duhu Instituta, a ponovne 30-dnevne duhovne vježbe omogućuju još snažnije usmjerenje života prema Bogu” (K.138).

Hrvatska provincija sestara uršulinki ima 7 zajednica i broji 77 zavjetovanih sestara, dvije novakinje i jednu postulanticu. Apostolski rad sestara obuhvaća:

- odgoj predškolske djece, vjeronauk u župama i u školama, animiranje liturgije, predavanja u vjerskim školama, rad s mladima i odraslima u smislu upoznavanja Biblije i produbljivanja vjere, organiziranje duhovnih obnova i duhovnih vježbi za mlade i odrasle, obogaćivanje roditelja i odgojitelja pedagoškim

načelima svete Anđele, sudjelovanje u vjerskim emisijama i katoličkom tisku, rad u prekomorskim misijama.

Zajednice sestara uršulinki:

u VARAŽDINU, Uršulinska 3, (od 1703. g.), gdje su do 1945. g. imale dječji vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i učiteljsku školu te internat za učenice.

Sestre rade kao katehistice u nekoliko varaždinskih osnovnih i srednjih škola, te u župi sv. Nikole i sv. Josipa, u osnovnim školama u Bišupcu, Knegincu i Petrijancu, kao i u župi Kučan.

U Varaždinu imaju sestre radionicu crkvenog ruha i time nastavljaju lijepu tradiciju brige i nastojanja da se za božanski kult priredi nešto najljepše. Suraduju i u Ordinarijatu i katedrali novoosnovane biskupije.

U ZAGREBU djeluju uršulinske zajednice:

- u Gračanima, Gračanski Mihaljevac 17:

Provincijalna uprava Hrvatske provincije, katehizacija u školi i u župi.

- u Vlaškoj 75: Dječji vrtić "Sv. Anđela Merici",

- u Utrinama, Barčev trg 9: vjeronauk u školama: Utrina, Zaprude, Dugave, kao i suradnja s tamošnjim župama (Novi Zagreb).

U SLAVONSKOM BRODU: vjeronauk u školama i u dvije župe; suradnja u župi i svetištu Majke Brze Pomoći.

U ROVINJU: vjeronauk u župi i u dvije osnovne škole.

U ZENICI: vjeronauk u župi sv. Josipa.

Jedna je hrvatska uršulinka misionarka u Kamerunu.

U svojem životu i radu sestre žele i nastoje da ih vodi jedinstvena i dvostruka ljubav u duhu preporuke njihove Utemeljiteljice svete Anđele: "Nastojte da vas pokreće samo čista ljubav prema Bogu i žar prema dušama" (2. Spomen).

MISIONARKE LJUBAVI

Već dugi niz godina u Hrvatskoj žive i rade sestre Misionarke ljubavi.

Adresa:

Misionarke ljubavi
Branjugova 1
10000 ZAGREB

SESTRE MILOSRDNOG ISUSA

Od rujna 1999. godine u Hrvatskoj djeluju i sestre Milosrdnog Isusa. Njihova adresa je

Adresa:

Sestre Milosrdnog Isusa
Zagrebačka 12
47250 DUGA RESA

KLAUZURNI SAMOSTANI

SESTRE BENEDIKTINKE

Izvorna načela za raspoznavanje baštine nalazimo u Pravilu sv. Benedikta. Za monahe i monahinje danas - to znači vratiti se natrag i ujedno slijediti ta vremena. Makar je Pravilo prvenstveno pisano za monahe i ne predviđa paralele za ženski monaški ogranak. Regula Benedicti - Benediktovo Pravilo, bilo je od početka i putokaz benediktinkama što su ga održavale s ljubavlju i vjernošću.

Među mnogim samostanima što su u prošlosti postojali na otoku Cresu može se tek približno ustanoviti utemeljenje samostana sv. Petra apostola u gradu Cresu.

Tražeci zapise po creskim arhivima u "Registro dei Conogli del Comune di Cherso" razvidno je iz neke rasprave - razmirice zabilježene 1450. godine, da je samostan postojao više od 200 godina ranije.

Velika duhovna blagodat Katoličke crkve sa II. vatikanskim koncilom brzo je svojim obnoviteljskim primjenama odjeknula i u našem samostanu. Radosna i otvorena srca slijedile smo zadivljujući rad Koncila i promjene prilagođavali našim prilikama. Najviše se to odrazilo uvođenjem hrvatskog jezika u liturgiju sv. Obreda i časoslova.

Sedamdesetih godina na pobudu Sv. Oca Pavla VI. benediktinkama u Italiji, i naša se zajednica, uz svoje tradicionalno "ora et labora" unutar samostana, opredijelila za djelatnost pružanja gostoprimstva kao svjedočanstvo neprolaznosti i uvijek živih vrednota kršćanstva, što prema mogućnostima još uvijek činimo. Mi smo malo stado od sedam članova. Naš osobni Božji poziv doveo nas je u ovaj prekrasni krajolik zemaljskog bivanja da u tom kraju hvalimo i slavimo veličanstvena djela Spasenja i više puta na dan (sedam puta) zajednički u molitvi nosimo radosti i nade, napore i stradanja, dobra djela i grijeha svih ljudi našeg planeta pred Božje prijestolje, zazivajući na sve Božji blagoslov i Božje milosrde. "U Bogu živimo, mičemo se i jesmo", kako kaže apostol. Svjesne te Božje nazočnosti nastojimo izvršavati svoje poslanje u Crkvi danas. Kako u prošlosti

tako i u naše doba. Upravo Crkva daje trajnu podršku monaškim redovima, pokazujući na bitne korijene redovništva:

- primjer apostolskog života
- zajedništvo duša i srdaca,
- Riječ Božja za liturgiju, nepresušni i uvijek novi izvor
- odicanje i askeza radi službe Bogu "ora et labora"
- i "ništa ne pretpostavljati djelu Božjem"

Dao dobri Bog da je naša zajednica tako opremljena,
da GORI I SVIJETLI.

Adresa:

Samostan sv. Petra apostola
Benediktinke
Jadranska obala 17
51557 CRES

Drugi benediktinski samostani u Hrvatskoj

- Benediktinke
21450 HVAR

- Benediktinke
Sv. Luce 1
22000 ŠIBENIK

- Benediktinke
Ivana Rabljanina 6
51280 RAB

- Benediktinke
Kohl-Genscherova 2
21220 TROGIR

- Benediktinke
J. Križanića 16
51500 KRK

- Benediktinke
J. Felicinovića 2
51290 PAG

- Benediktinke
Mudijevaca bb
23000 ZADAR

RED SVETE KLARE

Red sv. Klare (klarise) nastao je iz nadahnuća koje je Gospodin dao sv. Franji Asiškom da u Crkvi živi sveto Evanđelje. Sveta Klara, "biljčica" sv. Franje, postala je sudionica tog poziva, stoga je Red sv. Klare drugi franjevački red, posvećen potpuno kontemplativnom životu.

Red je nastao u XIII. st., razlikujući se od samih početaka od ostalih monaških redova po svom potpunom odricanju od posjeda koji bi osiguravali uzdržavanje sestara. Poslanje reda jest da u Crkvi "nasljeduje siromaštvo i poniznost Gospodina našega Isusa Krista i njegove Presvete Majke", u zajednici s naglašenim sestrinstvom, u malenosti, jednostavnosti i radosti. Ovaj krajnje jednostavan, ali zahtjevan, program, neposredno dosiže evandeoski i eklezijalni cilj: živjeti i očitovati Krista.

Poziv klarisa sličan je pozivu Marije u Crkvi. Marija u sjeni sudjeluje u Otajstvu Spasenja dok Krist prolazi putovima izlažući se neprijateljskom jeruzalemskom mnoštvu. Nakon Duhova, dok su apostoli naviještali Radosnu vijest, Marija se nalazila u srcu Crkve i podupirala je svojom tihom kontemplacijom i ljubavlju. Zvanje klarisa čini sastavni dio franjevačkog poziva. Ono je čak prijeko potrebno da bi se ostvarile sve dimenzije nasljedovanja Krista, za čime Franjevački red teži. Postoje dvije dimenzije ljubavi, koja je uvijek u isti mah kontemplativna i uvijek aktivna. Jer "dok radi, sanja o odmoru s Ljubljenim, a u odmoru s njim sanja o tome da se baci u velike pothvate kako bi zasljedila svoju ljubav" (s. Ch. Augusta Z.). Stoga, dok sv. Franjo sa svojim drugovima "opijen Duhom" krstari putovima navješćujući Radosnu vijest, dotle Klara sa svojim sestrama u tišini i klauzuri samostana nasljeduje Bogo-Čovjeka, koji je trideset godina bio sakriven u svakodnevnom nazaretskom životu. Tako onu ljubav koju prima u kontemplaciji utjelovljuje u svakodnevnom jednostavnom, siromašnom i poniznom životu.

Sestre, uronjene u Boga, ali noseći svijet u svom srcu, božanskim sokom hrane apostolat cijele Crkve. One svojim skrivenim služenjem postaju "majke grešnicima, sestre misionarima, pomoćnice svećenicima" (s.Teresa M.). A oni koji se u Crkvi posvećuju apostolatu, ostvaruju misionarski san sestara.

Red sv. Klare raširen je po svim kontinentima. Posljednjih desetljeća osnivaju se samostani u mladim Crkvama. U Africi je nazočan velik broj urođeničkih zvanja. Pomalo niču i samostani u bivšim komunističkim zemljama. Prema posljednjoj statistici, u svijetu ima oko 950 samostana klarisa s oko 20.000 redovnica. Samostani su međusobno povezani izmjenjivanjem vijesti, stalnim dopisivanjem, biltenima te pružanjem duhovne i materijalne pomoći. Svaki je samostan samostalan, ali se više samostana može udružiti u federacije, zatim u konfederacije. Generalni ministar Reda manje braće i naš je general. U Rimu postoji, u generalnoj kuriji reda, poseban ured "Pro Monialibus" za klauzurne redovnice Franjevačkog reda, u kojem jedan manji brat vrši službu generalnog delegata i za klarise te nas međusobno povezuje i pohađa.

Na prostorima Republike Hrvatske djeluju tri samostana klarisa - u Zagrebu, u Splitu i Požegi, a na prostoru Bosne i Hercegovine nalazi se jedan samostan i to u Brestovskom kraj Kiseljaka.

Samostani:

1. Samostan sv. Klare Kvaternikova 167 10000 Zagreb	3. Samostan sv. Klare Brestovsko 71250 Kiseljak
2. Samostan sv. Klare Ul. sv. Klare 1a 21000 Split	4. Samostan sv. Klare E. Kvaternika 85 34000 Požega

SESTRE KARMELIĆANKE

U Hrvatskoj se nalaze i četiri samostana sestara Karmelićanki. Njihove adrese su:

- Karmelićanke
Brezovička cesta 90a
1251 HRV. LESKOVAC
- Karmelićanke
Trg sv. Ivana 1
10312 KLOŠTAR IVANIĆ
- Karmelićanke
Česmičkoga 1
10000 ZAGREB
- Karmelićanke
Podgorje Bistričko 129 b
49246 MARIJA BISTRICA

SESTRE POHOĐENJA MARIJINA

U Hrvatskoj imamo i jedan samostan POHOĐENJA MARIJINA koji se nalazi u Zagrebu, Mošćenička br. 3.

BENEDIKTINSKI MONASI

Već od prvih stoljeća Crkve bilo je kršćana koji su željeli nasljedovati Isusov način života: slušajući i moleći Oca, djevičanski i siromašno. Početkom IV. stoljeća Crkva dobiva slobodu i mnogi žele postati kršćani. Broj Kristovih sljedbenika naglo se povećava, ali ne i njihova svetost. Nakon progonstva Crkve i razdoblja kršćanskih mučenika, koji sve žrtvuju radi kraljevstva nebeskoga, dolazi razdoblje vjerske mlakosti i uspavanosti u kraljevstvu zemaljskom. Ipak, neki kršćani žele biti dosljedniji svom imenu. Povlače se u osamu, kako bi što vjernije živjeli Evanđelje. Zovu se monasi. Neki žive sami u pustinji, neki s braćom u zajednicama.

Život sv. Benedikta opisao je Grgur Veliki u drugoj knjizi svojih *Dijaloga*. Benedikt je rođen oko 480. godine u umbrijskom mjestu Norcia. Roditelji ga poslaše u Rim da nastavi školovanje, ali on brzo napusti ozračje velegradskih poroka i nastani se u spilji obližnjeg Subiaca. Najprije je živio sam, a kasnije mu se počеше pridruživati sve brojniji učenici. Za njih podiže dvanaest manjih samostana s vlastitim opatima, a sam se preseli na brdo Montecassino. Ondje osnova veću zajednicu koju je sam vodio sve do svoje smrti, oko 547. godine.

Djelo po kojem je Benedikt postao poznat njegovo je Monaško pravilo. Sastavio ga je za cenobite, a protkao ga riječima Svetoga pisma. U duhu svoga vremena obilato se služio poznatim mu monaškim pravilima i spisima, sve mudro objedinjujući u jednu skladnu cjelinu. U Pravilu najprije donosi temeljna načela kršćanskog života za monahe cenobite - zajednički život, poslušnost, šutljivost, poniznost te osobito molitva - a poslije i praktične naputke za njihovo ostvarivanje. Dok je u načelima jasan i nepopustljiv, u provođenju tih načela je strpljiv i obziran prema ljudskim slabostima. Značajnu ulogu Benedikt daje i opatu, koji u Kristovo ime predvodi zajednicu. Opat primjerom i riječju tumači Pravilo svojoj zajednici, utjelovljujući neprolazne evandeoske istine u svome vremenu i u svom samostanu.

Benediktovo je geslo: "Neka se u svemu slavi Bog" (1 Pt 4,11). Monah, dakle, slavi Boga cijelim svojim životom. Slavi ga molitvom, slavi ga i radom. Nastalo je tako i drugo geslo: "Moli i radi." Ovo drugo, još poznatije geslo, podsjeća na jednu od glavnih oznaka benediktinskog monaštva - duhovni sklad. Sve ima svoje vrijeme: vrijeme molitve i vrijeme rada, vrijeme pokore i vrijeme radosti, vrijeme šutnje i vrijeme govora... A kad je sve usklađeno, kad se dobro nauči i vjerno pjeva svaka nota božanske skladbe našega života, tad život postaje radosna pjesma i divan hvalopoj Ocu nebeskom.

Monaške su zajednice molitvene zajednice. Stoga su i benediktincima u dnevnom redu, uz euharistijsko slavlje, najvažniji molitveni susreti. Nastojeći oko sklada molitvenog života časoslov mole zajednički, a izvanliturgijske molitve pojedinačno.

Za razliku od novijih družbi, monasi nemaju svoje posebne svrhe, nemaju u Crkvi neko posebno područje djelovanja. Monaške su zajednice pravno neovisne - nemaju provincija ni vrhovne uprave - i redovito ne mijenjaju mjesto boravka. Stoga je i svaka benediktinska zajednica dužna čitati znakove svoga vremena i prepoznavati vlastito služenje u svojoj partikularnoj Crkvi.

Tijekom svoje petnaeststoljetne povijesti benediktinci su se isticali na mnogim područjima, sve ih vjerom objedinjujući. Osobito su njegovali liturgiju - njoj se ništa nije smjelo pretpostavljati - i u liturgiji Bibliju. Benediktinci su davali veliki doprinos suvremenoj liturgijskoj obnovi. Budući da imaju zajedničku monašku baštinu s istočnim kršćanima iz vremena nepodijeljene Crkve, u našem ih stoljeću pape sve češće pozivaju na molitvu i rad za jedinstvo kršćana.

U svjetlu vjere benediktinci su djelovali i na polju kulture, medicine, zanatstva, poljodjelstva...

Znak je našeg nemirnog vremena da mnogi traže mir u Bogu. S pravom se nadaju da će upravo u monaškom samostanu naći oazu mira i duhovnosti. Brojnim posjetiteljima koji Boga traže benediktinske zajednice pomažu da ga nađu u ozračju molitve i sabranosti.

Benediktinci u Hrvatskoj uglavnom su dijelili sudbinu svoga naroda: prvi samostani nastaju za nastajanja hrvatske države, doživljavaju najveći procvat u zlatno doba hrvatskoga kraljevstva, a mnoge zajednice nestaju nestankom hrvatske dinastije i državne samostalnosti.

Posljednji samostani benediktinskih monaha u Hrvatskoj zatvoreni su početkom XIX. stoljeća, u doba francuske uprave.

Nakon prekida od stopedeset godina, u Hrvatskoj je obnovljen i 1965. godine ponovo otvoren samostan Čokovac na otoku Pašmanu.

Adresa:

Monasi benediktinci
Samostan Čokovac
23212 TKON

Kontakt osoba:

Jozo Milanović

REDOVNICI

DOMINIKANCI RED BRAĆE PROPOVJEDNIKA

Dominik Guzman rođen je 1171. u Caleruegi u Španjolskoj. Prilikom putovanja u Dansku, Dominik se osobno uvjerio u jedno vjersko stanje u južnoj Francuskoj. Na povratku iz Danske, i na papinu molbu, Dominik odlučuje tamo poći propovijedati. Tada uočava nužnost “svetog propovijedanja”, nužnost propovijedanja živeći Evandjelje među ljudima. Malo po malo dolazi na zamisao osnivanja prosjačkog Reda braće Propovjednika. Pred Dominikom i njegovom subračom otvara se široko polje rada. Na Veliku Gospu 1217. Dominik šalje svoju subraču, dvojicu po dvojicu, u velike sveučilišne gradove i vitalna kršćanska središta da tamo studiraju, propovijedaju i osnivaju samostane. Sveti Dominik umire u Bologni 6. kolovoza 1221.

Kao znak raspoznavanja Reda braće Propovjednika, Dominik upisuje da je “ustanovljen posebno za propovijedanje i spasavanje duša”.



Vjerni Dominikovoj zamisli kako je uzoran zajednički život preduvjet uspješnog propovijedanja, dominikanci žive u zajednicama. Svaki brat pripada određenoj samostanskoj zajednici, a samostan jednog područja, države ili više država tvore provinciju. U prioralnom samostanu žive najmanje šestorica braće. Sveti Dominik zacrtao je osnovne sastavnice života svojih sljedbenika: skladan život u zajednici, vjernost evangeoskim savjetima, gorljivost u zajedničkom slavljenju liturgije, osobito Euharistije i časoslova, molitvu, neprestani studij i ustrajno samostansko opsluživanje.

Dominikanci pripadaju redu na temelju svoje osobne odluke i predanja. Svoju odluku izriču prilikom zavjeta koji polažu, najprije privremeno, a zatim doživotno, u ruke svoga poglavara. Svaki kandidat reda, prije primanja u novicijat, mora proći određeno vrijeme pripreme. Oblačenjem redovničkog habita (dominikanski habit je bijele boje, s crnim plaštem i kukuljicom) počinje vrijeme novicijata, koji traje godinu dana, u kojem novaci, pod vodstvom svoga učitelja, temeljitije upoznaju Božji poziv i način života u redu. Na kraju godine novicijata, nakon glasovanja samostanske skupštine i vijeća te provincijalova pristanka, novak polaže jednostavne zavjete na tri godine, koje može jednom ili dva puta obnoviti na godinu dana. Slijede svečani, doživotni zavjeti. Svaki redovnik polaže zavjete poslušnosti, siromaštva i čistoće, a sva tri su zavjeta obuhvaćena zavjetom poslušnosti. Riječ je o suradnji s poglavarom u obliku traženja i ostvarenja zajedničkog dobra. Osobna poslušnost pretpostavlja i zajedničku poslušnost: zajednica daje primjer, potpuno se priklonivši stavu slušanja Riječi Božje i potreba svijeta u koji su braća poslana djelovati.

Cilj je Dominikanskog reda upoznati istinu i proučenu istinu priopćavati drugima u obliku propovijedanja i spasenja duša. Povezivanje studija, koji je usmjeren spasenju duša s osnovnim ciljem reda, jedna je od novosti što ih uvodi sv. Dominik. Studij i redovnički život međusobno se prožimaju i potpomažu.

Mnogi su u tome uspjeli. Sv. Albert Veliki (1280.) crkveni je naučitelj i zaštitnik prirodoznanstvenika. Red je dao jednog od najvećih mislilaca, sv. Tomu Akvinskog (1274.), "Zajedničkog" i "Andeoskog", crkvenog naučitelja, "Naučitelja čovječnosti" te zaštitnika katoličkih škola. Učitelj Echkart, Ivan Tauler i Henrik Suzo poznati su rajnski mistici XIV. i XV. stoljeća; sv. Katarina Sijenska (1380.), naučiteljica Crkve.

Već oko 1225. dominikanci se nastanjuju u Dubrovniku, zatim u Rabu, Ninu, Splitu i Zadru. U isto doba osnovan je i samostan u Zagrebu, malo kasnije u Čazmi, a ubrzo dominikanci prelaze i na područje Bosne. Budući da je svaki samostan bio ujedno i škola otvorena i za javnost, školstvo se razvijalo skupa s osnivanjem novih samostana. Dominikansko opće učilište u Zadru koje je 14. lipnja 1396. osnovao general reda bl. Rajmund iz Kapue, prvo je hrvatsko sveučilište. Djelovalo je sve do 1807.

Najstariji hrvatski tekst pisan latinicom je Red i zakon sestara dominikanki sv. Dimitrije u Zadru iz 1345. Dominikanci su napisali brojna djela na hrvatskom jeziku: fra Luka Bračanin, Arkandeo Gučetić, Ignacije Aqualini i dr. Dubrovčanin Rajmund tiskao je 1639. prvi hrvatski pravopis. U XVI. i XVII. st. hrvatski dominikanci ističu kako se u njihovim crkvama propovijeda i slave drugi liturgijski obredi na narodu razumljivom, hrvatskom jeziku. Ivan Dominik Stratiko iz Zadra, novigradski i hvarski biskup, koji se svim srcem u XVIII. st. posvetio poboljšanju gospodarskih i kulturnih uvjeta najsiriromašnijih slojeva pučanstva, osnovao je škole i sirotišta za siromahe.

Krajem prošloga stoljeća dominikanci obnavljaju pučke misije u hrvatskom narodu. Mnogi su Evanđelje propovijedali pisanom riječju, a o. Vinko Marija Draganja (1926.) i slikarstvom. I dominikanci našega vremena nastavljaju povijesni kontinuitet bogate dominikanske baštine, naročito nakon ponovnog povratka dominikanaca u Zagreb (1927.). U svojoj gotovo osamstoljetnoj povijesti red je na hrvatskim prostorima imao 81 samostan, od čega na području današnje Republike

Hrvatske 61, više od stotinu biskupa, dva službeno proglašena blaženika - bl. Augustin Kažotić i bl. Ozana Koterska. Danas Hrvatska dominikanska provincija ima 12 samostana i kuća i broji 74 člana.

Riječi đakovačkoga biskupa J. J. Strossmayera o dominikancima s kraja prošlog stoljeća odjekuju još i danas: "Oni su potpuno naši, iz nas su potekli, savršeno poznaju naše nevolje i naše potrebe. Njihov govor je potpuno naš govor; u njihovu glasu prepoznajemo jasno glas naših pastira, rado ih slušamo i lako njihove riječi pohranjujemo u srcu i pamćenju."

Adresa:

Dominikanski provincijalat

Kontakova 1

10000 Zagreb

Kontakt osoba:

fr. Zvonko Knežević O. P

DRUŽBA ISUSOVA - ISUSOVCI

“Isusovci” - to je pučki naziv za jedan od redova Katoličke crkve koji se službeno zove Družba Isusova. Red je osnovao Ignacije Loyola (1491.-1556.).

Zašto “isusovci“, a ne “ignacijevci”? Svi su redovi u Crkvi do tada uzimali ime svoga osnivača. Ignacije i njegovi drugovi od početka su bili protiv toga da se zovu “ignacijevci”. U jednom mističnom viđenju u La Storti blizu Rima Ignaciju se ukazao Isus s križem, a pokraj njega je bio i Otac koji je rekao: “Želim da ovoga uzmeš za svoga slugu.” Isus se okrenuo Ignaciju i rekao: “Hoću da nam služiš.” Ovaj je događaj imao utjecaja na osnivanje i davanje imena toj novoj redovničkoj zajednici. Prvi isusovci odmah od početka nisu htjeli da im itko bude glava osim Isusa Krista, kome su jedinom željeli služiti pa su se stoga nazvali Družbom Isusovom.

Ignacije je shvatio da bez škole neće moći pamagati dušama. Odlučio je postati svećenik. Iako je već imao 30 godina pošao je na jedanaestogodišnji studij koji je završio na tada najpoznatijem sveučilištu, pariškoj Sorboni.

Za vrijeme studija okupio je oko sebe šestoricu drugova koji su se nazivali “Prijatelji u Gospodinu”. Među njima najpoznatiji je bio Franjo Ksaverski. Oni su u kapeli na Montmartreu položili zavjete čistoće i siromaštva 15. kolovoza 1534. Odlučili su nakon studija i ređenja oputovati u Jeruzalem i tamo djelovati među muslimanima. Ako to ne budu mogli ostvariti, stavit će se na raspolaganje Papi. Budući da zbog rata nijedan brod iz Venecije nije plovio prema Svetoj zemlji, plan s Jeruzalemom im je propao. Krenuli su u Rim i ponudili se Papi na raspolaganje. On ih je bez oklijevanja prihvatio i povjerio im niz poslova. Pojava tih “reformiranih svećenika” kako su ih Rimljani zvali, tako je dobro utjecala na narod da su uskoro bili pozvani i u druge talijanske gradove.

Ignacije je napisao “Formulu Instituta”, dokument u kojemu je sažeto iznio svrhu te nove redovničke

zajednice i predao Papi na odobrenje. Papa Pavao III. je 27. rujna 1540. svečano odobrio tu novu redovničku zajednicu. Ignacije je bio izabran za prvog vrhovnog poglavara i to ostao sve do svoje smrti 1556.

Isusovačka formacija obuhvaća dvije godine novicijata, nakon kojeg se polažu vječni zavjeti. Slijede dvije godine studija filozofije i dvije godine aktivnog rada, pa četiri godine teološkog studija.

Kako bi bili najkorisniji u službi Crkve i u radu za duše, isusovci se stavljaju na raspolaganje Papi posebnim zavjetom poslušnosti. On ih tako šalje na apostolski rad onamo gdje je veća potreba u Crkvi. Geslo im je: "Sve na veću slavu Božju!"

Da razaslati po raznim stranama svijeta sačuvaju živom prijateljsku povezanost svoje družbe, zavjetuju poslušnost jednome između sebe, koga na općoj skupštini reda izaberu da kao njihov doživotni poglavar bude veza njihova zajedništva. On ima ujedno službenu delegaciju pape da umjesto njega redovito šalje članove na apostolski rad gdje je veća potreba za Crkvu. Svoj zadatak izvršava uz pomoć provincijalnih i mjesnih poglavara koje postavlja u tu svrhu.

Isusovci primaju u svoju zajednicu i one mladiće koji žele prema svojim mogućnostima biti od pomoći u raznim poslovima i potrebama Družbe. To su časna braća koja ne osjećaju poziv na svećeništvo, nego u Družbi žele dijeliti njezin način života i pomagati da ona što više ostvari svoje apostolsko poslanje.

Još za života sv. Ignacija isusovci dolaze među Hrvate. Bobadilla, jedan od prvih Ignacijevih drugova, boravi u Zadru i Dubrovniku. Prvi Hrvat isusovac je Toma Zdelarić. Stupio je u isusovce 1554. U hrvatskim gradovima otvaraju svoje škole i rezidencije u kojima razvijaju svoj uobičajeni apostolat. U Zagreb dolaze 1606. Sljedeće godine osnivaju gimnaziju. Promicanje njihova studija filozofije na viši studij bilo je utiranje puta zagrebačkom sveučilištu. U Rijeci otvaraju gimnaziju 1627., u Varaždinu 1636., u Dubrovniku počinju graditi kolegij 1662., u Osijek stižu 1687., u Petrovaradin 1693. i. Požegu 1698., a u Split 1722.

godine. Spomenimo neke koji su važni za hrvatsku kulturu i znanost: Bartul Kašić pisac je prve hrvatske gramatike, Jakov Mikalja autor je hrvatsko-talijansko-latinskog rječnika, Ivan Vreman poznati je matematičar i astronom, a Ruder Bošković jedan je od najvećih znanstvenika uopće. Iz novijeg vremena poznat je pjesnik Milan Pavelić i na otoku Daksi strijeljani Petar Perica, koji je spjevao pjesme "Do nebesa" i "Zdravo Djevo". Od misionara je najpoznatiji Ante Gabrić.

Danas u Zagrebu vode Filozofski fakultet, Teološki institut i Odjel za kršćanski nazor. Ima ih u misijama, rade u izdavačkoj djelatnosti, na TV-u i radiju, u župama i u katehezi. Vode isusovačku službu za izbjeglice, daju duhovne vježbe i vode pučke misije. U hrvatskoj provinciji ima ih 165.

S isusovcima je došao jedan novi tip redovničkog života: ne žive povučeno nego usred svijeta i ljudske probleme uzimaju kao svoje. Ne vide protivnost između djelovanja i molitve. Ideal im je: Boga u svemu naći, na svakom mjestu i u svakom djelovanju. Od početka je bilo očito da ta nova redovnička zajednica nije ljudsko iznašasće, nego Božje djelo. Sv. Ignacije, koji je sebe smatrao Božjim sredstvom, piše u Ustanovama: "Budući da se Družba, koja nije ustanovljena ljudskim sredstvima, ne može ni očuvati ni unaprijediti njima, nego milošću Boga i Gospodina našega Isusa Krista, te u njega jedinoga valja stavljati nadu da će On čuvati i promicati to djelo koje se je udostojao započeti na svoju službu i pomoć dušama."

Adresa provincijalata:
Palmotićeva 31, pp 699
10000 Zagreb

Kontakt osoba:
p. Mato Antunović
Fratrovac 38 - ZAGREB

DRUŽBA DUHA SVETOGA

Francuski plemić FRANJO POULART DES PLACES (1679.-1709.) ostavio je svoju sjajnu karijeru odvjetnika i kao 24-godišnji bogoslov na Duhove god. 1703. osnovao u Parizu sjemenište za siromašne bogoslove koji nisu mogli platiti svoje školovanje za svećenike. Iz tog se sjemeništa razvija Kongregacija Duha Svetoga. Franjo se založio za evangelizaciju siromaha. U to se doba Crkva premalo brinula za siromašne krajeve Francuske, pogotovo za siromahe u dalekim zemljama. Već dvije godine poslije ređenja, Franjo umire u tridesetoj godini života. Ali njegovi misionari već tada rade ili će uskoro raditi u napuštenim župama južne Francuske, u Africi, Aziji, kod Indijanaca i afrikanskih robova Amerike. Za vrijeme francuske revolucije ova mlada misijska družba pretrpjela je velike gubitke.

U međuvremenu, god.1841. obraćeni Židov Franjo Maria Paul Libermann (1802.-1852.) u Parizu je želio biti svećenik i misionar. Još prije svoga ređenja zamolio je papu Pija IX. dopuštenje da ustanovi misijsku družbu. Nakon sastavljanja pravila za svoju zajednicu i čudesnog ozdravljenja od epilepsije u Loreti, dvije godine poslije ređenja osnovao je god. 1841. Družbu Presvetog Srca Marijina za evangelizaciju Afrike i oslobođenih robova u Americi. U ono vrijeme Afrikanci su bili najsiromašniji ljudi na svijetu.

Kad je godine 1848. buknuła francuska revolucija, Libermannovu družbu još nije bila priznala francuska vlada. Prema preporuci crkvenih krugova u Parizu i Rimu, spojila se god.1848. Libermannova mlada zajednica sa starijom Družbom Duha Svetoga i tako je nastala današnja misijska Družba Duha Svetoga.

Njezini su se članovi kasnije nazvali Misionari Duha Svetoga. Ta ujedinjena družba širila se u svim državama Europe i Sjeverne Amerike gdje radi na promicanju misijskog duha i na promicanju i obrazovanju duhovnih zvanja. Osnivaju se i nova misijska područja u Africi, Južnoj Americi, a u zadnje vrijeme i u Aziji. Danas

Družba Duha Svetoga broji 3500 članova na pet kontinenta. Upravo u Trećem svijetu sve se više povećava broj mladih koji se priklanjaju ovoj misijskoj zajednici.

P. Libermann je vrlo mnogo razmišljao o misionarenju, ali njegove misli za ono vrijeme bile su suviše napredne. Danas, 150 godina kasnije, neki su od njegovih snova postali stvarnost:

- dijeliti život drugih
- poštivati ljudske i kulturne vrijednosti drugih
- raditi za razvitak cijelog čovjeka
- osnivati male kršćanske zajednice
- školovati domaći kler i katehete.

Od svog osnutka Družba Duha Svetoga se opredjeljuje za siromahe.

U Hrvatskoj rade dva misionara Duha Svetoga

Adresa:
Družba Duha Svetoga
Trg sv. Antuna 1
35107 Podvinje

DRUŽBA KATOLIČKOG APOSTOLATA

Sv. Vinko Pallotti, rimski svećenik i utemeljitelj naše zajednice, rodio se u Rimu 21. travnja 1795. godine. Za svećenika je zaređen 16. svibnja 1818. Nakon uspješno postignutog doktorata iz filozofije i teologije kao profesor djeluje na rimskoj "Sapienzi". Vrlo brzo uočava potrebe Crkve svoga vremena. Dolazi mu na pamet ideja "sveopćeg apostolskog pokreta" svih krštenika u Crkvi. Tako 4. listopada 1835. utemeljuje zajednicu svećenika i laika koju naziva Družba katoličkog apostolata. Istrošen pastoralnim radom umire u nenavršenoj 55. godini života 22. siječnja 1850. Na stotu obljetnicu njegove smrti 22. siječnja 1950. papa Pio XII. proglašava ga blaženim, a papa Ivan XXIII. za vrijeme Drugog vatikanskog sabora 20. siječnja 1963. svetim.

Još za života bio je najomiljenija osoba grada Rima i kao takav s pravom nosi ime "Apostol Rima". Poput svetog Pavla pokušao je svima biti sve. Pallottijeva ideja sveopćeg katoličkog apostolata kao pokreta do njegova vremena bila je u Crkvi još velika nepoznanica, jer se apostolsko poslanje smatralo zadaćom papa, biskupa, svećenika, redovnika i redovnica; no Pallotti je želio da se svi krštenici (sav narod Božji) svećenici, redovnici i laici, ljudi svih zanimanja, spolova i dobi aktivno uključe u apostolsko poslanje Crkve i pridonesu širenju Radosne Vijesti. Da bi plan proveo u djelo, okupio je oko sebe muškarce i žene koji će posvemašnjim nasljedovanjem Krista u zajednici neprestano posvjeshćivati i pronositi njegovu ideju o apostolatu. Ta zajednica jest: Družba katoličkog apostolata ili popularno - palotinci.

Kao zajednica i mi danas pokušavamo animirati sve kršćane vjernike u njihovom apostolskom poslanju u Crkvi. Radimo s laicima, bilo pojedinačno, bilo grupno, te na taj način pokušavamo pretočiti djelo i učenje sv. Vinka u jezik i oblik našeg vremena. Naš život se odvija u zajednici, bilo većoj bilo manjoj, što ovisi o potrebi aktualne situacije. Zato gajimo bratsku otvorenost i suodgovornost u zajedničkim zadacima i pothvatima, jer pojedinac je jak samo u zajednici. Zajednički život i

rad biva nošen vjerom, a sve nas pokreće Isus "... Apostol Vječnog Oca". Molitvom, meditacijom, svakodnevnim slavljenjem Euharistije, osobnim studijem, razgovorima nastojimo ojačati se u vjeri. Izvorište i snaga našega života u zajednici jest ukorijenjenost u Isusu Kristu. Iz te ukorijenjenosti kao pojedinci i kao zajednica pokušavamo odgovoriti mnogovrsnim izazovima našega vremena.

Jedno od primarnih težišta našeg rada jest suradnja s laicima. Na taj način pokušavamo raditi u nadžupskom i regionalnom dušobrižništvu, među raznim grupama i gdje je moguće u vjerskim udrugama. Nadalje, radimo na vjerskoj izobrazbi odraslih i mladih, vodimo duhovne vježbe. Uključeni smo i u župsko dušobrižništvo kao župnici ili duhovni pomoćnici.

Još od Pallottijeva vremena izdavačka djelatnost, kao sredstvo komuniciranja, predstavlja posebno polje apostolata.

Zato smo otvoreni svima koji žele s nama u zajednici živjeti, raditi i vjerovati. Ako želite saznati nešto više o nama ili imate volju neko vrijeme s nama u zajednici provesti i doživjeti nas "na licu mjesta", slobodno se obratite na ovu adresu:

Adresa:

P. Ilija Sudar, SAC
Samostan palotinaca
Trg sv. Vinka Pallotti br. 1
32000 VINKOVCI

DRUŽBA SVEĆENIKA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

Družba svećenika Presvetog Srca Isusova (dehoniananaca) nastala je u Francuskoj 1878. godine. Osnovao ju je o. Dehon, koji je rođen 14. ožujka 1843. godine u mjestu La Capelle u sjevernoj Francuskoj (ove godine navršava se 155. obljetnica njegova rođenja). S 21. godinom doktorirao je iz svjetovnoga prava u Parizu na Sorboni, a kasnije, unatoč očevu protivljenju, stupio u bogosloviju u Rimu. Studij je završio s tri doktorata: iz filozofije, teologije i kanonskog prava. Godine 1868. primio je svećenički red te je ubrzo angažiran kao stenograf na I. vatikanskom koncilu. Nakon povratka u Francusku angažirao se potpuno u dušobrižništvo na području matične biskupije, posvećujući se posebno radu s mladima, među radnicima i bolesnicima u Saint Quentinu. Socijalni problemi radnika i velika nepravda postat će za o. Dehona predmet duhovnog razmišljanja o njihovim izvorima te refleksije nad svojim svećeničkim pozivom u kontekstu takvih socijalnih prilika. Dolazi do zaključka da je glavni razlog postojeće situacije udaljavanje cijelog društva od Krista i odbacivanje Njegove ljubavi. Obuhvaćen Kristovom ljubavlju čvrsto povezan sa Srcem Isusovim (vruće je želio da Ono bude slavljeno i voljeno), a blizak problemima suvremenog brata čovjeka, o. Dehon osniva 28. lipnja 1878. godine novu družbu. U svojim zapisima o tome piše: "Želio sam realizirati dvije inicijative: voditi svećenike i vjernike Srcu Isusovu da Mu darujemo svakodnevno dar ljubavi u klanjanju (adoraciji); učiniti sve na području socijalne nepravde da se ona smanji te uvoditi među ljude Evanđelje ljubavi." Taj apostolat treba neprestano širiti i jačati.

Od 1985. godine svećenici Presvetog Srca Isusova prisutni su i u Hrvatskoj. Apostolska djelatnost može se predstaviti u četiri karakteristična oblika:

- Euharistijsko klanjanje u duhu posvećenja i ljubavi kao autentičan trenutak služenja same Crkve.
- Služenje najmanjima i poniznima, radnicima i

siromašnima, kako bi im se navijestilo beskrajno bogatstvo Krista (evangelizacija i kateheza) i nazočnost među ljudima na rubu društva.

- Formacija svećenika i redovnika (seminari, dušobrižništvo zvanja, različite publikacije za redovnika i svećenike) te molitva za njih.

- Misijska djelatnost - pučki misionari (posveta obitelji Presvetom Srcu Isusovu) i misionari izvan granica zemlje (Afrika, Azija, Latinska Amerika).

Razdoblje osnovnog formacijskog odgoja mladog dehonijanca traje sedam godina za svećeničkog pripravnika i pet godina za časnog brata u redovništvu. Prije tog razdoblja je takozvana postulatura koja je ovisna o poznavanju jezika gdje se obavlja. Novicijat traje dulje ili kraće. Bogoslovi studiraju šest godina na bogoslovskom sjemeništu (2 godine filozofije i 4 godine teologije). Kroz to vrijeme brinu se za temeljito stjecanje svećeničkog zvanja. Također, osjećaju se sve odgovornijim za dar zvanja, pokušavaju ga ostvariti kroz rad na sebi i teže svetosti uz pomoć evandeoskih savjeta.

I danas redovnici dehonijanci šire ideju o. Dehona: "Idite u svijet propovijedajući ljubav Srca Isusova prema ljudima."

Ako želiš i ti dati zadovoljštinu Presvetom Srcu Isusovu za svoje grijehe i grijehe svijeta u:

- redovničkom životu,
 - svetoj misi,
 - duhu pokore i molitve,
 - misijskom radu,
 - društvenom i znanstvenom poslu,
 - izdavačkoj djelatnosti
 - i na euharistijskom klanjanju,
- tada se obrati na adresu:

Svećenici Presvetog Srca Isusova,
Puklačeva 22
10040 Zagreb

DRUŽBA BOŽJE RIJEČI

Devetnaesto stoljeće, iako natopljeno galikanizmom i jozefinizmom, probudilo je u Katoličkoj crkvi jake duhovne snage koje su nadahnule i uzrokovale mnogobrojne dobre pothvate. Ultramontanističke tendencije, nesklone redovničkim ustanovama, donijele su baš suprotne učinke: XIX. stoljeće zove se stoljećem novih redovničkih zajednica, prije svega misijsko-apostolskog profila.

Među tolikim novim redovničko-apostolskim zajednicama nalazi se i Družba Božje Riječi, koja se na njemačkom govornom području zove Steyler Missionare, od nizozemskog gradića Steyl u kojem ju je g. 1875. utemeljio blaženi Arnold Janssen. Njegova družba ima potpuno misijski profil. Njezin duh i cilj izražava konstitucija:

“Kao članovi Družbe Božje Riječi smatramo svojom dužnošću: navješćivanje Božje Riječi svim ljudima, stvaranje novih zajednica Božjeg puka, poticanje njihova rasta i razvijanje njihove međusobne povezanosti kao i jedinstva s općom Crkvom. Prvenstveno radimo tamo, gdje Evanđelje nije još uopće naviještano ili gdje ga se navješćuje u nedovoljnoj mjeri, odnosno gdje mjesna Crkva još sama po sebi nije sposobna za samostalnost. Sve druge zadatke treba usmjeriti na ove prvenstvene ciljeve.

Tko stupa u našu družbu mora biti spreman da, ispunjavajući našu misionarsku dužnost, ode tamo kamo ga pretpostavljeni pošalju, pa i onda kad taj nalog traži napuštanje domovine materinjeg jezika i vlastite kulture.

Ova spremnost je bitna značajka našeg misionarskog zvanja. Subrača pak imaju uvijek pravo prijaviti se za misijski rad u drugoj zemlji odnosno u drugoj kulturnoj sredini” (Konst.101).

Na blagdan Velike Gospe 15. kolovoza 1875. g. obavljena je posveta misijske kuće u Steylu. Bijaše to rođendan Družbe Božje Riječi.

Nagli rast misijske zajednice u Steylu bijaše nezamisliv bez braće pomoćnika. Oni su pratili svećenike-

misionare u prekoceanske zemlje: Kinu, Togo ili Južnu Ameriku. Tamo su gradili crkve, škole, misijske postaje i bolnice, podizali plantaže i farme.

Još za svog života Arnold Janssen je odaslao misionare u Kinu, Argentinu, Togo, Ekvador, Brazil, Novu Gvineju, Čile, Sjedinjene Američke Države, gdje su preuzeli misijsku postaju među crncima, te u Japan, Paragvaj i na Filipine.

Družba Božje Riječi trenutačno radi u 56 zemalja svijeta, čineći tako zajednicu međunarodnom, koja uvijek radi na međunarodni način, što je tipično za ovu družbu. Nikada jedna provincija ne preuzima neku misiju, već to čini vrhovna uprava u Rimu i šalje tamo međunarodnu grupu misionara koji više ne pripadaju svojoj domaćoj provinciji, nego uspostavljaju regiju odnosno provinciju tamo gdje rade.

Evo, kako tu zbilju izražava pravilo Družbe:

“Božja ljubav i milost sjedinila nas je iz različitih naroda i kontinenata u jednoj redovničko-misijskoj zajednici koja je posvećena Božjoj Riječi i nosi njezino ime.”

Drugi vatikanski sabor uči: “Misijsko se vrijeme djelovanja odvija između prvog i drugog dolaska Gospodina, kad će se Crkva poput žetve sa četiri strane svijeta prikupiti u Kraljevstvo Božje. Prije negoli dođe Gospodin, mora se Evanđelje propovijedati svim narodima.” (AG 9)

Arnoldove misijske zajednice nastoje biti vjerne svojoj redovničko-misijskoj karizmi i pozivu Crkve, koja je po svojoj naravi misijska.

Verbiti djeluju i u Hrvatskoj te žele na njezinom tlu ukorijeniti misijsku karizmu i misijski duh blaženog Arnolda.

Naše adrese u Hrvatskoj:

Družba Božje Riječi
Zatišje 11
10000 Zagreb

DRUŽBA MARIJNIH MISIONARA

Družba Marijinih misionara ili monfortanci došli su u Hrvatsku godine 1976. Te je godine, naime, kardinal Šeper posvetio samostansku kapelicu, u Zagrebu, Sv. Duh 164. Prije nego što predstavim lik sv. Ljudevita Montfortskog i aktualnost njegovog naučavanja i duhovnosti, uputio bih na pismo koje je papa Ivan Pavao II. napisao redovničkoj Obitelji monfortanaca prigodom 50. obljetnice kanonizacije sv. Ljudevita. Obitelj monfortanaca sačinjavaju sestre Kćeri Mudrosti, oci monfortanci i braća sv. Gabriela. Pismo završava ovako, u prijevodu s talijanskog: "Naučavanje vašeg utemeljitelja i učitelja doseže teme koje sva Crkva meditira približavajući se velikom Jubileju; zacrtava put pravoj Mudrosti koju bi trebalo učiniti poznatom mnogim mladima, koji traže jedno značenje i jedan stil života. Prihvaćam vaše inicijative za širenje monfortanske duhovnosti; u oblicima koji odgovaraju raznim kulturama, hvala za suradnju članovima triju Instituta. Budite također potpora i garancija za pokrete koji se nadahnjuju na porukama Grignona Montfortskog, da se dade marijanskoj pobožnosti jedna stvarnost sve više sigurna. Obnavljajte vašu prisutnost među siromašnima, vaše uključivanje u crkveni pastoral, vašu spremnost za evangelizaciju."

Da bismo upoznali tko je Montfort, potrebno je osim bibliografije čitati i njegova djela. Počnimo od njegovog gesla "Samo Bog". U svojoj pjesmi on ovako pjeva: "Samo Bog je nježnost, samo Bog je moja potpora, samo Bog je sve moje dobro, moj život i bogatstvo." Također u spisima izražava pohvale utjelovljenoj Riječi i Mariji koja je remek-djelo Svevišnjega, čudo vječne Mudrosti. Njegova duhovnost je teocentrična gdje je cilj okusiti Boga i njegove istine. Kristocentrična: Isus Krist naš Spasitelj, pravi Bog i pravi čovjek treba biti krajnji cilj svake naše pobožnosti, kontemplirati misterij Isusa ide ukorak s Križem. Da bi se upoznala vječna Mudrost, nestvorena i utjelovljena, Montfort upućuje na posvećenje Presvetoj Djevici Mariji, koja je nedje-

ljiva od Isusa, ta pobožnost je povezana s djelovanjem Duha Svetoga. Tako počinje naše suobličavanje Kristu. Dakle, treba joj se utjecati, željeti i moliti. Montfort je dobro shvatio važnost sakramenta krštenja koji nas posvećuje u Bogu i stvara zajednicu, dakle nužnost je otkriti ga u neprestanoj težnji vjere i vrijednosti krsnih obećanja i odluka. Zbog toga on i stavlja u središte obnovu krsnih zavjeta u svakoj svojoj misiji, a to nije ništa drugo doli svjesno i odgovorno željeti biti poput Krista u Mariji, nasljeđujući ga od Utjelovljenja do Kalvarije u potpunoj poslušnosti Ocu. Uistinu duhovna obnova Crkve treba početi od temelja u koji je ucijepljen svaki kršćanin, a to je mistično ucjepljenje nas kao trsa u Isusa - Lozu. A ta obnova se ostvaruje u potpunosti u blagoslovljenoj i čistoj "Zemlji" Mariji. Dakle ukratko, naša monfortanska duhovnost se sastoji u nasljedovanju Krista, noseći vlastiti križ po daru krštenja, pomažući se tajnom Posvete Mariji da bismo dostigli puninu dobi samoga Krista u potpunom suobličanju Njemu kao našoj glavi. Tu duhovnost živimo po posebnoj karizmi, koja je misionarsko-evangelizacijska, djelujući kao zajednica poslušna Crkvi i njezinom vodstvu.

Adresa:

o. Mihovil Filipović s. m. m.
Sveti Duh 164
10000 Zagreb

DRUŽBA MISIONARA KRVI KRISTOVE



Družbu misionara Krvi Kristove (CPPS) osnovao je rimski svećenik sv. Gašpar del Bufalo (1786.-1837.) na poticaj pape Pia VII. Glavni cilj ovog djela je bio i jest:

- 1) Obnova Crkve putem evangelizacijskih misija u domovini i izvan nje
- 2) Duhovna pomoć naročito biskupskim svećenicima
- 3) Suradnja s laikatom u okviru i preko katoličkog duhovnog pokreta - Zajednica Krvi Kristove.

Osamdesetih godina ovoga stoljeća misionari dolaze u naše krajeve (Bosna i Hercegovina, Hrvatska), a jedna od prvih njihovih kuća (Nova Topola kod Banje Luke) biva uništena u ovom ratu. Godine 1998. misionari se ponovo stalno nastanjuju u Zagrebu.

I. Duhovnost

Kad govorimo o Krvi Kristovoj uvijek imamo na umu Krista Spasitelja koji je oslobodio svijet od ropstva grijeha, ne "srebrom ili zlatom" (usp. 1 Pt 1, 18-19) nego polaganjem vlastitog života. Naročitu aktualnost naše duhovnosti vidimo u tome što je suvremenom svijetu, zaraženom konzumizmom i hedonizmom, potreban duh kršćanske požrtvornosti. Nema slobode bez ljubavi, a

prave ljubavi nema bez požrtvornosti. Pobožnost Krvi Kristovoj, koja u svjetlu Evandjelja vodi k Pashalnom otajstvu, uvodi vjernike u samo središte vjere.

II. Život u zajednici

Od samog početka našeg djela nastojali smo živjeti i djelovati kao zajednica, i to ne samo između svećenika i časne braće (unutar Družbe misionara Krvi Kristove), nego i kroz suradnju misionara i časnih sestara te duhovnih lica i laika; svi zajedno kao "Djelo Krvi Kristove" činimo jednu duhovnu obitelj.

III. Apostolat

Posebni "instrumenti" našeg načina evangelizacije su:

a) Misijska kuća, u kojoj ne žive samo misionari, koja služi kao dom kršćanske formacije (duhovne vježbe, duhovne obnove, ljudi s osobnim problemima koji izvjesno vrijeme borave u kućnoj zajednici, a koji se na taj način liječe i sudjeluju u formaciji).

b) Zajednica Krvi Kristove koju vode misionari (duhovne vježbe, duhovne obnove, literatura, posjeti i sl.) izvor je duhovnosti po različitim župama. U okviru te zajednice dušobrižnici nalaze raspoložive i pripremljene ljude za suradnju i u karitativnim potrebama.

c) Misije i duhovne vježbe po župama. Na poziv župnika te u okviru vlastitih mogućnosti misionari održavaju pučke misije i duhovne vježbe po župama.

d) Literatura. Za produbljivanje evangelizacije u svjetlu Pashalnog otajstva misionari izdaju odgovarajuću literaturu, ne samo za članove svoga djela nego za sav Božji narod.

Sve detaljnije informacije možete dobiti na adresi:

Družba misionara Krvi Kristove
Razgled 3
10000 ZAGREB

FRANJEVCI PROVINCIJE SVETOG ĆIRILA I METODA

Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu, Kaptol 9, predstavlja se uoči svoga stotog rođendana. Stogodišnjicu osnutka provincije, ili pokrajine, po svem svijetu raširenog Reda manje braće, njezino je franjevačko bratstvo odlučilo dolično proslaviti vlastitom duhovnom obnovom života i rada te vanjskim manifestacijama na vjerskom i kulturnom planu.

Nova provincija, s imenima slavenskih apostola Ćirila i Metoda i s korijenjem koje vuče od vremena sv. Franje, uspostavljena je odlukom uprave Reda manje braće 3. lipnja 1900. godine.

U razdoblju između dva rata provincija prihvaća zadaću odgoja i obrazovanja mladeži u kolegiju i klasičnoj gimnaziji u Varaždinu. U gotovo svim župskim i samostanskim crkvama pokreće osnivanje raznovrsnih društava ženske i muške mladeži u sastavu Katoličke akcije. Članovima tih društava braća svećenici drže konferencije, duhovne obnove i duhovne vježbe.

Sredinom četvrtog desetljeća svoga postojanja provincija počinje širiti područje svojega pastoralnog djelovanja preuzimanjem župa. U njima gradi stanove za braću, samostane i pastoralne centre. Od šezdesetih godina provincija se zauzima za dušobrižništvo među hrvatskim radnicima i iseljenicima u inozemstvu te preuzima pastoralne centre ili hrvatske katoličke misije u Austriji, Njemačkoj i Australiji. Braća i dalje djeluju u misijskim zemljama Srednje i Južne Amerike i Afrike. U Njemačkoj sudjeluju u dušobrižništvu domaćeg življa u nekoliko župa.

Središnji samostan Hrvatske franjevačke provincije nalazi se u: 10000 Zagreb, Kaptol 9. Osim uprave provincije u njemu su smještene i dvije odgojne ustanove u kojima se odgajaju kandidati za svećeništvo:

1. Franjevačko sjemenište za kandidate koji su završili osmogodišnju školu i pohađaju Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju na Šalati. Rektor sjemeništa je o. Ivan Miklenić (tel. 01/4814821);

2. Franjevački juniorat u kojem kandidati za svećeništvo nastavljaju svoju franjevačku redovničku formaciju i pohađaju Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Tu borave također redovnička braća koja nisu kandidati za svećeništvo nego su se opredijelili za neku drugu službu ili neko drugo zaduženje u samostanu pa, prema svojim sposobnostima, trebaju steći tehničku, profesionalnu i znanstvenu izobrazbu koja će ih osposobiti da mogu korisno služiti životu bratstva, poslanju Crkve i potrebama ljudi.

Početni odgoj u Franjevačkom redu obuhvaća još dva stupnja: postulat i novicijat.

Postulat je vrijeme u kojemu kandidat traži da prihvati franjevački život, s nakanom da se prikladno pripremi za novicijat, a provincijsko bratstvo, pošto su se prikladno i uzajamno upoznali, odvagne svoj odgovor o njegovu pripuštanju u novicijat. Kuća postulata nalazi se u franjevačkom samostanu u: 10430 Samobor, Langova 18, a magistar kandidata u postulatu je o. Venancije Mihaljević (tel. 01/3360810).

Novicijat, kojim se započinje život u redu, jest vrijeme dubljeg odgoja, a usmjereno je tome da novaci upoznaju i iskustveno dožive način života svetoga Franje te u njegovu duhu dublje oblikuju razum i srce kako bi bolje procijenili vlastito zvanje u Gospodinu i potvrdili svoju odluku i prikladnost. Kuća novicijata nalazi se u franjevačkom samostanu na Trsatu (Rijeka).

Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda danas ima 202 člana: svećenika 142, braće koja nisu svećenici 17, kandidata u junioratu 35, novaka 8, kandidata u postulatu 12, kandidata u sjemeništu 19.

Braća u svojim samostanskim zajednicama njeguju duh zajedništva, molitve i rada. Njihovo djelovanje obuhvaća župski apostolat u povjerenim im župama, a na službu su vjernicima također u samostanima u kojima im nije povjereno upravljanje župom. Predvode narod Božji u vjeri, nadi i ljubavi. Odgajaju djecu i mlade te formiraju odrasle u evanđeoskom duhu. Vjeroučitelji su u školama. Profesori su u visokoškolskim obrazovnim ustanovama u domovini i u svijetu te odgojiteiji u

odgojnim zavodima provincije. Vode klasičnu gimnaziju u Slavonskom Brodu. Duhovno pomažu pokretu Franjevačke mladeži (FRAMA) i Franjevačkom svjetovnom redu. Okupljaju ministrante i povezuju ih listom FRAMIN. U kući susreta "Tabor" u Samoboru okupljaju vjernike na obnovu duha i duhovne vježbe. Izdaju knjige, časopise i župske biltene. Rade u sredstvima komunikacije, na radiju i televiziji. Dušobrižnici su hrvatskih radnika i iseljenika u Europi i Australiji. Djeluju u misijskim zemljama i u Svetoj zemlji.



FRANJEVAČKA PROVINCIJA PRESVETOG OTKUPITELJA - SPLIT

Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja, sa sjedištem u Splitu, nastala je 1735. diobom od Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Djelomično je nasljednica bogate duhovne franjevačke baštine koja je, na području na kojem danas provincija djeluje, nastala već u razvijenom srednjem vijeku sa samostanima koje su obdarivali hrvatski velmože Šubići i Nelipići (Splitska kustodija, Slavenske franjevačke provincije, 1239.).

S tog se područja, naime, još prije osnivanja provincije istaknulo više redovnika koji su iznikli iz naroda i živjeli za Boga i narod, od kojih svakako treba spomenuti jeruzalemskog mučenika sv. Nikolu Tavelića. U obrani domovine i kršćanske vjere franjevci su često stradali, a njihove nastambe i crkve u kojima su obavljali svete obrede više su puta kroz mučnu povijest sve do Domovinskog rata pretvarane u ruševine i zgarišta. No, upravo je na tom području iz te religiozne baštine, niknula najstarija, izvorna, do danas očuvana hrvatska ženska redovnička udruga osnovana u Šibeniku 1673., kojoj su franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja bili duhovni vođe.

Baštineći bogato filozofsko i bogoslovno naslijeđe na tom su području niknula i filozofsko-teološka učilišta, od kojih su najpoznatija trogodišnja filozofska te četverogodišnja bogoslovna učilišta u Šibeniku (1699.,1714.) i Makarskoj (1708.,1736.), od kojih je šibensko 1735. proglašeno generalnim učilištem I. stupnja s pravom pripremanja lektora, odnosno profesora, priznatih u Franjevačkom redu. Preustrojtstvom školstva od njih je 1936. nastala Franjevačka visoka bogoslovija u Makarskoj. Franjevci su osnovali i prvu javnu gimnaziju s nastavnim hrvatskim jezikom na hrvatskom jugu (ujedinjena u Sinju 1854.).

Prožeti ljubavlju prema Bogu i ljudima, vjeri, crkvi, domovini i znanosti, franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja trsili su se da svoj život založe na Božju

čast i korist bližnjemu. Među njima su se istaknuli nacionalni i duhovni preporoditelji i pisci: Grabovac, Knežević i Kačić; pokretač ideje o hrvatskom ujedinjenju fra Andrija Dorotić; biskup Milinović; otac starohrvatske arheologije fra Lujo Marun; teolog fra Karlo Balić i mistik fra Ante Antić. Uz njih su djelovali mnogi manje poznati, ali vrijedni redovnici: molitelji, propovjednici, mučenici, znanstvenici, profesori, skupljači narodnog blaga i nadasve brojni župnici, vjerovjesnici i vjeroučitelji po župama u manjim gradovima kao što su Drniš, Sinj, Knin, Imotski, Makarska, Metković, ali i u većim gradovima Splitu, Šibeniku i Zagrebu te u misijama i među Hrvatima u svijetu. Posebnu pozornost zaslužuju najnepoznatiji koji su svoj život utrošili među siromašnim svijetom po selima, živeći skromnim bogoljubnim i čovjekoljubnim životom, njegujući religioznu svijest vjernika i opće vrednote koje su ljudima među kojima su djelovali davali snagu izdrživosti.

Adresa:

Franjevački provincijalat
Trg G. Bulata 3
21000 Split

FRANJEVAČKA PROVINCIJA SV. JERONIMA

Naša pokrajinska zajednica (provincija), pod zaštitom sv. Jeronima, proteže se na području Dalmacije i Istre, sa svojim samostanima na priobalju i otocima od Rovinja do Kotora. Njezini članovi djeluju apostolski u 10 biskupija.

Provincija je nastala u okviru stare franjevačke "protoprovincije" zvane nekada "Sklavonija" ili "sv. Serafina", koje je subaštinica. Provincija se već u XIII. stoljeću organizirala u četiri manje upravne jedinice, zvane kustodije: istarska, rapska, zadarsko-splitska te dubrovačka, koje su zajedno brojile 25 samostana. Ime sv. Jeronima usvojila je god. 1393.

U duhu i po nakanama svog svetog Osnivača, redovnici ove provincije čine višestruki apostolat: propovjednički, vjerovjesnički, odgojno-obrazovni, kulturni itd., i to ne samo u granicama svoje pokrajine. Naročitu apostolsku djelatnost provincija razvija u tzv. pučkim misijama te pomoću raznih "pučkih" pobožnosti i vođenjem Franjevačkog svjetovnog reda. Usred i pomoću tako različite djelatnosti više se braće pred Bogom i Crkvom prodičilo svojim svetim životom, već od prvih desetljeća našega opstanka među Hrvatima.

Danas provincija broji, što u domovini što u raznim vanjskim područjima svoga djelovanja, 35 kuća. Sjedište joj je u Zadru, a mladi se odgajaju na Košljunu, na Poljudu i u Zadru. Ukupno broji oko 100 zavjetovanih redovnika, većinom svećenika.

Novije apostolsko djelovanje braće odvija se u dvadesetak župa, u redovitom propovijedanju i katehizaciji, u vođenju bratstva Franjevačkog svjetovnog reda i raznovrsnih duhovnih skupova. U nekim samostanima (Pazin, Košljun, Pašman) braća se u novije vrijeme posvećuju više podržavanju, produbljivanju i širenju vjersko-duhovne kulture.

Adresa provincijalne kuće:

Franjevački provincijalat
Trg sv. Frane 1, 23000 - ZADAR

FRANJEVCI BOSNE SREBRENE

Franjevačka provincija (redodržava) Bosna Srebrena jedina je ustanova koja neprekinuto djeluje na ovim prostorima od srednjeg vijeka. Franjevci su došli u Bosnu 1291. godine i tu su trajno ostali. Ta se godina uzima za početak njihove nazočnosti na bosanskom tlu, premda su oni i ranije zalazili u ove krajeve, odnosno već od sredine XIII. stoljeća. Tako je provincijal "provinciae Sclavoniae" (Hrvatske) u svojstvu papina izaslanika 1248. god. posjetio Bosnu. Franjevci su došli u Bosnu kao iskorjenitelji nauka "bosanskih krstjana", zamijenivši dotadašnje misionare dominikance, koji su također radili na suzbijanju istog nauka.

Radi uspješnijeg navještenja Evanđelja i suzbijanja nekatoličkog naučavanja smatralo se potrebnim organizirati zasebnu franjevačku zajednicu na tlu Bosne. Na tome je radio tadašnji vrhovni poglavar Franjevačkog reda fra Gerald Odonis u suradnji s bosanskim banom Stjepanom II. Kotromanićem. God. 1339.-1340. uspostavljena je Bosanska vikarija (koja je nižeg ranga od provincije), a na njezino čelo postavljen je fra Peregrin Saksonac, koji se svojim radom izuzetno potvrdio te je postao utjecajan na banskom dvoru, a kasnije je imenovan i biskupom. Prvi samostan podignut je, zahvaljujući također i zauzetosti bana Stjepana, u Milima kod Visokog, vjerojatno početkom četrdesetih godina XIV. stoljeća. Samostan je podignut uz crkvu posvećenu sv. Nikoli, koja je postala krunidbenom i grobnom crkvom bosanskih vladara. Uskoro su po Bosni počeli nicati novi samostani, među kojima su se osobito isticali oni u Sutjesci, Olovu, Srebrenici (odatle naziv provincije Bosne Srebrene), Fojnici, Kreševu itd.

Velike promjene u provinciji dogodit će se pod konac XVII. stoljeća. Uzrok tomu bit će rat između Austrije i Turske. Tijekom rata velika se većina hrvatskog katoličkog pučanstva s bosanskohercegovačkog područja iselila u prekosavlje i Dalmaciju, a s njima i brojni franjevci kojima su samostani porušeni i popaljeni. Računa

se da je tada više od 100.000 Hrvata katolika iselilo iz Bosne i Hercegovine, dok ih je na svojim ognjištima ostalo samo 17.000. Mnogi su se samostani tada ugasili.

Provincija se početkom XVIII. st. protezala na teritoriju triju država. Došlo je do procvata provincije u izvanbosanskim područjima. No došlo je do novih cijepanja provincije. Najprije su se osamostalili dalmatinski samostani 1735. godine (današnja Provincija Presv. Otkupitelja). Do nove podjele došlo je 1757. godine kada su se odvojili prekosavski samostani Bosne Srebrene. Tada je Provincija Bosna Srebrena ukinuta i na njezinu teritoriju formirana Kustodija sv. Križa u Bosni i Provincija sv. Ivana Kapistrana u prekosavlju. No 1758. godine dokinuta je ova odluka i Bosni je vraćen raniji status i naziv Bosna Srebrena. Nakon te zadnje razdjelbe provincija je svedena u granice današnje Bosne i Hercegovine. Zadnja podjela Provincije Bosne Srebrene dogodila se sredinom XIX. st., točnije 1847. godine kada je uspostavljen Hercegovački vikarijat, koji je 1852. godine postao kustodijom, a 1892. proglašen provincijom.

Franjevci su stoljećima bili gotovo jedini pastoralni kler u Bosni. U turskom razdoblju, kada je bilo najteže, živjeli su i djelovali u naglašenoj povezanosti sa svojim hrvatskim pukom. S njim su dijelili sve nevolje života. Zbog takve bliske suživljenosti u narodu su nazvani "ujacima", kako ih i danas po pojedinim mjestima katolici često oslovljavaju.

Provincija Bosna Srebrena danas ima svoje samostane i u Hrvatskoj (Podsused kod Zagreba), u Jugoslaviji (Beograd), na Kosovu (Đakovica). Pastoralno djeluju u Hrvatskoj, Jugoslaviji, Albaniji, Njemačkoj, Nizozemskoj, Švicarskoj, Austriji, Francuskoj, Italiji, Americi, Venezueli i Africi.

Danas provincija broji 354 člana.

Adresa provincijalne uprave:

Franjevački provincijalat Bosne Srebrene
M. Busuladžića 6
BiH-71000 SARAJEVO

HRVATSKA PROVINCIJA FRANJEVACA KONVENTUALACA - SV. JERONIM

Današnja Hrvatska provincija franjevac konventualaca, pod zaštitom sv. Jeronima, povijesna je sljednica najstarije provincije Reda male braće, koja se na našim primorskim prostorima ugnijezdila u prvim počecima franjevačke prošlosti.

Prema zapisima prvih životopisaca, Franjo Asiški je "šeste godine svog obraćenja" (dakle, 1212., ili čak 1211. godine) na putu u Svetu zemlju, uslijed olujna vremena, iz Ancone, odakle je brodom krenuo, bačen na suprotnu jadransku obalu, "u Sklavoniju". Bio je to prvi susret franjevaštva s našim krajevima. Nije isključeno da je već tom prigodom netko od Franjine subraće ostao u Dalmaciji ili svakako ondje ubrzo poslan, jer dvije godine nakon toga, 1214., imamo prvi franjevački samostan kod nas u Trogiru, ujedno prvi izvan Italije. Iz praktičnih razloga red je podijeljen na dvanaest provincija (bilo je to 1217. ili možda 1219. godine) među kojima je bila i Hrvatska, iako pod tuđim imenom "Hungariac". Hrvatska je od 1102. g. tvorila personalnu uniju s Mađarskom, a zbog pretežitog dijela i mađarske dinastije, to se kraljevstvo na zapadu naprosto nazvalo "Hungaria". Da je to bila hrvatska provincija, dokazuje i činjenica da su fratri došli u Mađarsku tek 1234./1235. godine, na poziv kralja Bele.

Kada je pak fra Ilija izabran za generala reda, 1232., a red bio u stalnom porastu, on je želio da što prije stekne 70 provincija (prema broju Isusovih učenika), pa je osnivao nove, a postojeće dijelio u dvije i više provincija. Tako je i hrvatsku provinciju, zvanu "Hungariae", podijelio na dvije. Onu u južnim, primorskim krajevima, nazvao je "Provincia Dalmatie", a onoj na sjeveru Hrvatske ostavio njezin naziv "Hungariae".

Provincija Dalmacije protezala se od Trsta do Drača, a nešto kasnije otvara samostane u Lici i Banovini. No, ovi su i prvi bili na udaru knezova Frankopana, kojima

su posjedi konventualaca bili potrebni za vođenje ratova protiv Turaka, a samostani predani reformnim opservantima, ali ubrzo zatim najezdom Turaka posve su iščezli s lica zemlje. Slično su Turci izbrisali i one južno od Kotora i u unutarnjoj Dalmaciji.

Više stoljeća života i djelovanja franjevac konventualaca ove provincije uvjetovano je političkim, kulturnim, socijalnim i gospodarskim stanjem koje je nudila i nametala Venecija. Bilo je vrlo uspješnih razdoblja, ali i čestih kriznih vremena, posebno kada je Mletačka Republika u XVIII. stoljeću zatvarala mnoge samostane. Još je teže stanje nadošlo uslijed napoleonskih ratova, koji su redovnicima donijeli nove nevolje, zatvaranje samostana, ograničavanje broja i omeđivanje djelatnosti. Zbog naglog pada broja franjevac i samostana, 3. kolovoza 1827. Dalmatinska provincija sv. Jeronima i Padovanska provincija sv. Antuna ujedinile su se u jednu - Provinciju sv. Antuna Padovanskoga, sa sjedištem u Padovi. No, supresijom svih samostana talijanskog dijela provincije, sjedište uprave i sjemeništa provincije prelaze u Cres, a provincija (1895.?) službeno se naziva "Dalmato-Patavina". Ipak, nešto kasnije, ponovo se uspjelo otvoriti nekoliko talijanskih samostana, pa je nakon suživota od 80 godina, 17. listopada 1907. došlo do diobe. Samostani koji su već od davnine pripadali provinciji sv. Jeronima (Pirian, Cres, Split, Šibenik i Vis) tvore sada neovisnu Provinciju sv. Jeronima.

Nakon I. svjetskog rata dolazi do nove političko-administrativne preraspodjele i komadanja naših krajeva, pa istarski dio provincije potpada pod Padovansku provinciju sv. Antuna. Posebno je bolno doživljeno prisilno i naglo istjerivanje braće iz creskog samostana (4. ožujka 1919.). No ta nevolja urodila je plodom. Braća u stisci traže utočište u kontinentalnom dijelu novostvorene države i ubrzo otvaraju samostane u Zagrebu, Vinkovcima i još nekim mjestima. Tako se nakon tri stoljeća franjevci konventualci vratiše u sjevernu Hrvatsku. Nadalje, od Austrijske provincije primaju neke slovenske samostane, a od Mađarske samostan u Pančevu. Zagreb postaje pastoralno, odgojno i admini-

strativno sjedište Jugoslovenske provincije sv. Jeronima, koja se od svibnja 1972., kada je slovenski dio oblikovao zasebnu Slovensku minoritsku provinciju sv. Jožefa, naziva Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca.

Danas Hrvatska provincija sv. Jeronima ima 12 samostana u Hrvatskoj i jedan u Sjevernoj Americi. Polovica samostana u zemlji smještena je u kontinentalno područje, a druga polovica uz jadransku obalu. Središte provincije nalazi se u Zagrebu, gdje se osim samostana Svetog Duha nalaze sjedište provincijske uprave, dvije župe, malo bogoslovno sjemenište, izdavačka kuća "Veritas" i karitativni centar "Dom sv. Antuna". Novicijat provincije nalazi se u creskom samostanu sv. Frane.

U Hrvatskoj je fratrima provincije stalno ili na dulje razdoblje povjereno 10 župa na upravljanje, a ovima valja pribrojiti i nekoliko župa koje su povremeno povjerene na upravu našoj braći. U Njemačkoj braća provincije vode tri hrvatske nacionalne župe (Gary, Lackawanna i Weland).

Statistika:

Na dan 1. siječnja 1998. Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca brojila je 86 redovnika, od kojih je bilo 67 svećenika, 2 đakona, 4 redovnička brata (jedan s privremenim zavjetima), 9 klerika s privremenim zavjetima i 4 klerika novaka.

Adresa provincijalnog sjedišta:

Provincijalat franjevac konventualaca
Sveti Duh 31
10000 Zagreb

Kontakt osoba:
fra Marko Puškarić
Sveti Duh 31
10000 Zagreb

FRANJEVCI KAPUCINI

Hrvatska kapucinska provincija sv. Leopolda Bogdana Mandića

Od samih početaka franjevačka obitelj doživljavala je reforme iz kojih su nastajali novi ogranci. Jedan od tih ogranaka je i Kapucinski red koji je nastao u XVI. stoljeću (1625.), a začetnik mu je Matija iz Bascia (Italija). On je sa svojom braćom želio obnoviti izvorni Franjin duh kroz pokoru i siromaštvo.

Osnovno im je poslanje propovijedanje evanđeoske jednostavnosti, više životom nego riječju. Kao putujući propovjednici, kapucini su se brzo proširili po Europi, a kao misionari dolaze i na druge kontinente. Danas kapucina ima u svijetu nešto više od 11.000.

Hrvatska kapucinska provincija svetog Leopolda Bogdana Mandića službeni je naziv provincije franjevac kapucina među Hrvatima.

Provincija je službeno proglašena dekretom generala reda Paskala Rywalskog 28. listopada 1974. Nastala je dijeljenjem Ilirske provincije 1967. na Hrvatski i Slovenski komesarijat, a godine, 1974. oba su komesarijata proglašena provincijama.

Dolazak kapucina u naše krajeve vezan je uz veliko ime Kapucinskog reda sv. Lovru Brindiškog, crkvenog naučitelja, koji je 10. kolovoza 1600. g. ustanovio samostan u Grazu. Ustanovljenje toga samostana znači i polaznu točku za širenje kapucina u naše krajeve. Te je godine utemeljena nova relativno samostalna upravna jedinica Kapucinskog reda: Generalni komesarijat češko-austrijsko-štajerski. Taj je komesarijat već 1608. god. morao biti razdijeljen u dva komesarijata: Češko-austrijski i Štajerski. Štajerski je već 1618. god. razdijeljen na dvije kustodije: Gradačku (Graz) i Ljubljansku. U Ljubljansku su kustodiju uključene kuće: Ljubljana, Gorica, Trst, Rijeka, Zagreb, Celje i Kormonos.

Prvi Hrvat koji je stupio u Kapucinski red bio je Andrija Bare, koji je u redu dobio ime Benedikt. On je obukao kapucinsko odijelo 21. travnja 1606. god. u

Beču, a umro je mučeničkom smrću 7. rujna 1635. u Radgoni (Radkersburg). Prema nekim dokumentima čini se da je otac Benedikt bio iz Krapine.

Štajerska je provincija tada već imala svoj prvi samostan na hrvatskom teritoriju - u Rijeci, gdje su kapucini počeli graditi samostan 28. kolovoza 1610. Nekoliko godina iza toga kapucini dolaze u Zagreb. Temeljni kamen samostana na Gornjem gradu, blizu današnje uspinjače, položen je 5. svibnja 1618.

Početkom XVIII. stoljeća, osobito posredstvom Hrvatskog sabora, dolaze kapucini u Varaždin, gdje 25. travnja 1701. god. zagrebački biskup S. Zelšćević polaže temeljni kamen nove kapucinske crkve. Crkva i samostan su izgrađeni doprinosima pripadnika visokog plemstva. Dolaskom kapucina u Varaždin, njihovim je utjecajem grad ubrzo postao pravo duhovno žarište. Grad i okolica dali su mnoga zvanja.

Godine 1803. dolaze kapucini u Osijek, a 1718. otvaraju kuću u Beogradu. Od 1724. imaju neko vrijeme i samostan u Zemunu.

U red je 18. svibnja 1889. ušao svećenik splitske biskupije don Nikola Škrivanić i primio ime Bernardin. On je 23. srpnja 1901. izabran za provincijala Hrvatske provincije i ostao joj je na čelu sve do 1918. god., najprije kao provincijal, a od 1910. kao komesar, jer po revidiranom tekstu redovničkih konstitucija nisu više mogle postojati nove provincije.

Fra Bernardin razvija veliku djelatnost, posebno u Rijeci: gradi novu crkvu Gospe Lurdske, začetnik je sjajnih pothvata koji su riječki kapucinski samostan učinili osobitim katoličkim žarištem u Hrvatskoj (osnivanje vlastite moderne tiskare "Miriam", "Kuća dobre štampe", velika izdavačka djelatnost, organiziranje prvih hrvatskih hodočašća i dr.). Riječki samostan postaje snažna radna točka hrvatskog katoličkog pokreta kojemu je na čelu bio Antun Mahnić. Tu se tiska Mahnićeva *Hrvatska straža*, tu počinju izlaziti *Riječke novine* koje su jednu godinu izlazile kao dnevnik. Provincija brojčano raste. Godine 1905. o. Bernardin podiže u Varaždinu serafski kolegij za niže gimnazijalce.

Godine 1921. ukinuta je stara Štajerska provincija, slovenski samostani sjedinjeni su s hrvatskim komesarijatom u novu provinciju koja dobiva ime Ilirska provincija.

Hrvatski su kapucini u novonastaloj provinciji opet počeli brojčano rasti. Nakon 150 godina kapucini se nanovo vraćaju u Zagreb zaslugom nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca. Poslije završetka II. svjetskog rata hrvatski su se kapucini g. 1948. stvarno, a 1954. i pravno vratili u svoj nekadašnji samostan u Rijeku.

Ilirska je provincija god. 1967. razdijeljena na hrvatski i slovenski komesarijat, a 28. listopada 1974. službeno je i formalno proglašena provincijom.

Kapucini danas u Hrvatskoj djeluju u mjestima: Zagreb, Osijek, Varaždin, Rijeka, Karlobag, Split, Dubrovnik, a bave se radom u župama, propovijedanjem, pučkim misijama, duhovnim vježbama, znanstvenim radom i dr.

Od 1977. godine u našem samostanu u Varaždinu postoji Centar za odgoj i obrazovanje pripravnika i promicanje zvanja. U samostan se primaju mladići koji osjećaju svećeničko-redovnički poziv. Tu im se nastoji pomoći da početni poziv za duhovno zvanje u njima sazrije do zrelog i svjesnog prihvaćanja redovničkog života. Mladići koji dođu u centar pohađaju srednje škole u Varaždinu, a u centru žive da se pobliže upoznaju s redovničkim životom i radom. Nakon srednje škole oni koji se odluče za svećeničko-redovnički poziv nastavljaju školovanje na višim teološkim institutima-fakultetima.

Statistika provincije: svećenici - 37, braća nesvećenici - 4, klerici - 7.

Adresa:

Provincijalat

Kapucinska 47

10040 Zagreb - Dubrava

MISIJSKA DRUŽBA - LAZARISTI

Osnovao ju je sv. Vinko Paulski, rođen 1581. godine u mjestu Pouy u Francuskoj. Već kao dijete živio je među siromasima i poznavao njihove uvjete života. God.1600. postao je svećenik.

Obavljajući svećeničku službu u siječnju 1617. kod seoceta Gannes, kad su ga pozvali jednom uglednom čovjeku koji je ležao na smrti, te 25. siječnja iste godine u Follevilleu, shvatio je da je nužno naviještati Evanđelje siromasima. Tako je dan Obraćanja sv. Pavla, kako je i sam tvrdio, bio početak njegovog poziva i Misijske družbe.

Prve je suradnike oko sebe sakupio god. 1625. da bi s njima evangelizirao seoski puk. Sljedeće su se godine obvezali da će živjeti zajedno radi istog cilja. Uvidjeli su da se plodovi pučkih misija neće moći sačuvati ako se ne pobrinu za odgoj svećenika. S tim su djelom započeli god. 1628. u mjestu Beauvais, držeći duhovne vježbe za redenike, na želju biskupa.

Pariška Crkva, videći dobro tko je Vinko i što sa svojom zajednicom čini za duhovnu obnovu naroda preko misija, duhovnih vježbi za redenike i ljude svih društvenih slojeva, dodijelila je Misijskoj družbi priorat sv. Lazara u Parizu. Iz tog središta ili kuće matice odlazili su misionari u razne dijelove Francuske, u druge države Europe i na Madagaskar. Po tom su središtu misionari dobili naziv "lazaristi". Vinko je nastojao pridobiti što više suradnika, bogatih i siromašnih, kako bi mogao pomagati u raznovrsnim potrebama. Upotrebljavao je sva sredstva, pa tako i letke za vrijeme rata da obavijesti Parižane što se događa u provinciji i probudi u njima sućut za bijedne. Posredno i neposredno ih je poticao da pomognu siromasima. U gorljivosti za siromahe usavršio se kada je godine 1648. poslao svoje misionare među pogane na Madagaskar.

Kako je Družba rasla, polako je zacrtavala svoj poziv, uređenje i zajednički život. Brižno je branila svoju osobitost - da je svjetovna ustanova, iako su njezini članovi utvrđivali svoju postojanost zavjetom siromaštva, čistoće i poslušnosti. Članovi mogu biti svećenici

ili braća, nisu redovnici. Misijska družba je družba apostolskog života, to znači da njeni članovi žive u zajednici kako bi se što više predali i posvetili misionarskom apostolatu, bilo među nekršćanskim zemljama, bilo među raskršćanjenim slojevima i područjima zemalja koje se smatraju pokrštenima.

Vinkovi misionari osjećaju da ih je Bog pozvao evangelizirati siromahe. Njihovo je geslo: "Poslao me navijestiti Radosnu vijest siromasima." Tu osobitu pažnju za najzapostavljenije i najodbačenije Vinkovi misionari dijele s drugim družbama i udrugama nastalim iz njegovog duha.

Misionari sv. Vinka su u Hrvatsku došli god. 1958. iz Slovenije i nastanili se u Vrapču u Zagrebu, gdje su se školovali njihovi daci iz Slovenije, Hrvatske i ostalih dijelova bivše Jugoslavije. Danas zajednica lazarista u Hrvatskoj ima samo jednu kuću, i to u Vrapču, s deset članova (6 svećenika, 2 brata laika i 2 bogoslova). Djelatnost je u najvećoj mjeri usredotočena na tri župe. Jedna od njih je u okviru Psihijatrijske bolnice Vrapče. Vinko je imao posebnu ljubav prema duševnim bolesnicima. Jednom je prilikom izjavio da bi mu bilo najteže kad bi morao otići iz sv. Lazara i ostaviti te siromahe.

Adresa:

Dario Grbac
Vrapčanska 114
HR - 10090 Zagreb



MALA ISUSOVA BRAĆA

Kongregacija Isusove male braće usko je vezana za život Charlesa de Foucaulda, iako je ona osnovana tek 1933. godine, znači 17 godina poslije smrti "brata Karla", kako njegovi sljedbenici rado nazivaju Ch. de Foucaulda.

U početku su Isusova mala braća u El Abiodhu (Sahara) provodila monaški oblik redovničkoga života. Nakon II. svjetskog rata dolazi do dalekosežnog preokreta. Osobna iskustva ratnih godina, kontakti s pokretom svećenika radnika, ali iznad svega dublje razumijevanje života i spisa brata Karla dovela su godine 1947. do nastanka malih "radničkih" zajednica - bratstava - sačinjenih od po dva-tri člana.

Zajednica se proširila na sve strane svijeta i danas su bratstva nazočna u više od 40 zemalja. S vremenom se broj članova ustalio na oko 250. To je i današnje stanje.

Godine 1968. Isusova mala braća postaju kongregacijom "papinskog prava".

Nakon svog obraćenja Charles de Foucauld bio je doslovce obuzet otajstvom učovječenja: samom činjenicom da je Isus iz Nazareta, Bog, postao čovjekom i možda još više načinom na koji se svidjelo Bogu doći na ovaj svijet i živjeti među nama. Jednom riječju: "otajstvom Nazareta". Utjelovljena Riječ Božja, poslana od Oca da spasi svijet, provela je glavninu svoga zemljskoga života tiho, nezamjetno, kao tesarov sin, jedan od stanovnika malo poznatog galilejskog sela. To začuđuje, a ujedno i zadivljuje Ch. de Foucaulda, koji u svemu tome vidi Božji zahvat krcat sadržajem.

"Nazaret" je za njega pravcata teofanija, jer nam i te kako govori o Bogu i o njegovu postupku prema čovjeku. Tu se već očituje Njegova ljubav prema malenima, izgubljenima, odbačenima, njegova poniznost, njegova solidarnost s čovjekom, pošto je Isus postao "svojoj braći sličan u svemu osim u grijehu". Tu je Isus već "radio" na spasenju svijeta: priprosti nazaretski život imao je spasenjsku dimenziju i bio je desetljećima Isusovo glavno "Bogoslužje", njegov put

k Bogu Ocu. Time da ga je sam živio, Isus je posvetio obični, svakidašnji život i u tome je sadržana važna poruka za sve kršćanske laike, dok su Isusova Mala Braća učinila taj život okosnicom i sadržajem svoga redovničkoga života.

Konkretan život Isusove male braće organiziran je oko tri glavna "stupa": rad, zajednički život i molitva.

Rad: Isusova mala braća - kako braća laici tako i braća svećenici - rade općenito u neckrvenim ustanovama: poduzećima, tvornicama, bolnicama, itd... Svjesno se opredjeljuju za jednostavne poslove, izbjegavajući poslove i zadatke koji bi ih izdizali iz sredine njihovih kolega radnika.

Zajednički život: Sabrani istim pozivom u Isusovo ime, Isusova mala braća žive u malim zajednicama zvanim bratstva. Te su zajednice smještene u običnim stanovima ili kućama. Malobrojnost članova čini njihov zajednički život zahtjevnim, ali pruža i mogućnost dubljeg međusobnog upoznavanja i prihvaćanja u različitosti.

Molitva: Isusova mala braća kontemplativna su kongregacija.

Glavni uzori njihove kontemplacije su Isus, Marija, Josip. Živjeli su običnim životom usred svijeta, ali su bili duboko ukorijenjeni u Bogu. Zato kontemplacija Isusove male braće nije odijeljena od svijeta nego je naprotiv uronjenje u život ljudi, u njihova nastojanja, nadanja pa i razočaranja i patnje, jednom riječju u ovaj naš svijet, koji Bog tako neizmjerljivo ljubi.

"Braća neće nikada pokušati mjeriti učinkovitost svoje nazočnosti među ljudima... Zadaća im je da budu vjerni djelovanju Duha u njima, u poniznosti i strpljivosti, prepuštajući Bogu brigu o plodovima zrna palog u zemlju" (Konstitucije Isusove male braće).

Adresa:

Mala Isusova braća
Lička 4
10000 ZAGREB

RED BOSONOGIH KARMELIĆANA (OCD)

Ime dolazi po brdu Karmelu u Izraelu, na koje su se od vremena proroka Izaije u VIII. st. pr. Krista ljudi povlačili da u tišini i sabranosti žive povezanost s Bogom. Zato se u određenom smislu može govoriti i o "starozavjetnim karmelićanima". I današnji karmelićani vide u proroku Iliji svoga duhovnog oca i žele nasljedovati njegov duh - s jedne strane Ilijinu gorljivu djelatnost: "Gorljivo sam revnovao za Gospodina Boga nad vojskama" (ovo se Ilijino geslo i danas nalazi u grbu karmelićana: *Zelo zelatus sum pro domino deo exercituum*)" (1 Kr. 19, 11-14) i s druge strane njegovu neposrednu, konkretnu povezanost s Bogom u molitvi i meditaciji, njegovo "stajanje pred Bogom" koje ga na brdu Karmelu dovodi do osobnog iskustva Boga.

U XII. st. poslije Krista neki hodočasnici i križari ne žele se vratiti u Europu nego se povlače na brdo Karmel, "blizu Ilijinog izvora", te ondje započinju živjeti redovničkim životom u duhu proroka Ilije i posebno štujući Mariju. Zahvaljujući tome izrazitom štovanju Marije karmelićani i danas imaju službeno ime "Braća Blažene Djevice Marije od gore Karmela". U vezi s tim štovanjem jest i karmelska pobožnost škapulara (danas najčešće u obliku medaljice), kojom se vjernici svjesno i izričito stavljaju pod zaštitu Bogorodice.

Prvotno Pravilo za braću na gori Karmelu sastavio je 1209. godine jeruzalemski patrijarh Albert, a službeno ga je prihvatio i potvrdio papa Honorije III. 1222. godine. Kada su muslimani u XIII. st. osvojili Svetu zemlju i goru Karmel, karmelićani prelaze u Europu gdje se, da bi preživjeli, prilagođavaju europskom stilu redovničkog života i za vrijeme pape Inocenta IV. postaju tzv. prosjački red (poput franjevac ili dominikanaca) te ublažuju prvotnu, uvelike pustinjačku disciplinu.

U XVI. st. dvoje karmelićana, Terezija od Isusa (Avilska) i Ivan od Križa, žele povratak k izvornom stilu života u izrazitijoj kontemplativnosti i aktivnosti. Tako nastaje nova grana obnovljenog Karmela koja se

zbog razlikovanja od dotadašnje grane, Reda karmelićana - Ordo Carmelitarum (Ocarm), i zbog intenzivnije molitvene discipline naziva "Red bosonogih karmelićana" - Ordo Carmelitarum discalceatorum (OCD). Ženska grana OCD živi u strogoj klauzuri. Muška grana naprotiv, po viziji Obnovitelja i Utemeljitelja Terezije Avilske i Ivana od Križa, djeluje i izvan samostana, svugdje gdje je Crkvi najpotrebnija. Ipak, možda najtipičnije za karmelićane jest življenje i svjedočenje molitvenog i duhovnog života. Tako će papa Leon XIII. npr. reći: "... Bez molitve Karmel je ništa!"

Redovnice koje u duhu Karmela djeluju u svijetu organizirane su u daljnje ogranke (npr. Karmelićanke Božanskog Srca Isusova, ili Karmelićanke od milosrđa...). U karmelsku obitelj pripada i "svjetovni" ili "treći red", dakle laici koji duhovnost Karmela žive u svijetu (OCDS). Jedan od "poznatijih" nam svetaca trećeg reda bosonogih karmelićana bio je i sv. Vinko Palotti (1795.-1850.). Danas Hrvatska karmelska provincija sv. Oca Josipa duhovno skrbi za dvije aktivne zajednice "trećoredaca", u Somboru i Zagrebu, kojima pripadaju 132 osobe.

Karmel je Crkvi podario uistinu predivne svetačke dragulje. Spomenimo u prvom redu troje crkvenih naučitelja: sv. Terezija Avilska (1515.-1582.), prva žena naučiteljica Crkve - "Majka duhovnog života", proglašena 1970.; sv. Ivan od Križa (1542.-1591.) - "Doctor mysticus", proglašen 1927.; sv. Terezija od Djeteta Isusa i Svetoga Lica - Mala Terezija (1873.-1897.) - "Naučiteljica božanske ljubavi", proglašena 1997., koji su postavili temelje i usavršili zdanje bogate i specifične karmelske duhovnosti.

Karmelićanski samostan u Somboru, utemeljen početkom ovoga stoljeća (1904.), u kojem je bilo i karmelićana Hrvata, isprva se nalazio u okviru Mađarske provincije OCD. Nakon I. svjetskog rata, kada je Sombor pripao Jugoslaviji, samostan je izdvojen iz mađarske provincije i stavljen pod neposrednu upravu reda. Na poziv Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca, karmelićani iz Sombora dolaze 1959. u Zagreb

te 1960. u Remetama osnivaju samostan i od tada se brinu za svetište Gospe Remetske, "Zagovornice Hrvatske". Danas su Remete dio glavnog grada Hrvatske, ali je samostan u svojoj okolini ipak očuvao zelenilo i mir od gradske vreve te se s pravom drži duhovnom oazom Zagreba. Od 1987. g., u sklopu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, u Remetama djeluje i Institut za kršćansku duhovnost. Iz Remeta karmelićani 1976. osnivaju samostan u Splitu (župa Kamen), a onda 1996. i u Krku. Hrvatski karmelićani, uključujući i samostan u Somboru, imaju status tzv. komesarijata sve do 1990. godine, kada je ustanovljena Hrvatska karmelska provincija svetoga Oca Josipa.

Da bismo dočarali realni život današnjeg hrvatskog karmelićanina poslužimo se opisom koji su u svome prospektu, pod naslovom *Karmelićani*, načinili karmelićanski bogoslovi. Oni koji živeći unutar Karmela imaju neposredno iskustvo konkretne karmelske svagdašnjice, na pitanje "Što obilježava Hrvatsku karmelsku provinciju sv. Oca Josipa?" odgovorili su sljedeće: "Duhovne obnove; duhovne vježbe; nagovori; propovijedi; ispovijedanje; duhovno vodstvo; duhovni razgovori; susreti Svjetovnog karmelićanskog reda; rad na sijenu i otavi; rad u voćnjaku; vjeronauk; pastoral bolesnika; rad u vinogradu; rad u vinskom podrumu; rad na sebi; rad na izdavanju knjiga ("Karmelski izvori"); Institut za kršćansku duhovnost KBF-a Sveučilišta u Zagrebu; predavanja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu; predavanja na Katehetskom institutu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu; bratsko zajedništvo i suradnja s klauzurnim karmelićankama."

Karmel u Hrvatskoj pokazuje i nadalje tendencije rasta i to je razlog da se uz pomoć Božju nadamo dobroj i lijepoj budućnosti u tisućljeću koje nadolazi.

Adresa:

Provincijalat karmelićana
Česmičkoga 1
10000 ZAGREB



SALEZIJANCI

Don Boskova duhovna obitelj

Sveti Ivan Bosko, općenito zvan "don Bosko", svetac je i utemeljitelj. Živio je u Torinu od 1815. do 1888. god. Uklopio se u zbivanja svoga vremena snagom sveca i djelima utemeljitelja.

Papa ga je proglasio službeno ocem i učiteljem mladeži, jer su mladi bili psihološki, duhovni i organizacijski motiv njegova života i rada.

Iz njegove svetosti nikla je u Crkvi brojna duhovna obitelj, koja danas širom svijeta ima veliki broj grana koje se nadahnjuju na njegovu duhu i šire njegovu duhovnost. To su u prvom redu salezijanci, kojima je don Bosko dao svoje najbolje snage i nadahnuća. Nastali su od dječaka i mladića što ih je don Bosko okupljao i zbrinjavao sve od godine 1841. u svom oratoriju sv. Franje Saleškoga u Valdoccu u Torinu. S njima je 1859. godine započeo organizirano djelo ljubavi prema mladima, osobito najzapuštenijima. Godine 1862. torinski nadbiskup odobrava udruženje, a nakon brojnih nedaća, nerazumijevanja, pa i osporavanja, godine 1874. Sv. Otac Pio IX. proglašava konačni tekst Konstitucija Družbe sv. Franje Saleškoga. Naglo širenje Družbe po Italiji, a i širom svijeta govori o snazi Duha koji prati don Boskovo djelo. On sam uvijek ga opisuje kao Marijno djelo za dobro mladih i jednostavnoga puka.

Mnoga djela u korist mladih plod su don Boskova utemeljiteljskog srca: škole, oratoriji, omladinski centri, zanatske škole, odgojni domovi, domovi za djecu i mlade s odgojnim teškoćama, župe, misijska djela, izdavačke kuće i druga djela s područja sredstava društvenog priopćavanja. Po svim ovim crkvenim i društvenim inicijativama želio je da se osigura mogućnost odgoja dobrih kršćana i poštenih građana.

Da bi sva ova djela u korist mladih i puka mogla što bolje ispuniti svoju svrhu, osnovao je za njihovo poznavanje, širenje i materijalno podržavanje već davne 1877. godine glasilo koje danas izlazi na mnogim jezicima i u mnogim narodima: *Salezijanski vjesnik* (kod nas poznat pod imenom: *Don Bosko danas*).

Don Bosko se osobito zauzimao na području društvenog priopćavanja. Osobno je bio pisac, publicist i izdavač.

Salezijanci u Hrvatskoj

Don Bosku su još za života pristizale molbe hrvatskih biskupa da salezijanci dođu i započnu svoje blagotvorno djelovanje među mladima. Ipak, tek su njegovi nasljednici mogli ostvariti te želje. U Hrvatsku salezijanci dolaze preko Istre, tj. Rovinja godine 1912. u sklopu Austro-Ugarske Monarhije i u Zagreb iz Ljubljane godine 1922. Ipak, kao svoju kolijevku salezijanci osjećaju crkvu Marije Pomoćnice kršćana i Omladinski dom u Zagrebu na Knežiji, gdje se salezijansko djelovanje moglo ostvariti prema izvornoj utemeljiteljevoj širini. Djela u korist mladih počela su nicati i hvatati maha u Rijeci, Splitu, Donjem Miholjcu, Podsusedu i Marijin dvoru u Diošu. Na Crkvu u Hrvata pa tako i na salezijanska djela u povojima pao je mraz komunističkog jednogumlja i stjerao sveukupno djelovanje u "sakristiju".

Godine 1972. odvajaju se od tadašnje jugoslavenske salezijanske provincije Ćirila i Metoda i dobivaju vlastitu Hrvatsku salezijansku provinciju sv. Ivana Bosca. Rad se odvija većinom u župama. Još za vrijeme komunizma osnovan je 1975. godine Katehetski salezijanski centar i djelovao je u Rijeci i Križevcima te Srednja vjerska škola za spremanje svećenika. Ljetni rad s ministrantima na otoku Prviću te različiti oblici druženja mladih bili su inicijative koje su spremale salezijance za osobno djelovanje nakon 1990. godine u oslobođenoj domovini, novoutemeljenoj državi Republici Hrvatskoj.

Osnivanje Salezijanske klasične gimnazije u Rijeci te Opće gimnazije za sportaše, zatim Katoličkog školskog centra "Don Bosco" u Žepču, s osobitim naglaskom na radničku mladež po zanatskoj školi, zatim osnivanje Centra za mladež "Ivan Pavao II." u Splitu nove su inicijative u kojima salezijanci nastoje iskazati svoju cjelovitu odgojnu brigu za dobro mladih. Tu su zatim i inicijative rada među studentima u zagrebačkim studentskim domovima, katehetski i odgojni rad u sklopu Policijske akademije u Zagrebu, škola animatora pod geslom "Mladi za mlade", oratorijski rad u Rijeci, Zagrebu, Splitu i Novoj Mokošici.



Svaki mladić ili djevojka koji žele svoj život darovati Bogu živeći i radeći za mlade mogu to i danas ostvariti u različitim granama salezijanske obitelji. Don Boscove riječi vrijede i danas: "Svakome tko mi se želi pridružiti mogu obećati: komadić kruha, puno rada i mjesto u raju."

U Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini danas ima 99 salezijanaca.

Adresa:

Hrvatski salezijanski provincijalat
Srebrenjak 101
10000 Zagreb

FRANJEVCI TREĆORECI GLAGOLJAŠI

Hrvatska provincija sv. Jeronima samostanskih trećoredaca sv. Franje većim je dijelom svoje prošlosti bila regionalno ograničena na Dalmaciju, kvarnerske otoke i Istru te se i nazivala Dalmatinsko-istarskom provincijom. Većina samostana nalazi se i danas uz jadransku obalu, no nakon I. svjetskog rata osnivaju se samostani i u kontinentalnoj Hrvatskoj, a 1939. osnovan je i Hrvatski komesarijat franjevac trećoredaca u SAD. Pastoralno, pak, djeluje provincija osim toga u SR Njemačkoj, Švicarskoj i Peruu.

Sv. Franjo Asiški osnovao je 1221. Treći red za svjetovnjake. Neki su trećoreci već za svečeva života počeli živjeti u zajednicama i polagati redovničke zavjete. U Dalmaciji poznati su trećoreci iz dokumenata vrlo rano (Zadar, 1251.), no tada su još ovisni o poglavarima Male braće. Narod ih zove "remete od pokore", a u dokumentima je čest naziv - *religiosi illirici*, *de littera sclava* (hrvatski redovnici, fratri glagoljaši). Njihov razvoj, rad i život jasnije možemo pratiti od 1439. Te je godine ustanovljen samostan sv. Ivana izvan Zadra, a zatim počinje snažno širenje zajednice po sjevernoj Dalmaciji, kvarnerskim otocima i Istri. Za samo 30 godina podignuto je 7 samostana od Šibenika do Kopra. Začetnik toga bujnog razvoja bio je fra Matej Bošnjak (+1525.), u dokumentima nazivan Zadraniom ili glagoljašem.

I dok se nekoć provincija nazivala Dalmatinsko-istarskom po području na kojem se protezala, pa Ilirskom, od XIX. st. Hrvatskom ("hrvatska redodržava") zbog jezika (staroslavenskog u bogoslužju, hrvatskog s glagoljskim pismom u ostalom poslovanju), danas je i u doslovnom smislu hrvatska provincija i s obzirom na područje koje obuhvaća; nakon I. svjetskog rata trećoreci, naime, počinju djelovati i u gornjoj, kopnenoj Hrvatskoj (Zagreb, Ogulin, Kotari, Belišće, Kloštar Podravski).

U samim počecima dokumenti ne spominju nikakvu posebnu pastoralnu djelatnost: darovatelji crkvice uz

koje će biti sagrađen samostan ili imanje na kojem će se graditi, traže od remeta da redovito obavljaju bogoslužje. No, mjesta na kojima su samostani bili sagrađeni - otočići, gradska predgrađa, osamljena izložena mjesta uz obalu, po naravi stvari bila su takva da su omogućila i nametnula sasvim specifične oblike pastoralne i karitativne djelatnosti. Trećoreci (sve do XX. stoljeća) samo su iznimno (npr. u Prvić Luci) župnici; dokumenti o njima govore kao o pomoćnicima župnika, osobito u katehiziranju i općenito u poučavanju seoske mladeži. A gotovo kao refren ponavlja se u dokumentima da su trećoreci jedini redovnici u Dalmaciji koji od svog postanka upotrebljavaju staroslavenski jezik pa je puk na njih vezan.

No, ni druge djelatnosti nisu im bile strane. Samostan u Rabu brinuo se za kužne bolesnike (1479.); samostani na Galevcu i Sustipancu u više su navrata pretvarani u lazarete kamo su dopremani kužni bolesnici iz Zadra i Šibenika (1678., 1785., 1789.) i neki su redovnici i sami podlegli zarazi dvoreći bolesnike. Slično je i samostan u Novigradu u Istri služio kao lazaret (1785.). Samostani na Glavotoku, Portu, Porozini, Martinšćici nalaze se na mjestima koja su i danas prisilno sklonište pomorcima. Samostan u Osoru sagrađen je izvan grada kraj mletačkog arsenala, u kojem kao radna snaga rade naši ljudi te se samostan brine za njihovu pastorizaciju. Samostan u Kopru nalazi se kraj zatvora i trećoreci su kapelani zatvora; tu je i postaja za kapelane naših galijota na mletačkim galijama, koji su se za kapelansku službu posebno pripremali, odlazili na putovanje po Jadranu i Sredozemlju, po povratku se neko vrijeme odmarali, da bi opet krenuli na putovanje. U nekoliko slučajeva kapelani su - živeći u neljudskim uvjetima - na galiji ostavili i život.

Čuvanjem i njegovanjem staroslavenskog bogoslužja, u vezi s time i njegovanjem glagoljske pismenosti, dali su trećoreci specifičan doprinos hrvatskoj kulturi.

Danas provincija ima 15 samostana.

U SAD se nalazi Komesarijat hrvatskih franjevac trećoredaca (1 samostan, 2 župe). U domovini upravljaju trećoreci s 11 župa, vode 7 misija u Njemačkoj i jednu u SAD te imaju jednog misionara u Peru. Dva svećenika privremeno djeluju kao župnici u njemačkim župama, a jedan u Švicarskoj. Provincija danas broji 74 svećenika, 4 brata, 5 bogoslova i 11 sjemeništara.

Adresa:

Provincijalat trećoredaca
Naumovac 8
10000 ZAGREB

SADRŽAJ

REDOVNICE

Dominikanke	7
Družba Sestara Služavki Malog Isusa	10
Družba Sestara Naše Gospe - Zagreb	16
Družba Sestara Kraljice svijeta	19
Družba Sestara Služavki Kristovih	22
Družba Sestara Franjevki od Bezgrešnog začeca iz Dubrovnika	24
Sestre Franjevke od Bezgrešne	28
Franjevke Misionarke iz Assisia	31
Sestre Franjevke Marijine Misionarke	33
Sestre Franjevke Bolničarke Isusa Nazarećanina ..	35
Isusove Male Sestre	36
Karmelićanke Božanskog Srca Isusova	39
Družba Kćeri Milosrđa	43
Družba Kćeri Božje Ljubavi	46
Sestre Kćeri Marije Pomoćnice	49
Klanjateljice Krvi Kristove	53
Marijine Sestre Čudotvorne Medaljice	56
Milosrdne Sestre Svetoga Križa	59
Sestre Reda sv. Bazilija/Vasilija Velikog	63
Sestre Milosrdnice	67
Sestre Presvetog Srca Isusova	72
Službenice Milosrđa - "Ančele"	76
Sestre Službenice Presvete Bogorodice	78
Školske Sestre Franjevke Krista Kralja (Provincija Presvetog Srca Isusova)	80
Školske Sestre Franjevke Krista Kralja (Provincija Svete Obitelji - Mostar)	83
Školske Sestre Franjevke Krista Kralja (Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina)	86
Uršulinke Rimske Unije	89
Misionarke Ljubavi	92
Sestre Milosrdnog Isusa	92

KLAUZURNI SAMOSTANI

Sestre Benediktinke	94
Red Svete Klare	96
Sestre Karmelićanke	98
Sestre Pohodenja Marijina	98
Benediktinski Monasi	99

REDOVNICI

Dominikanci Red Braće Propovjednika	104
Družba Isusova - Isusovci	108
Družba Duha Svetoga	111
Družba Katoličkog Apostolata	113
Družba Svećenika Presvetog Srca Isusova	115
Družba Božje Riječi	117
Družba Marijinih Misionara	119
Družba Misionara Krvi Kristove	121
Franjevci Provincije Svetog Ćirila i Metoda	123
Franjevačka Provincija Presvetog Otkupitelja - Split	126
Franjevačka Provincija Sv. Jeronima	128
Franjevci Bosne Srebrene	129
Hrvatska Provincija Franjevac Konventualaca - Sv. Jeronim	131
Franjevci Kapucini - Hrvatska kapucinska provincija sv. Leopolda Bogdana Mandića	134
Misijska Družba - Lazaristi	137
Mala Isusova Braća	139
Red Bosonogih Karmelićana	141
Salezijanci - Don Boscova duhovna obitelj	144
Franjevci Trećoreci Glagoljaši	147

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb

UDK 271 (497.5)

NAŠE redovničke zajednice / uredila i
odgovara Petra Vidaković. - Zagreb:
Hrvatska unija viših redovničkih
poglavarica : Hrvatska konferencija viših
redovničkih poglavara, 2000

ISBN 953-98239-0-0

1. Vidaković, Petra. - I. Redovničke
zajednice - Hrvatska - Pregled

400720047